

**Politechnika
Śląska**

Załącznik nr 1
do Uchwały Nr 66/2019
Prezydium Polskiej Komisji Akredytacyjnej
z dnia 28 lutego 2019 r. z późn. zm.

**Ocena programowa
Profil ogólnoakademicki
Raport Samooceny**

Nazwa i siedziba uczelni prowadzącej oceniany kierunek studiów:

**Politechnika Śląska
ul. Akademicka 2A, 44-100 Gliwice**

Nazwa ocenianego kierunku studiów: SOCJOLOGIA

1. Poziom/y studiów: **I i II stopień**
2. Forma/y studiów: **studia stacjonarne i niestacjonarne**
3. Nazwa dyscypliny, do której został przyporządkowany kierunek^{1,2}: **nauki socjologiczne, nauki o zarządzaniu i jakości.**

W przypadku przyporządkowania kierunku studiów do więcej niż 1 dyscypliny:

- a. Nazwa dyscypliny wiodącej, w ramach której uzyskiwana jest ponad połowa efektów uczenia się wraz z określeniem procentowego udziału liczby punktów ECTS dla dyscypliny wiodącej w ogólnej liczbie punktów ECTS wymaganej do ukończenia studiów na kierunku.

Nazwa dyscypliny wiodącej	Punkty ECTS	
	liczba	%
Nauki socjologiczne	92 (I stopień) 61 (II stopień)	51

- b. Nazwy pozostałych dyscyplin wraz z określeniem procentowego udziału liczby punktów ECTS dla pozostałych dyscyplin w ogólnej liczbie punktów ECTS wymaganej do ukończenia studiów na kierunku.

L.p.	Nazwa dyscypliny	Punkty ECTS	
		liczba	%
1	Nauki o zarządzaniu i jakości	88 (I stopień) 59 (II stopień)	49

¹ Nazwy dyscyplin należy podać zgodnie z rozporządzeniem MNiSW z dnia 20 września 2018 r. w sprawie dziedzin nauki i dyscyplin naukowych oraz dyscyplin artystycznych (Dz. U. 2018 poz. 1818).

² W okresie przejściowym do dnia 30 września 2019 uczelnie, które nie dokonały przyporządkowania kierunku do dyscyplin naukowych lub artystycznych określonych w przepisach wydanych na podstawie art. 5 ust. 3 ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (Dz. U. z 2018 r. poz. 1668, z późn. zm.) podają dane dotyczące dotychczasowego przyporządkowania kierunku do obszaru kształcenia oraz wskazania dziedzin nauki i dyscyplin naukowych, do których odnoszą się efekty kształcenia.

Efekty uczenia się zakładane dla ocenianego kierunku, poziomu i profilu studiów

Przedstawiono efekty uczenia się zakładane dla ocenianego kierunku na studiach I stopnia o profilu ogólnoakademickim w ramach programu studiów realizowanych w cyklach kształcenia rozpoczętych w roku akademickim 2019/2020 oraz 2020/2021. Powyższe dwa cykle są jedynymi cyklami kształcenia na kierunku Socjologia na Wydziale Organizacji i Zarządzania Politechniki Śląskiej, a kształcenie oparte jest na programie obowiązującym od roku akademickiego 2019/2020.

Dodatkowo w załączniku (zał.: **Uchwała program studiów**), przedstawiono Uchwałę Senatu Politechniki Śląskiej nr 51/2021, z dnia 12 lipca 2021 r. na podstawie której nastąpiła zmiana programu studiów I stopnia na kierunku Socjologia, który obowiązuje od semestru letniego roku akademickiego 2020/2021. Ze względu na brak naboru na studia I stopnia na kierunku Socjologia realizowanego w semestrze letnim roku akademickiego 2021/2022, a ponadto Zarządzenie nr 230/2021 Rektora Politechniki Śląskiej z dnia 15 grudnia 2021 r. w sprawie likwidacji studiów na kierunku socjologia program ten nie będzie wdrożony w system kształcenia w Politechnice Śląskiej.

Studia I stopnia, profil ogólnoakademicki

Lp.	Kategoria efektu	Symbol	Treść efektu uczenia się	Uniwersalne charakterystyk i pierwszego stopnia
1	Wiedza: zna i rozumie	K1A_W01	Ma zaawansowaną wiedzę na temat społeczeństwa i zna teorie związane z rozwojem jednostki i społeczeństwa	P6U_W
2	Wiedza: zna i rozumie	K1A_W02	Zna i rozumie w zaawansowanym stopniu złożone relacje pomiędzy strukturami i instytucjami społecznymi w kontekście krajowym i globalnym, a także w różnych okresach historycznych oraz potrafi wyjaśniać zależności pomiędzy nimi	P6U_W
3	Wiedza: zna i rozumie	K1A_W03	Zna i rozumie – w zaawansowanym stopniu – procesy transformacji społecznej, a także wyjaśniające je teorie społeczne i ekonomiczne, potrafi analizować i interpretować współczesne zjawiska o charakterze społeczno-ekonomicznym	P6U_W
4	Wiedza: zna i rozumie	K1A_W04	Ma szeroką wiedzę w obszarze analizy i oceny zachowań w organizacji oraz diagnozowania zjawisk wywierania wpływu na zachowania, zna sposoby zapobiegania negatywnym zachowaniom i wie w jaki sposób zwiększać efektywność zasobów ludzkich w organizacji.	P6U_W
5	Wiedza: zna i rozumie	K1A_W05	Zna i rozumie - w zaawansowanym stopniu – metody badawcze w zakresie nauk społecznych i potrafi zastosować tę wiedzę praktycznie w postaci przygotowania i przeprowadzenia projektu badawczego wraz z analizą i interpretacją uzyskanych danych empirycznych.	P6U_W
6	Wiedza: zna i rozumie	K1A_W06	Zna i rozumie podstawowe procesy zachodzące w organizacjach a także występujące pomiędzy nimi korelacje.	P6U_W

7	Wiedza: zna i rozumie	K1A_W07	Zna i rozumie współczesne dylematy cywilizacji związane z procesami demograficznymi oraz rozumie skutki tych procesów w sferze kulturowej, prawnej, etycznej, ekonomicznej i politycznej.	P6U_W
8	Wiedza: zna i rozumie	K1A_W08	Zna koncepcje etyczne, ich źródła i miejsce w teorii kultury, rozumie ich znaczenie dla kształtowania życia społecznego i gospodarczego.	P6U_W
9	Wiedza: zna i rozumie	K1A_W09	Rozumie istotę etyki zawodowej, potrafi rozpoznać zachowania nieetyczne w organizacji.	P6U_W
10	Wiedza: zna i rozumie	K1A_W10	Zna podstawowe zasady z zakresu ochrony własności intelektualnej i prawa autorskiego	P6U_W
11	Wiedza: zna i rozumie	K1A_W11	Zna podstawowe zasady tworzenia i rozwoju różnych form przedsiębiorczości	P6U_W
12	Wiedza: zna i rozumie	K1A_W12	Zna i rozumie podstawowe zasady związane z tworzeniem innowacyjnych form organizacji	P6U_W
13	Wiedza: zna i rozumie	K1A_W13	Zna i rozumie etyczne, ekonomiczne i prawne dylematy związane z wykonywaniem zawodu właściwego dla danego kierunku studiów	P6U_W
14	Umiejętności: potrafi	K1A_U01	Potrafi wskazać odpowiednią perspektywę teoretyczną, rozumie konsekwencje wynikające z jej stosowania oraz potrafi dobrać właściwe dane zastane i wywołane do analizy złożonych problemów społecznych i organizacyjnych	P6U_W
15	Umiejętności: potrafi	K1A_U02	Potrafi dobrać właściwe metody, techniki i narzędzia badawcze, w tym zaawansowane techniki informacyjno- komunikacyjnych do diagnozy i rozwiązania nietypowych problemów społecznych i organizacyjnych	P6U_W
16	Umiejętności: potrafi	K1A_U03	Potrafi właściwie wykorzystywać prawno-ekonomiczne instrumenty zarządzania organizacjami	P6U_W
17	Umiejętności: potrafi	K1A_U04	Potrafi wykorzystywać zdobytą wiedzę (prawną, ekonomiczną, psychologiczną) do skutecznego zarządzania zasobami ludzkimi	P6U_W
18	Umiejętności: potrafi	K1A_U05	Posiada umiejętność przygotowania wystąpień ustnych w języku polskim i języku obcym, w zakresie nauk społecznych, dotyczących zagadnień szczegółowych, z wykorzystaniem aparatury pojęciowej odpowiedniej dla przyjętej konwencji teoretycznej	P6U_U
19	Umiejętności: potrafi	K1A_U06	Potrafi komunikować się wykorzystując wiedzę specjalistyczną oraz zróżnicowane techniki komunikacyjne	P6U_U

20	Umiejętności: potrafi	K1A_U07	Potrafi posługiwać się językiem obcym na poziomie B2 Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego w zakresie nauk o zarządzaniu i jakości oraz nauk socjologicznych.	P6U_U
21	Umiejętności: potrafi	K1A_U08	Wykorzystuje zdobytą wiedzę z zakresu nauk społecznych do analizy i rozwiązywania konfliktów w obszarze organizacji formalnych i nieformalnych.	P6U_U
22	Umiejętności: potrafi	K1A_U09	Potrafi współpracować w grupie, przyjmując w niej różne role	P6U_U
23	Umiejętności: potrafi	K1A_U10	Potrafi kierować zespołem pracowniczym, wykorzystując zróżnicowane narzędzia kierowania	P6U_U
24	Umiejętności: potrafi	K1A_U11	Potrafi samodzielnie planować i realizować potrzebę uczenia się przez całe życie	P6U_U
25	Kompetencje społeczne: jest gotów do	K1A_K01	Jest gotów do samodzielnego poszukiwania wiedzy adekwatnie do rozwiązywanego problemu, a w razie potrzeby do konsultowania się ze specjalistami z różnych dziedzin nauki i praktyki	P6U_K
26	Kompetencje społeczne: jest gotów do	K1A_K02	Jest gotów do krytycznej oceny przekazywanej mu wiedzy i pozyskiwanych informacji	P6U_K
27	Kompetencje społeczne: jest gotów do	K1A_K03	Jest gotów do współdziałania na rzecz rozwiązywania problemów środowiska lokalnego profesjonalnymi metodami	P6U_K
28	Kompetencje społeczne: jest gotów do	K1A_K04	Jest gotów do odpowiedzialnego wypełniania ról zawodowych z zachowywaniem standardów etycznych	P6U_K
29	Kompetencje społeczne: jest gotów do	K1A_K05	Jest gotów do pielęgnowania i wykorzystywania dorobku danej dziedziny i dyscypliny w codziennej pracy zawodowej	P6U_K

Studia II stopnia, profil ogólnoakademicki

Lp.	Kategoria efektu	Symbol	Treść efektu uczenia się	Uniwersalne charakterystyki pierwszego stopnia
1	Wiedza: zna i rozumie	K2A_W01	Ma pogłębioną wiedzę na temat społeczeństwa i teorii związanych z jego rozwojem	P7U_W
2	Wiedza: zna i rozumie	K2A_W02	Zna i rozumie w pogłębionym stopniu złożone relacje pomiędzy strukturami i instytucjami społecznymi w kontekście krajowym i globalnym, a także w różnych okresach historycznych oraz potrafi wyjaśniać zależności pomiędzy nimi	P7U_W
3	Wiedza: zna i rozumie	K2A_W03	Ma pogłębioną wiedzę w obszarze analizy i oceny zachowań w organizacji oraz diagnozowania zjawisk wywierania wpływu na zachowania, zna sposoby zapobiegania negatywnym zachowaniom i wie w jaki sposób zwiększać efektywność zasobów ludzkich w organizacji	P7U_W
4	Wiedza: zna i rozumie	K2A_W04	Zna i rozumie - w pogłębionym stopniu – metody badawcze w zakresie nauk społecznych i potrafi zastosować tę wiedzę praktycznie w postaci przygotowania i przeprowadzenia projektu badawczego wraz z analizą i interpretacją uzyskanych danych empirycznych	P7U_W
5	Wiedza: zna i rozumie	K2A_W05	Zna historyczny rozwój dyscypliny, rozumie ewolucję pojęć oraz perspektyw metodologicznych, jak i samej dyscypliny; potrafi analizować i interpretować zjawiska i procesy w oparciu o różne paradygmaty	P7U_W
6	Wiedza: zna i rozumie	K2A_W06	Zna i rozumie współczesne dylematy cywilizacji związane z rozwojem nowych technologii i nowych form komunikowania oraz skutków tego rozwoju w kontekście kulturowym, prawnym, etycznym, ekonomicznym i politycznym	P7U_W
7	Wiedza: zna i rozumie	K2A_W07	Zna teorie dotyczące rozwoju Internetu i potrafi interpretować zjawiska zachodzące w przestrzeni mediów cyfrowych z perspektywy nauk społecznych.	P7U_W
8	Wiedza: zna i rozumie	K2A_W08	Ma pogłębioną wiedzę na temat systemów symbolicznych i teorii komunikacji i zarządzania	P7U_W
	Wiedza:		Zna zasady ochrony własności przemysłowej i	

9	zna i rozumie	K2A_W09	prawa autorskiego	P7U_W
10	Wiedza: zna i rozumie	K2A_W10	Zna i rozumie uwarunkowania skutecznego zarządzania (uwzględniając aspekty strategiczne, ekonomiczne, pro jakościowe)	P7U_W
11	Wiedza: zna i rozumie	K2A_W11	Zna i rozumie etyczne dylematy związane z wykonywaniem zawodu właściwego dla danego kierunku studiów	P7U_W
12	Wiedza: zna i rozumie	K2A_W12	Zna i rozumie uwarunkowania skutecznej komunikacji i budowania wizerunku organizacji. Wie, jakie jest ich znaczenie dla budowania przewagi konkurencyjnej	P7U_W
13	Umiejętności: potrafi	K2A_U01	Potrafi wskazać odpowiednią perspektywę teoretyczną, rozumie konsekwencje wynikające z jej stosowania oraz potrafi dobrać w sposób innowacyjny właściwe dane zastane i wywołane do analizy złożonych problemów społecznych i organizacyjnych występujących w nieprzewidywalnych warunkach	P7U_U
14	Umiejętności: potrafi	K2A_U02	Potrafi innowacyjnie przystosować lub opracować nowe metody, techniki i narzędzia badawcze, w tym zaawansowane techniki informacyjno-komunikacyjnych do diagnozy i rozwiązania nietypowych problemów społecznych i organizacyjnych.	P7U_U
15	Umiejętności: potrafi	K2A_U03	Potrafi opracować innowacyjne metody zarządzania organizacjami	P7U_U
16	Umiejętności: potrafi	K2A_U04	Potrafi zarządzać zróżnicowanymi projektami naukowo-badawczymi, rozwojowymi	P7U_U
17	Umiejętności: potrafi	K2A_U05	Posiada umiejętność prowadzenia debaty w języku polskim i języku obcym, w zakresie nauk społecznych, dotyczących zagadnień szczegółowych, z wykorzystaniem aparatury pojęciowej odpowiedniej dla przyjętej konwencji teoretycznej.	P7U_U
18	Umiejętności: potrafi	K2A_U06	Potrafi posługiwać się językiem obcym na poziomie B2+ Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego w zakresie nauk o zarządzaniu i jakości oraz nauk socjologicznych	P7U_U
19	Umiejętności: potrafi	K2A_U07	Potrafi komunikować się w sytuacjach kryzysowych, wykorzystując wiedzę specjalistyczną oraz zróżnicowane techniki komunikacyjne i negocjacyjne	P7U_U
20	Umiejętności: potrafi	K2A_U08	Wykorzystuje zdobytą wiedzę z zakresu nauk społecznych do współdziałania z innymi osobami w ramach prac zespołowych i podejmowania	P7U_U

			wiodącej roli w organizacjach formalnych i nieformalnych.	
21	Umiejętności: potrafi	K2A_U09	Potrafi sprawować skuteczny nadzór nad zespołem pracowniczym	P7U_U
22	Umiejętności: potrafi	K2A_U10	Potrafi samodzielnie planować i realizować potrzebę uczenia się przez całe życie oraz potrafi ukierunkować naukę innych	P7U_U
23	Kompetencje społeczne: jest gotów do	K2A_K01	Jest gotów do samodzielnego poszukiwania wiedzy adekwatnie do rozwiązywanego problemu, a w razie potrzeby do konsultowania się ze specjalistami z różnych dziedzin nauki i praktyki	P7U_K
24	Kompetencje społeczne: jest gotów do	K2A_K02	Jest gotów do krytycznej oceny przekazywanej mu wiedzy i pozyskiwanych informacji	P7U_K
25	Kompetencje społeczne: jest gotów do	K2A_K03	Jest gotów do współdziałania na rzecz rozwiązywania problemów środowiska lokalnego profesjonalnymi metodami	P7U_K
26	Kompetencje społeczne: jest gotów do	K2A_K04	Jest gotów do odpowiedzialnego wypełniania ról zawodowych stosownie do aktualnych potrzeb społecznych z zachowywaniem etosu danego zawodu i standardów etycznych	P7U_K
27	Kompetencje społeczne: jest gotów do	K2A_K05	Jest gotów do pielęgnowania etosu zawodu i wykorzystywania dorobku danej dziedziny i dyscypliny w codziennej pracy zawodowej	P7U_K

Skład zespołu przygotowującego raport samooceny

Imię i nazwisko	Tytuł lub stopień naukowy / stanowisko / funkcja pełniona w uczelni
Aleksandra Kuzior	dr hab. / profesor uczelni / prodziekan ds. współpracy i rozwoju/ kierownik Katedry Stosowanych Nauk Społecznych
Joanna Bartnicka	Dr hab. inż. / adiunkt/ prodziekan ds. kształcenia
Aneta Michalak	dr hab. inż. / profesor uczelni / prodziekan ds. infrastruktury i organizacji
Grażyna Osika	dr hab./ profesor uczelni
Marek Niezabitowski	dr hab./ profesor uczelni
Aleksandra Synowiec	dr/ adiunkt
Brygida Smołka-Franke	dr/ adiunkt/ opiekun kierunku socjologia
Barbara Rożałowska	dr/ adiunkt/ wydziałowy koordynator praktyk studenckich
Piotr Weryński	dr/ adiunkt
Dorota Dolińska-Weryńska	dr/ adiunkt
Bartłomiej Knosala	dr/ adiunkt
Bogdan Pliszka	dr/ adiunkt/ opiekun Koła Naukowego Studentów Socjologii „Socius”

Spis treści

Efekty uczenia się zakładane dla ocenianego kierunku, poziomu i profilu studiów	3
Prezentacja Uczelni	11
Część I. Samoocena uczelni w zakresie spełniania szczegółowych kryteriów oceny programowej na kierunku studiów o profilu ogólnoakademickim	14
Kryterium 1. Konstrukcja programu studiów: koncepcja, cele kształcenia i efekty uczenia się	14
Dodatkowe informacje, które uczelnia uznaje za ważne dla oceny kryterium 1:	20
Kryterium 2. Realizacja programu studiów: treści programowe, harmonogram realizacji programu studiów oraz formy i organizacja zajęć, metody kształcenia, praktyki zawodowe, organizacja procesu nauczania i uczenia się	20
Kryterium 3. Przyjęcie na studia, weryfikacja osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się, zaliczanie poszczególnych semestrów i lat oraz dyplomowanie	25
Kryterium 4. Kompetencje, doświadczenie, kwalifikacje i liczebność kadry prowadzącej kształcenie oraz rozwój i doskonalenie kadry	27
Kryterium 5. Infrastruktura i zasoby edukacyjne wykorzystywane w realizacji programu studiów oraz ich doskonalenie	31
Kryterium 6. Współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym w konstruowaniu, realizacji i doskonaleniu programu studiów oraz jej wpływ na rozwój kierunku	34
Kryterium 7. Warunki i sposoby podnoszenia stopnia umiędzynarodowienia procesu kształcenia na kierunku	38
Kryterium 8. Wsparcie studentów w uczeniu się, rozwoju społecznym, naukowym lub zawodowym i wejściu na rynek pracy oraz rozwój i doskonalenie form wsparcia	40
Kryterium 9. Publiczny dostęp do informacji o programie studiów, warunkach jego realizacji i osiągniętych rezultatach	44
Kryterium 10. Polityka jakości, projektowanie, zatwierdzanie, monitorowanie, przegląd i doskonalenie programu studiów	47
Część II. Perspektywy rozwoju kierunku studiów	51
Część III. Załączniki	52
Załącznik nr 1. Zestawienia dotyczące ocenianego kierunku studiów	52
Tabela 1. Liczba studentów ocenianego kierunku	52
Załącznik nr 2. Wykaz materiałów uzupełniających	61

Prezentacja Uczelni

POLITECHNIKA ŚLĄSKA to najstarsza uczelnia techniczna na Górnym Śląsku i jedna z największych w kraju. Powstała w 1945 roku jako zaplecze naukowo-dydaktyczne dla najbardziej uprzemysłowionego okręgu w Polsce i jednocześnie jednego z bardziej zindustrializowanych obszarów w Europie – Górnego Śląska. Stanowi istotną instytucję życia publicznego i pełni szczególną rolę kulturotwórczą i opiniotwórczą w regionie.

MISJA UCZELNI

Misją Politechniki Śląskiej, jako prestiżowego, europejskiego uniwersytetu technicznego, jest prowadzenie innowacyjnych i interdyscyplinarnych badań naukowych i prac rozwojowych, kształcenie wysoko wykwalifikowanych kadr na rzecz społeczeństwa i gospodarki opartych na wiedzy, a także aktywne wpływanie na rozwój regionu i społeczności lokalnych. Uczelnia przez ciągłe doskonalenie procesów i organizacji jest przyjaznym oraz otwartym miejscem pracy i rozwoju społeczności akademickiej.

UCZELNIA BADAWCZA

Politechnika Śląska jako jedyna uczelnia na Śląsku znalazła się w prestiżowym gronie 10 polskich szkół wyższych, laureatów konkursu „Inicjatywa Doskonałości – Uczelnia Badawcza” Ministerstwa Nauki i Szkolnictwa Wyższego.

Celem przedsięwzięcia było wyłonienie i wsparcie uczelni, które będą dążyć do osiągnięcia statusu uczelni badawczej, a także będą w stanie skutecznie konkurować z najlepszymi ośrodkami akademickimi w Europie i na świecie. Spośród uprawnionych do startu w konkursie 20 najlepszych uczelni w Polsce międzynarodowy zespół ekspertów wyłonił 10, które w latach 2020-2026 będą otrzymywać subwencję zwiększoną o 10%. W tym gronie znalazła się Politechnika Śląska, która w ramach konkursu otrzyma łącznie blisko 245 000 000,00 zł w ciągu 7 lat.

[Udział Politechniki Śląskiej w programie „Inicjatywa Doskonałości – Uczelnia Badawcza” opisany jest na stronie www.polsl.pl/idub/](http://www.polsl.pl/idub/)

NAUKA I KSZTAŁCENIE

W 15 jednostkach – 13 wydziałach, 2 instytutach Politechniki Śląskiej – prowadzone jest obecnie około 60 kierunków studiów i około 200 specjalności, obejmujących cały zakres działalności inżynierskiej. Oprócz kierunków technicznych na uczelni można również studiować analitykę biznesową, architekturę wnętrz, matematykę, socjologię, zarządzanie, zarządzanie projektami, lingwistykę stosowaną oraz pedagogikę przedszkolną i wczesnoszkolną. Dziewięć wydziałów, Instytut Fizyki oraz Instytut Badań nad Edukacją i Komunikacją znajdują. Dodatkowo w Rybniku znajduje się Centrum Kształcenia Ustawicznego.

Aktualnie Politechnika Śląska kształci ponad 17 tys. studentów. Uczelnia oferuje studia I stopnia (inżynierskie i licencjackie), II stopnia – magisterskie, kształcenie w szkole doktorskiej pod nazwą "Wspólna Szkoła Doktorska" oraz studia podyplomowe. Studia prowadzone są w formie stacjonarnej oraz niestacjonarnej. Kandydaci mają również możliwość podjęcia bezpłatnego kształcenia na jednym z prawie 30 kierunków w języku angielskim. Wydział Organizacji i Zarządzania jest dominującym Wydziałem kształcącym w języku angielskim oferując następujące kierunki studiów Cognitive Technologies (studia II stopnia w trybie stacjonarnym), Management (studia II stopnia w trybie stacjonarnym), Logistics (studia II stopnia w trybie niestacjonarnym), Management and Production Engineering (studia I oraz II stopnia w trybie stacjonarnym i niestacjonarnym).

Do tej pory Politechnika Śląska wypromowała ponad 200 tys. absolwentów. Absolwenci uczelni nierzadko zajmują stanowiska kierownicze, dyrektorskie oraz wysokie pozycje w korporacjach przemysłowych, czego dowodzą liczne rankingi prowadzone przez niezależne ośrodki badawcze. Według dziennika „Rzeczpospolita” gliwicka uczelnia znajduje się na piątym miejscu w kraju pod względem kształcenia przyszłych prezesów.

Bogata oferta dydaktyczna i wysoka jakość kształcenia sprawiają, że Politechnika Śląska od lat należy do ścisłej czołówki polskich uczelni technicznych, o czym świadczą wysokie miejsca w rankingach szkół

wyższych. Swoją silną pozycję potwierdza dorobkiem naukowym i dydaktycznym wybitnych specjalistów oraz licznymi sukcesami na skalę ogólnopolską i międzynarodową. Studia na Politechnice Śląskiej to szansa na współpracę z wieloma firmami, które chętnie zatrudniają absolwentów uczelni.

POLITECHNIKA ŚLĄSKA W LICZBACH

1945 - To rok utworzenia Politechniki Śląskiej. Obecnie jest najstarszą uczelnią techniczną na Górnym Śląsku. Powstała jako zaplecze naukowo-dydaktyczne dla najbardziej uprzemysłowionego okręgu w Polsce i jednocześnie jednego z bardziej zindustrializowanych obszarów w Europie – Górnego Śląska.

12 - dyscyplin naukowych: architektura i urbanistyka; automatyka, elektronika i elektrotechnika; inżynieria chemiczna; informatyka techniczna i telekomunikacja; inżynieria biomedyczna; inżynieria lądowa i transport; inżynieria materiałowa; inżynieria mechaniczna; inżynieria środowiska, górnictwo i energetyka; nauki chemiczne; nauki o ziemi i środowisku; nauki o zarządzaniu i jakości.

6- Priorytetowych Obszarów Badawczych:

POB1: [Onkologia obliczeniowa i spersonalizowana medycyna \(www.polsl.pl/pob1/\)](http://www.polsl.pl/pob1/)

POB2: [Sztuczna inteligencja i przetwarzanie danych \(www.polsl.pl/pob2/\)](http://www.polsl.pl/pob2/)

POB3: [Materiały przyszłości \(www.polsl.pl/pob3/\)](http://www.polsl.pl/pob3/)

POB4: [Inteligentne miasta i mobilność przyszłości \(www.polsl.pl/pob4/\)](http://www.polsl.pl/pob4/)

POB5: [Automatyzacja procesów i Przemysł 4.0 \(www.polsl.pl/pob5/\)](http://www.polsl.pl/pob5/)

POB6: [Ochrona klimatu i środowiska, nowoczesna energetyka \(www.polsl.pl/pob6/\)](http://www.polsl.pl/pob6/)

15 - jednostek, w tym: 13 wydziałów oraz 2 instytuty prowadzące wysokiej jakości kształcenie oraz badania naukowe.

4 - miasta, w których znajdują się jednostki Politechniki Śląskiej. Są to Gliwice, Katowice, Zabrze oraz Rybnik.

2 - Akademickie Licea Ogólnokształcące, których organem prowadzącym jest Politechnika Śląska. Mieszczą się w Rybniku oraz Gliwicach.

ponad 17 000 - osób kształci się na Politechnice Śląskiej na studiach I stopnia (inżynierskie i licencjackie), II stopnia (magisterskie), w szkole doktorskiej oraz na studiach podyplomowych.

około 60 - kierunków studiów – w tym technicznych, a także innych jak np. analityka biznesowa, architektura wnętrz, lingwistyka stosowana, matematyka, pedagogika przedszkolna i wczesnoszkolna, socjologia, zarządzanie oraz zarządzanie projektami.

187 - studenckich kół naukowych realizuje projekty oraz rozwija wiedzę z różnych obszarów nauki.

22 - organizacje studenckie prowadzące działalność na Politechnice Śląskiej.

13 - domów studenckich zlokalizowanych w Gliwicach, Katowicach oraz Zabrzu.

ponad 3 100 - osób pracuje na Politechnice Śląskiej. Jest to 1630 nauczycieli akademickich oraz 1490 pracowników niebędących nauczycielami akademickimi.

ponad 130 - profesorów tytularnych

ponad 470 - doktorów habilitowanych

ponad 870 - doktorów

STRATEGIA ROZWOJU POLITECHNIKI ŚLĄSKIEJ

Strategia rozwoju jest najważniejszym dokumentem wyznaczającym kierunki funkcjonowania Politechniki Śląskiej. Stanowi zbiór wyzwań zapisanych w postaci wizji, misji, celów strategicznych, a także sposobów ich realizacji. Wskazuje również kluczowe wartości, jakimi kieruje się Uczelnia w swej działalności.

Strategia przyjęta na lata 2021-2026 zakłada kontynuację działań zarówno podjętych w 2016 r., jak i tych związanych z wdrażaniem ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. – Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce. Politechnika Śląska czerpie swoją siłę z tradycji i doświadczenia zdobytego w okresie 75-ciu lat istnienia, a także z ambicji uzasadnionych aktualnym potencjałem, czego dowodem jest udział w dwóch strategicznych programach – „Inicjatywa Doskonałości – Uczelnia Badawcza” (IDUB) oraz „Uniwersytet Europejski” (Eureca-Pro) – oraz w projektach Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój (PO WER), dodatkowo zwiększających motywację do wdrażania polityki projakościowej i śmiałego planu doskonalenia.

Politechnika Śląska zamierza wzmocnić swoją pozycję w grupie europejskich uczelni badawczych, a także zwiększyć rozpoznawalność międzynarodową jako uczelnia nowoczesna i przedsiębiorcza, w której wartości uniwersyteckie potwierdzone sygnowaniem Wielkiej Karty Uniwersyteckiej, doskonałość naukowa i najwyższa jakość kształcenia są wspólnie najwyższym priorytetem. Uprawnia ją do tego coraz wyższa jakość badań naukowych, publikowanych prac, jak również silne poparcie wspólnoty Uczelni do wdrażania ambitnego planu rozwoju.

[Strategia rozwoju Politechniki Śląskiej 2021 – 2026 \(www.polsl.pl/uczelnia/str/\)](http://www.polsl.pl/uczelnia/str/)

Część I. Samoocena uczelni w zakresie spełniania szczegółowych kryteriów oceny programowej na kierunku studiów o profilu ogólnoakademickim

Kryterium 1. Konstrukcja programu studiów: koncepcja, cele kształcenia i efekty uczenia się

Kierunek Socjologia w formie studiów pierwszego stopnia w trybie stacjonarnym został uruchomiony na Wydziale Organizacji i Zarządzania Politechniki Śląskiej począwszy od roku akademickiego 2001/2002 w drodze Uchwały nr XIV/67/2000/2001 Senatu Politechniki Śląskiej z dnia 20 listopada 2000 roku. W roku akademickim 2003/2004 Senat Politechniki Śląskiej uchwalił zgodę na uruchomienie w powyższej formie studiów w systemie zaocznym (Uchwała Nr III/27/02/03 Senatu Politechniki Śląskiej z dnia 25 listopada 2002 roku). Z kolei począwszy od roku akademickiego 2008/2009, kierunek Socjologia został uruchomiony w formie studiów II stopnia (Uchwała nr XX/141/06/07 Senatu Politechniki Śląskiej z dnia 28 maja 2007 roku).

Obecnie ww. kierunek funkcjonuje wyłącznie na studiach stacjonarnych I stopnia w dwóch cyklach kształcenia, tj. w cyklu rozpoczętym w roku akademickim 2019/2020 oraz 2020/2021 z łączną liczbą studentów wynoszącą 27 osób.

Działając na podstawie art. 23 ust. 1 ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. – Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (j.t. Dz. U. z 2021 r. poz. 478, z późn. zm.) oraz § 12 ust. 2 pkt 8 Statutu Politechniki Śląskiej (Monitor Prawny PŚ z 2020 r. poz. 339, z późn. zm.) Rektor Politechniki Śląskiej wydał Zarządzenie nr 230/2021 w sprawie likwidacji studiów na kierunku Socjologia. W szczególności od roku akademickiego 2021/2022 likwiduje się studia drugiego stopnia o profilu ogólnoakademickim na ww. kierunku, a z kolei od roku akademickiego 2023/2024, czyli po zakończeniu ostatniego cyklu kształcenia rozpoczętego od roku akademickiego 2020/2021, likwiduje się studia pierwszego stopnia (zał.: Zarządzenie_likwidacja_Socjologia).

Program studiów, w tym zdefiniowane cele kształcenia i efekty uczenia się na kierunku Socjologia, odnoszą się do oceny potencjału Politechniki Śląskiej i sformułowanej na jej podstawie diagnozy strategicznej, które wskazują dyscyplinę Nauki o Zarządzaniu i Jakości jako jedną z kluczowych dyscyplin poddanych ewaluacji działalności naukowej i artystycznej. W szczególności treści programowe, w tym treści kierunkowe oraz specjalnościowe mają na celu promowanie absolwentów, którzy sprostają wyzwaniom społeczno-gospodarczym w dynamicznie rozwijającym się i najbardziej uprzemysłowionym w kraju regionie – Górnośląsko-Zagłębiowskiej Metropolii, tym samym przyczyniając się do realizacji celów zrównoważonego rozwoju ONZ (zał.: Strategia rozwoju).

W ramach kierunku Socjologia prowadzone są studia I i II stopnia.

- I stopnia (stacjonarne licencjackie, 3-letnie w Zabrze od roku akademickiego 2001/2002 i niestacjonarne licencjackie, 3-letnie w Zabrze od roku akademickiego 2003/2004),
- II stopnia (stacjonarne i niestacjonarne 2-letnie w Zabrze od roku akademickiego 2008/2009).

Program studiów I i II stopnia zakłada możliwość wyboru jednej z 3 specjalności:

Specjalności na studiach I stopnia:

- Badania rynku i reklamy
- Socjologia regionów przemysłowych
- Socjologia biznesu i mediów

Specjalności na studiach II stopnia:

- Komunikacja społeczna i PR
- Socjologia społeczności lokalnych

Specjalność: Badania rynku i reklamy

Celem specjalności jest przygotowanie studentów do samodzielnego projektowania i realizacji badań społecznych. Absolwenci otrzymują wiedzę w zakresie przygotowania i prowadzenia badań ilościowych i jakościowych, gromadzenia, analizy i interpretacji uzyskanych wyników. Absolwenci dysponują umiejętnościami tworzenia i opracowywania projektów badawczych, potrafią tworzyć i korzystać z baz danych, są przygotowani do posługiwania się naukowymi narzędziami w celu opisu zjawisk społecznych ze szczególnym uwzględnieniem dziedziny gospodarki. Oprócz wiedzy teoretycznej absolwenci uzyskują umiejętności praktyczne odpowiadające potrzebom rynku pracy. W ramach specjalności prowadzone są m.in. zajęcia: przygotowanie i realizacja projektu badawczego, metody badań społecznych, badania marketingowe, reklama i badania w reklamie. Dydaktykami są specjaliści z powyższych obszarów badawczych.

Specjalność: Socjologia regionów przemysłowych

Studenci na specjalności Socjologia Regionów Przemysłowych zdobywają wiedzę z zakresu ogólnego wykształcenia humanistycznego, znajomości regionów przemysłowych, procesów społecznych w nich zachodzących. Potrafią zanalizować zachodzące przekształcenia społeczne i prognozować ich kierunki, przewidywać konsekwencje przekształceń dla regionów i społeczności lokalnych oraz prowadzić badania zmian rynku pracy. Zajęcia, które prowadzone są w ramach specjalności Socjologia Regionów Przemysłowych to m. in. socjologia regionów przemysłowych, socjologia miasta, socjologia przemysłu, problemy rynku pracy w regionach przemysłowych, restrukturyzacja regionów przemysłowych. Zajęcia prowadzone są przez kadrę dydaktyczną posiadającą duże doświadczenie, także praktyczne. Student zdobywa wiedzę i umiejętności praktyczne niezbędne na rynku pracy.

Specjalność: Socjologia biznesu i mediów

Celem specjalności jest zintegrowanie wiedzy uzyskiwanej w trakcie studiów socjologicznych z elementami zarządzania, co zwiększa konkurencyjność absolwentów na współczesnym rynku pracy. Interdyscyplinarny charakter socjologii biznesu i mediów umożliwia poznanie podstaw zarządzania oraz uzyskanie kompetencji niezbędnych w pracy menedżerskiej. Absolwenci uzyskują także umiejętności w obszarze korzystania z nowoczesnych technologii informacyjnych i komunikacyjnych. W ramach studiów prowadzone są m.in. zajęcia z zakresu negocjacji, zarządzania zasobami ludzkim, socjologii organizacji, komunikowania społecznego.

Specjalność: Komunikacja społeczna i PR

Celem specjalności komunikacja społeczna i PR jest wyposażenie absolwenta w wiedzę i umiejętności praktyczne związane z różnymi płaszczyznami komunikacji społecznej: komunikacji medialnej, interpersonalnej, organizacyjnej. Absolwent dysponuje wiedzą z zakresu socjologii, komunikowania i psychologii. Potrafi stosować adekwatne strategie komunikacyjne, zaplanować kampanię informacyjną, analizować i interpretować komunikaty medialne, zaprojektować badania nad mediami. W ramach specjalności prowadzone są m.in. następujące zajęcia: socjologia komunikowania masowego, public relations, komunikacja i PR w zarządzaniu kryzysowym, globalne procesy społeczne.

Specjalność: Socjologia społeczności lokalnych

W trakcie studiów na specjalności socjologia społeczności lokalnych studenci zdobywają wiedzę z zakresu ogólnego wykształcenia humanistycznego, znajomości społeczności lokalnych oraz procesów społecznych w nich zachodzących. Potrafią analizować, w jaki sposób globalne procesy wpływają na społeczności lokalne, poznają także współczesne problemy i wyzwania wielokulturowości. Zajęcia, które prowadzone są w ramach specjalności to m. in. socjologia społeczności lokalnych, socjologia pogranicza, zróżnicowanie społeczne, współczesne problemy wielokulturowości, społeczeństwo obywatelskie teoria i praktyka, a także organizacje pozarządowe i ich społeczne funkcje. Absolwenci dysponują zarówno wiedzą teoretyczną, jak i umiejętnościami praktycznymi, pozwalającymi na znalezienia zatrudnienia w charakterze doradcy w

zakresie projektowania rozwiązań lokalnych problemów społecznych oraz specjalisty w zakresie badania opinii społecznej.

Specjalność: Socjologia Internetu i Społeczności Wirtualnych

Szybki rozwój technologii informacyjno-komunikacyjnych całkowicie zmienił funkcjonowanie współczesnych społeczeństw. Niezbędne stało się więc wykształcenie nowego typu specjalistów umożliwiających lepsze rozumienie i wykorzystanie owych zmian przedsiębiorcom i administracji samorządowej. Celem specjalności jest wykształcenie specjalistów (będących wsparciem zarówno dla przemysłu, jak i różnego typu organizacji) posiadających wiedzę z zakresu:

- kierunków rozwoju społeczeństwa, grup społecznych w dobie Internetu,
- zmian w funkcjonowaniu miast i regionów pod wpływem powstania nowego typu połączeń sieciowych,
- analizy innowacji społecznych powstających pod wpływem Internetu,
- wykorzystania nowych mediów, w tym portali społecznościowych do analizy zmian społecznych,
- wykorzystania nowych mediów do komunikacji z klientami, mieszkańcami itp.,
- analizy e-rynku pracy

Zajęcia, jakie realizują studenci w ramach specjalności, obejmują wiedzę: kanoniczną (kursy socjologiczne ogólne i sprofilowane na potrzeby specjalności m.in. społeczeństwo informacyjne, społeczności wirtualne, e-rynek pracy, *smart city*), metodologiczną (m.in., analizy ilościowe i jakościowe danych, analityka internetowa, itp.), komunikacyjną (m.in., komunikacja masowa, relacje z klientami czy komunikowanie w zespole). Tym samym zakres przedmiotowy programu studiów wpisuje się w cele Priorytetowych Obszarów Badawczych Strategii Rozwoju Politechniki Śląskiej na lata 2021-2026 (zwłaszcza POB2 Sztuczna inteligencja i przetwarzanie danych; POB 4 Inteligentne miasta i mobilność przyszłości oraz POB5 Automatyzacja procesów i Przemysł 4.0).

Zasadniczym celem specjalności jest wykształcenie specjalisty w zakresie stosunków społecznych w skali makro i mikro, działającego w warunkach rozwiniętej gospodarki rynkowej i wzrastającej złożoności życia społecznego, który potrafi:

- analizować zachodzące przekształcenia społeczne i prognozować ich kierunki, przewidywać konsekwencje przekształceń dla regionów i społeczności lokalnych,
- prowadzić badania zmian rynku pracy,
- działać w zakresie problemów komunikacji społecznej,
- diagnozować zjawiska z zakresu patologii społecznej.

Absolwenta Politechniki Śląskiej kierunku Socjologia wyróżnia:

- umiejętność praktycznego wykorzystania badań i analiz socjologicznych,
- umiejętność analizy i diagnozy procesów zachodzących w bezpośrednim otoczeniu społecznym,
- znajomość najnowszych metod i technologii informatycznych i umiejętność ich wykorzystania dla analizy zjawisk społecznych,
- umiejętność analizy i diagnozy procesów zachodzących w Internecie,
- możliwość uczestnictwa w zarządzaniu problemami społeczności lokalnych.

Absolwenci kierunku mogą znaleźć zatrudnienie jako:

- doradcy w zakresie projektowania rozwiązań lokalnych problemów społecznych,
- specjaliści w zakresie badania opinii społecznych,
- doradcy zawodowi i specjaliści w zakresie reorientacji zawodowej,
- specjaliści w zakresie public relations,
- specjaliści ds. kontaktów z klientami i społecznościami za pośrednictwem Internetu,
- doradcy w zakresie projektowania kampanii reklamowych w Internecie,
- specjaliści w zakresie badania opinii społecznej, w tym także za pośrednictwem Internetu.

Podstawowa wiedza absolwenta obejmuje:

- ogólne wykształcenie humanistyczne,
- wiedzę z zakresu socjologii i psychologii pracy,
- wiedzę z zakresu psychologii społecznej, ze szczególnym uwzględnieniem mechanizmów
- patologii społecznych,
- zagadnienia społeczno-ekonomiczne związane z nabyciem umiejętności organizatorskich i komunikacji społecznej,
- metody analizy i diagnozy procesów społecznych
- metody ilościowo-informatyczne przydatne do analizy i opisu zjawisk społecznych.

W ramach tworzenia programu na kierunku Socjologia brano pod uwagę opinie i oczekiwania interesariuszy zewnętrznych skupionych w Radzie Interesariuszy Wydziału Organizacji i Zarządzania (WOIZ), reprezentowanych m.in. przez: Stowarzyszenie Współpracy Regionalnej oraz Przedsiębiorstwo Wodociągów i Kanalizacji Sp. z o.o. w Rybniku.

Wysoka jakość kształcenia oraz atrakcyjna oferta edukacyjna związana z różnorodnością proponowanych specjalności, zarówno na I, jak i II stopniu studiów na kierunku Socjologia, wiąże się z realizacją wizji, misji i kolejnych strategicznych celów szczegółowych Uczelni

(https://www.polsl.pl/Informacje/Uczelnia/Documents/Strategia%20rozwoju%20PS%20na%20lata%202016_2020.pdf – Zał. nr 2 Cz. III.1.) i Wydziału Organizacji i Zarządzania

(https://www.polsl.pl/Wydzialy/ROZ/biuro_dziekana/Lists/Rady%20Wydziau%20%20materiy/Attachments/24/Strategia%202016_2020.pdf – Zał. nr 2 Cz. III.2.).

Podsumowując, dobór treści kształcenia pozwala kształcić wysoko wykwalifikowaną kadrę specjalistów - socjologów na rzecz społeczeństwa i gospodarki opartej na wiedzy (**misja Uczelni**), która jest zdolna do kreowania innowacji w obszarze nowoczesnych rozwiązań w zakresie zagadnień i problemów społecznych. Konfiguracja treści łączących nauki społeczne, w tym aspekty związane z socjologią, etyką i zarządzaniem z naukami technicznymi, w tym ukierunkowanych na nowoczesne technologie i ocenę ich wpływu na środowisko i społeczeństwo pozwala przygotować kadrę wspierającą dynamiczny rozwój społeczny w duchu wartości etycznych (wpisując się w **wizję Uczelni**) oraz zapewnia zrównoważony rozwój studentów i pracowników naukowo-badawczych, przejawiający się w transferze nowoczesnej wiedzy społecznej oraz wymianie doświadczeń (w nawiązaniu do **wizji Wydziału**). Aktywne promowanie osiągnięć naukowych i dydaktycznych, zarówno pracowników, jak i studentów kierunku Socjologia, a także kompatybilność obszarów naukowego rozwoju pracowników z treściami kształcenia oraz współpraca pracowników naukowych, studentów i otoczenia zewnętrznego na niwie badawczej, umożliwiają ciągłe dostosowywanie i poszerzanie oferty kształcenia (w tym poprzez nowe zajęcia wprowadzane w dotychczasowe programy studiów i nowe efekty uczenia się).

Rosnące zapotrzebowanie na specjalistów z odpowiednimi kompetencjami społecznymi (miękkimi) powodują, że na rynku bardzo pożądanymi są kandydaci z właściwą mieszanką umiejętności twardych (dotyczących m.in. nowych technologii i mediów) i miękkich, co uwzględniono przy formułowaniu programu studiów na kierunku Socjologia. Od studentów Socjologii oczekuje się najczęściej następujących kompetencji: elastyczność i umiejętność dopasowania się do zmiennych warunków; umiejętność pracy w zespole i proaktywna postawa; komunikatywność, zdolność do pracy pod presją czasu; umiejętność szybkiego rozwiązywania problemów, które to kompetencje nabywają studenci zarówno I jak i II stopnia na kierunku Socjologia.

Studenci otrzymują szeroką i zróżnicowaną ofertę edukacyjną z obszaru nauk socjologicznych oraz nauk o zarządzaniu i jakości, które są dyscyplinami, do których przyporządkowany jest kierunek.

Dobór dyscyplin ma swoje odzwierciedlenie w awansach naukowych pracowników Wydziału. W ostatnich 8 latach awans naukowy uzyskały w sumie 55 osoby, w tym w ciągu ostatnich 5 lat 3 osoby uzyskały stopień doktora habilitowanego w Katedrze Stosowanych Nauk Społecznych, które stanowią podstawową kadrę akademicką kształcącą studentów kierunku Socjologia. W obszarze nauk o zarządzaniu i jakości na

przełomie lat 2014-2021 tytuł profesora nauk ekonomicznych uzyskała 1 osoba, stopień doktora habilitowanego 17 osób, stopień doktora 24 osoby.

Na podstawie kompleksowej oceny poziomu naukowego prowadzonych badań naukowych, prac rozwojowych oraz ich efektów w odniesieniu do standardów międzynarodowych, a także oceny znaczenia działalności jednostki naukowej dla rozwoju nauki w skali międzynarodowej oraz wzrostu innowacyjności w skali kraju w dniu 15.11.2017 r., decyzją 473/KAT/2017 Ministerstwa Nauki i Szkolnictwa Wyższego, Wydział Organizacji i Zarządzania Politechniki Śląskiej uzyskał kategorię naukową A.

W ramach prac badawczych realizowanych przez pracowników naukowo-dydaktycznych związanych z kierunkiem oraz z udziałem studentów kierunku Socjologia, prowadzone były badania w ramach projektów o charakterze badawczym i dydaktycznym:

- Projekt pt.: „**Trwanie i zmiana w przestrzeni społeczno-kulturowej współczesnej ukraińskiej wsi w perspektywie antropologii postsocjalizmu**” (MINIATURA1, DEC-2017/01/X/HS3/00641). **Kierownik projektu: dr Aleksandra Synowiec**

W ramach projektu studenci kierunku Socjologia Politechniki Śląskiej uczestniczyli w badaniach terenowych na Ukrainie. Celem projektu było przeanalizowanie i opisanie społecznych i kulturowych skutków transformacji ustrojowej w przestrzeni ukraińskiej wsi w oparciu o badania prowadzone metodami etnograficznymi (obserwacja, obserwacja uczestnicząca, wywiady swobodne, wywiady częściowo ustrukturyzowane, materiały wizualne) i praktyczne zastosowanie koncepcji postsocjalizmu. Przedmiotem analiz były reakcje społeczne na gwałtowną zmianę społeczną w regionach rolniczych i słabo uprzemysłowionych oraz sposoby funkcjonowania przedstawicieli różnych grup społecznych w procesie transformacji systemowej. Badania w ramach projektu „Trwanie i zmiana (...)” realizowanego w Katedrze Stosowanych Nauk Społecznych ukierunkowane były na identyfikację strategii radzenia sobie ze zmianą, starych i nowych praktyk tożsamościowych, obecności wzorców socjalistycznych, w których wyrastało starsze pokolenie, pamięci o ZSRR, rozumienia roli państwa czy zachodnich modeli konsumpcji, natomiast Ukraina jest dobrym przykładem ilustrującym szeroką gamę postaw względem dziedzictwa ZSRR: od całkowitego odrzucenia po nostalgię. Na Ukrainie członkowie sześciuosobowego zespołu badawczego prowadzili wywiady z działaczami organizacji pozarządowych, przedsiębiorcami, nauczycielami, samorządowcami, przedstawicielami różnych profesji i generacji. Wywiady uzupełnia bogaty materiał wizualny i obserwacyjny. Podczas wyjazdu badawczego studenci mogli zapoznać się z często trudnymi warunkami pracy terenowej i doskonalić warsztat pracy socjologa, podnosili także swoje kompetencje w zakresie praktycznej znajomości języka rosyjskiego. Wyjazd do Hrytsowa był pierwszym z trzech planowanych w ramach projektu. Kolejne odbyły się w lipcu 2018 (Hannopol) i sierpniu 2018 (Gwardijskie).

- Projekt pt.: „**Obraz i funkcja przestrzeni publicznej centrum Wisły: diagnoza problemów i poszukiwanie rozwiązań modelowych**”. **Opiekun naukowy: dr Barbara Rożałowska, 2017 r.**

Realizacja projektu obejmowała m.in. przeprowadzenie warsztatów badawczo-projektowych z udziałem studentów kierunku Socjologia i pracowników Katedry Stosowanych Nauk Społecznych Wydziału Organizacji i Zarządzania oraz pracowników i studentów Wydziału Architektury oraz Politechniki Śląskiej. W szczególności w wykonaniu wspólnego projektu brały udział Studenckie Koło Naukowe SOCIUS przy Katedrze Stosowanych Nauk Społecznych oraz koła Historii Architektury i Dziedzictwa Kulturowego i IKAWA+ z Wydziału Architektury. Celem warsztatów było uzyskanie pakietu wytycznych przestrzennych i społecznych oraz modelowych rozwiązań zagospodarowania przestrzeni publicznej w ścisłym Centrum Wisły z uwzględnieniem obiektów handlu i usług, małej architektury, formy informacji wizualnej, kolorystyki obiektów i uporządkowania zieleni.

Warsztaty badawczo-projektowe odbyły się w Wiśle. W trakcie warsztatów studenci kierunku Socjologia przygotowali plan badań i narzędzia badawcze służące ocenie przestrzeni centrum Wisły przez mieszkańców, turystów i lokalnych przedsiębiorców oraz rozpoznaniu preferencji i potrzeb odnośnie użytkowania tej przestrzeni. Na podstawie uzyskanych danych studenci Wydziału Architektury wraz z pracownikami przygotowali zakres merytoryczny pracy koncepcyjnej i sformułowali wytyczne projektowe oraz wstępne rekomendacje. Efektem końcowym był ostateczny

pakiet rekomendacji do działań projektowych i realizacyjnych dla modernizacji centrum Wisły. Studenci socjologii mogli uczestniczyć w interdyscyplinarnym zespole, a także mieli możliwość wykorzystania teorii w praktycznym celu.

Dodatkowo od 2018 roku na Wydziale Organizacji i Zarządzania odbywają się konferencje naukowe podsumowujące coroczne edycje projektu **„Zrównoważony rozwój – Debiut naukowy”**. Tegoroczną, która odbyła się 27.10.2021 w trybie hybrydowym współorganizowały: biuro prof. dr. hab. inż. Jerzego Buzka – Posła do Parlamentu Europejskiego, Wydział Organizacji i Zarządzania Politechniki Śląskiej, Instytut Studiów Społecznych PWSZ w Raciborzu i Śląskie Centrum Etyki Biznesu i Zrównoważonego Rozwoju. Celem projektu jest wspieranie studentów i absolwentów wyższych uczelni w rozwijaniu kariery naukowej. Uczestnicy mają możliwość opublikowania swoich prac naukowych w recenzowanych monografiach oraz zaprezentowania swoich wyników badań podczas międzynarodowej konferencji naukowej. W 2021 roku podczas sesji plenarnej wystąpili: prof. dr hab. inż. Jerzy Buzek – Poseł do Parlamentu Europejskiego, wiceprezydent Zabrza Krzysztof Lewandowski oraz prof. Aleksandra Kuzior – Prodzikan ds. Współpracy i Rozwoju WOIZ. Konferencja odbyła się na Wydziale Organizacji i Zarządzania i była udostępniona wszystkim zainteresowanym w czasie rzeczywistym przez Internet. Sesja plenarna oscylowała wokół zagadnień Europejskiego Zielonego Ładu i zrównoważonego rozwoju oraz wokół kompetencji krytycznego i analitycznego myślenia, zdefiniowanych jako kompetencje przyszłości. Z kolei obrady w sekcjach tematycznych, w których udział wzięło ponad sześćdziesięciu uczestników z kilkudziesięciu najbardziej znamienitych polskich uczelni, zorganizowane były z wykorzystaniem platformy internetowej. Obrady w poszczególnych sesjach moderowali głównie pracownicy naukowcy Katedry Stosowanych Nauk Społecznych WOIZ wraz ze współpracownikami pozostałych współorganizatorów konferencji.

Działalność naukowa, zbieżna z dyscyplinami przyporządkowanymi do kierunku Socjologia, wkomponowana jest w proces kształcenia studentów w ramach kół naukowych. Na Wydziale Organizacji i Zarządzania aktywnie działa **Koło Naukowe Studentów Socjologii „Socius”** (KNSS „Socius”). Ww. koło naukowe związane jest z kierunkiem Socjologia od chwili jego powstania na Politechnice Śląskiej. Prowadzi działalność naukową, społeczną i kulturalną. Działalność naukowa skupia się na prowadzeniu badań terenowych. Badania takie były prowadzone w Szczecinku, gdzie KNSS „Socius” przyszedł z pomocą miejscowemu samorządowi prowadząc badania na temat komunikacji publicznej. W trakcie trwania badań studenci KNSS „Socius” szlifowali swoje umiejętności pracy terenowej. Wyniki przeprowadzonych ankiet pomogły samorządowcom ze Szczecinka usprawnić komunikację miejską.

Ponadto, KNSS „Socius” prowadził również badania na temat tożsamości Ukraińców. Badania prowadzone, były wraz ze studentami Uniwersytetu Technicznego „Politechnika Lwowska”. Część studentów z KNSS „Socius” wzięła udział w badaniach tożsamości Torbeszów, muzułmańskich mieszkańców Macedonii Północnej. Badania prowadzone były w Strudze i masywie góry Golem Korab, gdzie istnieją zwarte skupiska tej grupy etnicznej. Inni członkowie Koła uczestniczyli w badaniach dotyczących staromadziarskiej grupy etnicznej Czangów w Rumunii. Ta sama grupa w kolejnym roku przeprowadziła badania wśród starowierów zamieszkujących rumuńską deltę Dunaju. Są oni potomkami uchodźców religijnych z XVII wieku, którzy uciekli z Rosji przed prześladowaniami caratu i „państwowej” Cerkwi Prawosławnej.

Członkowie KNSS „Socius” corocznie biorą udział w organizowanej przez Katedrę Stosowanych Nauk Społecznych Konferencji Międzynarodowej – **„Globalne konteksty poszanowania praw i wolności człowieka”**. Studenci znajdują się także w gronie prelegentów. Korzystając z szerokiej współpracy międzynarodowej Katedry Stosowanych Nauk Społecznych, członkowie „Sociusa” wielokrotnie brali udział w konferencjach na Słowacji, w Niemczech, na Ukrainie czy na Białorusi. Podczas ostatniej wizyty na Białorusi, studenci „Sociusa” mieli możliwość uczestniczenia w zajęciach na Państwowym Uniwersytecie Technicznym im. Pawła Suchoja w Homlu. W trakcie konferencji prezentowali również dotychczasowe osiągnięcia Koła Naukowego.

Dodatkowo, KNSS „Socius” angażuje się w inicjatywy programu Inicjatywa Doskonałości – Uczelnia Badawcza. M.in. w 2020 r. był jednym ze zwycięzców konkursu na finansowanie projektów kół naukowych, w ramach którego przygotował i przeprowadził projekt **„Solidarność międzypokoleniowa w dobie**

pandemii”. Kwestionariusze ankiet przygotowano w językach polskim, angielskim, rosyjskim i niemieckim, a badania objęło swoim zasięgiem nie tylko Europę, ale i obie Ameryki. Próba badawcza wyniosła 1342 respondentów. Obecnym opiekunem KNSS „Socius” jest dr Bogdan Pliszka.

Dodatkowe informacje, które uczelnia uznaje za ważne dla oceny kryterium 1:

Należy zwrócić uwagę, że pomimo słabnącego zainteresowania kierunkiem Socjologia i powiązanej nim malejącej liczby studentów kierunku Socjologia (jak wspomniano obecnie w ramach dwóch cykli kształcenia studiuje łącznie 27 osób), podejmuje się starania w zakresie rozbudowywania możliwości zdobywania wiedzy oraz osiągania kluczowych umiejętności i kompetencji zbieżnych z kierunkowymi i specjalnościowymi efektami uczenia się poprzez inicjatywy projektowe skierowane dla ww. nielicznej grupy studentów. Studenci kierunku Socjologia włączeni są m.in. w program stażowy realizowany z Biurem Karier Studenckich w ramach ogólnouczelnianego projektu pt. „Politechnika Śląska nowoczesnym europejskim uniwersytetem technicznym” współfinansowanego przez Unię Europejską w ramach Działania 3.5 Kompleksowe programy szkół wyższych III Oś Priorytetowa Szkolnictwo wyższe dla gospodarki i rozwoju Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój 2014-2020 (nr POWR.03.05.00-00-Z305/18).

Należy podkreślić fakt, że studenci kierunku Socjologia są świadomi potrzeby posiadania wiedzy, umiejętności i kompetencji według zaproponowanej ramy programowej i uważają ją za zbieżną z aktualnymi potrzebami rynku pracy (dane pochodzą z anonimowego badania sondażowego przeprowadzonego w grudniu 2021 r. – dane źródłowe dostępne są pod linkiem: <https://docs.google.com/forms/d/1NAe0FFLeStiSxQVq8F6MFwKwiasqvd5buSHUuqWe49Y/edit?usp=sharing>).

Kryterium 2. Realizacja programu studiów: treści programowe, harmonogram realizacji programu studiów oraz formy i organizacja zajęć, metody kształcenia, praktyki zawodowe, organizacja procesu nauczania i uczenia się

SOCJOLOGIA I STOPIEŃ (STACJONARNE I NIESTACJONARNE)

W trakcie 6 semestralnych studiów studenci uzyskują 180 pkt ECTS (większość semestrów po 30 pkt. z wyjątkiem semestru II i VI, gdzie pkt. ECTS wynoszą odpowiednio 28 i 32). Główne treści programowe zostały podzielone na dwie zasadnicze części: zajęcia wspólne i specjalnościowe (powiązane z jedną z trzech specjalności prowadzonych od 4 semestru). W pierwszej grupie zajęć treści programowe podzielić można pomiędzy następujące główne moduły zajęć:

- **Grupa zajęć kierunkowych z dyscypliny nauk socjologicznych:** podstawy socjologii, historia myśli socjologicznej i myśli społecznej, psychologia społeczna, procesy ludnościowe, antropologia kulturowa, metody badań społecznych, socjologia - makrostruktury społeczne, socjologia - mikrostruktury społeczne, współczesne teorie socjologiczne, socjologia miasta, socjologia organizacji, etyczne problemy zawodu socjologa, teoria i praktyka pracy socjalnej;
- **Grupa zajęć z zakresu nauk o zarządzaniu i jakości oraz nauk humanistycznych i społecznych:** ogólna metodologia nauk, podstawy filozofii, psychologia ogólna, ochrona własności intelektualnej, podstawy zarządzania, podstawy zrównoważonego rozwoju, metody analizy tekstu naukowego, zarządzanie refleksyjne;
- **Grupa zajęć obejmująca treści informatyczno-techniczne:** informatyka z technologią informacyjną, statystyka, technologie kognitywne;
- **Grupa zajęć prowadzonych w języku angielskim:** Contemporary Polish Society, Historical Sociology.
- **Grupa zajęć realizowanych jako Projekt:** przygotowanie i realizacja projektu badawczego, PBL (Project Based Learning) – grupa zajęć projektowych została sformułowana w doskonałym programie studiów, uchwalonym w 2021 r., który obowiązuje od semestru letniego 2020/2021.

Należy zatem podkreślić, że program ten nie jest i nie będzie realizowany ze względu na brak naboru w roku akademickim 2021/2022 oraz decyzję wyrażoną w Zarządzeniu nr 230/2021 w sprawie likwidacji studiów na kierunku Socjologia.

Dodatkowa grupa zajęć, obejmuje zajęcia realizowane na wszystkich kierunkach Politechniki Śląskiej, takie jak: języki obce i wychowanie fizyczne.

W grupie zajęć realizowanych w ramach specjalności znajdują się m.in.:

1: **Badania rynku i reklamy:** badania jakościowe w naukach społecznych, ekonomiczne i kulturowe wymiary globalizacji, reklama i badania w reklamie, badania marketingowe;

Grupa zajęć obejmująca treści kierunkowe obieralne dla ścieżki dyplomowania

2: **Socjologia regionów przemysłowych:** socjologia regionów przemysłowych, restrukturyzacja regionów przemysłowych, socjologia przemysłu, problemy rynku pracy w regionach przemysłowych.

Grupa zajęć obejmująca treści kierunkowe obieralne dla ścieżki dyplomowania

3: **Socjologia biznesu i mediów:** socjologia Internetu i mediów społecznościowych, komunikacja międzykulturowa i elementy psychologii biznesu, badanie mediów i socjologia wizualna, etyka biznesu.

W trakcie studiów studenci mają także możliwość wyboru zajęć wybieralnych. Zajęcia te obejmują np.: zachowania w organizacji, zarządzanie zasobami ludzkimi, ekologia regionów przemysłowych, polityka społeczna w okresie restrukturyzacji, teoria rozwoju społecznego, socjologia gospodarki i badań rynku, struktura teorii socjologicznych, zrównoważony rozwój regionów przemysłowych, socjologia wiedzy, zagrożenia cywilizacyjne, istota i zapobieganie korupcji, itp.

Zajęcia na studiach stacjonarnych realizowane są w ciągu 4 dni w tygodniu (dodatkowy dzień wolny umożliwia studentom podjęcie aktywności naukowo-zawodowej). Studia niestacjonarne realizowane są w ramach 11 zjazdów sobotnio-niedzielnych w każdym semestrze.

Plan studiów na każdej ze specjalności obejmuje na studiach stacjonarnych 2205 godzin dydaktycznych (na studiach niestacjonarnych 1365), podzielonych na zajęcia wykładowe, ćwiczeniowe, laboratoryjne, seminaryjne i projektowe. Zajęcia wykładowe stanowią ok 47% (48%), pozostała część zajęć wymaga zdecydowanego zaangażowania studentów w ich przebieg. Wyróżniającym elementem programu studiów jest prowadzenie zajęć projektowych (stanowiących 30 godz. na studiach stacjonarnych i 20 godz. na niestacjonarnych), wymagających od studentów przeprowadzenia odpowiednich własnych badań.

Forma prowadzenia zajęć	Stacjonarne	Niestacjonarne
Wykład	1050	675
Ćwiczenia	720	365
Laboratoria	180	170
Seminaria	225	125
Projekt	30	20
Suma	2205	1365

W szczególności sami studenci kierunku Socjologia wyrazili pozytywną opinię co do proporcji liczby godzin wykładowych, ćwiczeniowych i pozostałych form uczenia się, a także uważają, że zajęcia umożliwiają nabywanie wiedzy praktycznej. Opinia w tej sprawie była przedmiotem sondażu anonimowego przeprowadzonego w grudniu 2021 r.

SOCJOLOGIA II STOPIEŃ (STUDIA STACJONARNE)

W trakcie 4 semestralnych studiów studenci uzyskują 120 pkt ECTS (semestr po 30 pkt.). Główne treści programowe zostały podzielone na dwie zasadnicze części: zajęcia wspólne i specjalnościowe (powiązane z jedną z trzech specjalności prowadzonych od 1 semestru). W pierwszej grupie zajęć treści programowe podzielić można pomiędzy następujące główne moduły zajęć:

- **Grupa zajęć kierunkowych z dyscypliny nauk socjologicznych:** socjologia kultury, socjologia pogranicza, socjologia masowego komunikowania, zróżnicowanie społeczne, socjologia społeczności lokalnych, procedury badań ewaluacyjnych, metodologia nauk społecznych;
- **Grupa zajęć z zakresu nauk o zarządzaniu i jakości oraz zakresu nauk humanistycznych i społecznych:** logika, zarządzanie projektami;
- **Grupa zajęć obejmująca treści informatyczno-techniczne:** zaawansowane techniki komputerowej analizy danych;
- **Grupa zajęć prowadzonych w języku angielskim:** Social Science, Social Media;

W grupie zajęć specjalnościowych znajdują się m.in.:

- na specjalności **Komunikacja społeczna i PR:** komunikacja i PR w zarządzaniu kryzysowym, public relations, teoria i praktyka negocjacji, globalne procesy społeczne;
- na specjalności **Socjologia społeczności lokalnych:** zarządzanie przedsiębiorstwem, badanie i wartościowanie pracy, organizacje pozarządowe i ich społeczne funkcje, procesy kadrowe;
- na specjalności **Socjologia Internetu i społeczności wirtualnych:** społeczeństwo informacyjne, e-rynek pracy, społeczności wirtualne, Internet w rozwoju lokalnym i regionalnym.

W trakcie studiów studenci mają także możliwość wyboru zajęć wybieralnych. Zajęcia te obejmują, np.: zarządzanie strategiczne, zarządzanie jakością, gospodarka przestrzenna, społeczeństwo obywatelskie, teoria i praktyka negocjacji, społeczno-kulturowe aspekty zrównoważonego rozwoju, współczesne problemy wielokulturowości, ekonomiczne aspekty zarządzania kadrami, itp. Do wyboru są również zajęcia prowadzone w języku angielskim: Social Science, Social Media.

Zajęcia na studiach stacjonarnych realizowane są w ciągu 4 dni w tygodniu (dodatkowy dzień wolny umożliwia studentom podjęcie aktywności naukowo-zawodowej i organizacyjnej, m.in. w ramach studenckich kół naukowych, aktywności samorządu studenckiego itp.).

Plan studiów na każdej ze specjalności obejmuje na studiach stacjonarnych 960 godzin dydaktycznych, podzielonych na zajęcia wykładowe, ćwiczeniowe, laboratoryjne, seminaryjne i projektowe. Zajęcia wykładowe stanowią ok 50% pozostała część zajęć wymaga zdecydowanego zaangażowania studentów w ich przebieg.

Forma prowadzenia zajęć	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne
Wykład	450	340
Ćwiczenia	285	210
Laboratoria	90	100
Seminaria	120	95
Projekt	15	0
Suma	960	745

Liczebność grup na poszczególnych formach zajęć uregulowania jest Uchwałą Nr 91/2019 Senatu Politechniki Śląskiej z dnia 16 września 2019 roku, zgodnie z którą wykłady należy prowadzić dla wszystkich studentów danego roku studiów wydziału, kierunku lub specjalności w miejscu odbywania studiów, ćwiczenia należy prowadzić w grupach studenckich, zajęcia projektowe należy prowadzić w grupach nie mniejszych niż 12 osób, seminaria należy prowadzić w grupach nie mniejszych niż 15 osób, seminaria dyplomowe należy prowadzić w grupach nie mniejszych niż 10 osób, projekt inżynierski należy prowadzić w grupach nie mniejszych niż 10 osób, zajęcia laboratoryjne należy prowadzić w grupach nie mniejszych niż 8 osób, w zależności od liczby stanowisk laboratoryjnych, lektoraty języków obcych należy prowadzić w grupach nie mniejszych niż 15 osób, zajęcia z wychowania fizycznego należy prowadzić w grupach nie mniejszych niż 25 osób.

Treści kształcenia powiązane są z obszarami rozwoju naukowego pracowników prowadzących zajęcia dydaktyczne. Wśród głównych obszarów rozwoju naukowego można wymienić:

- Społeczne determinanty rozwoju inteligentnych miast; kulturowe aspekty funkcjonowania miasta: rewitalizacja i rozwój obszarów kulturowych miasta oraz przykłady wdrażania idei “creative city”, co ma swoje odzwierciedlenie w treściach kształcenia na zajęciach: socjologia miasta, socjologia kultury.
- Lokalne społeczeństwo obywatelskie, bariery sprawstwa i innowacji w organizacjach pozarządowych, funkcjonowanie organizacji pozarządowych a rozwój społeczeństwa obywatelskiego, co ma swoje odzwierciedlenie w treściach kształcenia na zajęciach: socjologia – makrostruktury społeczne, socjologia – mikrostruktury społeczne, organizacje pozarządowe i ich społeczne funkcje.
- Badania o obszarze kompetencji globalnej i kompetencjach międzykulturowych, co ma swoje odzwierciedlenie w treściach kształcenia na zajęciach: komunikacja międzykulturowa i podstawy psychologii biznesu, ekonomiczne i kulturowe wymiary globalizacji, socjologia masowego komunikowania.
- Badania dotyczące socjologicznych aspektów kreowania tożsamości internetowej w mediach społecznościowych oraz na temat społecznych konsekwencji powszechnej implementacji cyfrowych technologii komunikacyjnych, wykorzystane w treściach kształcenia na zajęciach: social media, społeczności wirtualne, społeczeństwo informacyjne, socjologia Internetu i mediów społecznościowych.
- Idea, praktyka i aksjologia zrównoważonego rozwoju, wykorzystane w zajęciach podstawy zrównoważonego rozwoju, społeczno-kulturowe aspekty zrównoważonego rozwoju.
- Badania w obszarze tworzenia wizerunku, zarządzania wizerunkiem w sytuacjach kryzysowych, tworzenia marki w organizacji oraz wpływu na otoczenie społeczne, co ma swoje odzwierciedlenie w treściach kształcenia na zajęciach: public relations, komunikacja i PR w zarządzaniu kryzysowym.
- Badania w obszarze technik komunikacji i negocjacji w organizacji, wykorzystane w zajęciach: teoria i praktyka negocjacji, zarządzanie przedsiębiorstwem.
- Badania w zakresie procesów zachodzących w organizacji, w tym wpływu pandemii Covid-19 na respektowanie praw współczesnego pracownika, co ma swoje odzwierciedlenie w treściach kształcenia na zajęciach: socjologia organizacji, zachowania w organizacji, zarządzanie zasobami ludzkimi
- Badania dotyczące procesów społecznych w obszarze inteligentnych miast (zwłaszcza w odniesieniu do osób z niepełnosprawnościami oraz grup osób w wieku senioralnym) wykorzystane w zajęciach: socjologia – makrostruktury społeczne, procesy ludnościowe.
- Rola akademickiej etyki we współczesnych procesach społecznych (w tym: w rozwoju nauki), jak również dotyczące etycznych aspektów rozwoju sztucznej inteligencji wykorzystane w zajęciach: etyka w biznesie, etyczne problemy zawodu socjologa.
- Uwarunkowania historyczne procesu transformacji ustrojowej w Polsce, co ma swoje odzwierciedlenie w treściach kształcenia Contemporary Polish Society.
- Analiza teorii komunikacji Marshalla McLuhana wykorzystane na zajęciach wykładanych w języku angielskim: Socia I Communication.

Całość metod wspierających procesy uczenia się oraz przyswajania wiedzy przez studentów ideowo skoncentrowane zostały na czterech kluczowych przesłankach kierunkowych dobrze przygotowanych zajęć, tj. wykorzystaniu: teorii, praktyki, doświadczania prowadzącego zajęcia oraz autorefleksji studentów. Oprócz uznanych już prezentacji multimedialnych oraz projektów i zajęć laboratoryjnych, pracownicy na Wydziale wykorzystują inne metody nauczania, do których można zaliczyć m.in. dyskusje panelowe, filmy dydaktyczne, czy elementy gamifikacji.

Weryfikacja i ocena osiągniętych przez studenta efektów uczenia się odbywa się za pomocą następujących sposobów: aktywność na zajęciach, dyskusja, egzamin pisemny, egzamin ustny, kolokwium, odpowiedzi ustne, studium przypadku, prace kontrolne, prace semestralne, prezentacje indywidualne i zespołowe, projekty indywidualne i zespołowe, sprawozdania. Stosowane na wykładach, seminariach, ćwiczeniach, laboratoriach oraz projektach metody badawcze powiązane są efektami uczenia się w zakresie wiedzy (np. K1A_W03, K1A_W05), umiejętności (np. K1A_U02, K1A_U02) oraz kompetencji (K1A_K01, K1A_K02,

K1A_K03). Układ treści programowych na Seminarium dyplomowym przygotowuje studentów zarówno I, jak i II stopnia do prowadzenia badań naukowych.

Na kierunku Socjologia od czasu pandemii Covid-19 prowadzonych jest 61 aktywnych kursów na Platformie Zdalnej Edukacji Wydziału Organizacji i Zarządzania. Platforma Zdalnej Edukacji jest systemem informatycznym, przeznaczonym do wspomaganie oraz prowadzenia zajęć dydaktycznych z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość, utrzymywanym oraz administrowanym przez Centrum Zdalnej Edukacji Politechniki Śląskiej. Każdy wydział posiada własną platformę w ramach zaplecza serwerowego utrzymywanego przez Centrum. Na wydziałach powoływani są administratorzy lokalni odpowiedzialnie za tworzenie kursów w kategoriach oraz udzielanie uprawnień prowadzącym zajęcia dydaktyczne. Bieżące statystyki Platformy wydziału obejmują liczbę kursów: 828 w tym kursy archiwalne. Wszystkie kursy na platformie wydziałowej klasyfikowane są według kierunków. Obecnie wszystkie kursy dla kierunku socjologia prowadzone są jako uzupełnienie dla zajęć realizowanych w sposób tradycyjny. Istotnym jest fakt, że sami studenci Wydziału Organizacji i Zarządzania, w tym studenci kierunku Socjologia wyrazili pozytywną opinię co do sposobu realizacji zajęć z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość. W ostatnim okresie przeprowadzono dwa anonimowe badania sondażowe w tym zakresie, tj. w 2020 r. (link do danych źródłowych: https://docs.google.com/forms/d/1-N4vOWrIJZtAyfiCftulOhUC_3YE509tAttcttN9IY/edit?usp=sharing) oraz 2021 r (link do danych źródłowych : <https://docs.google.com/forms/d/1NAe0FfLeStiSxQVq8F6MFwKwiasqvd5buSHUuqWe49Y/edit?usp=sharing>).

Poza platformą zdalnej edukacji wydziału wybrani prowadzący korzystają z innych niż platforma systemów wspomagających zajęcia dydaktyczne wchodzących w skład witryn Wydziału. Prowadzący kursy (na platformie PZE) udostępniają materiały dydaktyczne w postaci obiektów osadzonych lub plików z treściami wykładowymi. W ramach kursów tworzone są aktywności prezentujące treści zadań laboratoryjnych lub ćwiczeniowych oraz aktywności umożliwiające sprawdzanie efektów uczenia się. Materiały udostępnianie studentom dzięki platformie mogą być wzbogacane o treści multimedialne: zdjęcia filmy oraz odsyłacze do zewnętrznych witryn zawierających uzupełnienie przekazywanych treści. Studenci mają możliwość przesyłania sprawozdań z realizowanych zajęć oraz rozwiązywania rozbudowanych testów (quizów). Kursy prowadzone są w większości przypadków w języku polskim (wybrane kursy w języku angielskim) nie mniej jednak platforma umożliwia wybór języka interface'u studentowi. Wybrane kursy dodatkowo obejmują możliwość przeprowadzania wideo konsultacji dla studentów z wykorzystaniem łączności głosowej, wizyjnej oraz chat z możliwością wyświetlania prezentacji celem omówienia wybranego zagadnienia. W ramach wideo konsultacji tworzone są automatycznie pokoje dla grup studentów zapisanych do kursu. Prowadzący publikują w kursach związanych z zajęciami warunki zaliczenia, odsyłacze do planu zajęć z konsultacjami, karty przedmiotów oraz obiekty umożliwiające ocenianie bieżących postępów w pracy studenta np. aktywność na zajęciach. W wybranych kursach prowadzący stosują dodatkowe formy zachęcające studentów do samodzielnej pracy oraz poprawiania wyników poprzez organizowanie dodatkowych nagród w postaci osiągnięć (odznaki).

Zasady organizowania, odbywania, nadzoru i zaliczania praktyk na kierunku Socjologia są zgodne z *Regulaminem studenckich praktyk zawodowych obowiązującym na Politechnice Śląskiej (Zarządzenie nr 250/2020 Rektora Politechniki Śląskiej z dnia 30 października 2020 r. w sprawie Regulaminu studenckich praktyk zawodowych*. Monitor Prawny PŚ z 2020 r. poz. 983 oraz Zarządzenie nr 91/2021 Rektora Politechniki Śląskiej z dnia 11 czerwca 2021 r. zmieniające zarządzenie w sprawie Regulaminu studenckich praktyk zawodowych) oraz *Procedurę: Praktyki studenckie P-ROZ5, wydanie N4 (14.11.2018)*, będącej uzupełnieniem Regulaminu. Praktyki studenckie stanowią integralną część procesu kształcenia na studiach I stopnia i podlegają zaliczeniu, co jest widoczne w przypisanych im 6 punktach ECTS. Studenci odbywają praktyki zawodowe na IV semestrze, wymiar 4 tygodnie.

Doboru podmiotów, w których odbywane są praktyki dokonują samodzielnie studenci wraz z czynnym zaangażowaniem wykładowcy prowadzącego seminarium dyplomowe oraz wydziałowego opiekuna ds. praktyk studenckich na kierunku Socjologia. Współpraca ta ma na celu dobór organizacji zgodnie z

zainteresowaniami i preferencjami studenta, zapewnienie zgodności odbywanych praktyk z wymaganiami kierunku, efektami uczenia się przypisanymi do praktyk oraz opracowanym *Programem praktyk*.

Praktyka może być realizowana w wybranej organizacji/przedsiębiorstwie prywatnym lub publicznym: produkcyjnym, typu NGO's, a także w instytucjach administracji publicznej lub samorządowej. Warunkiem koniecznym doboru miejsca odbywania praktyki jest bezpośredni związek stanowiska pracy i wykonywanych zadań w trakcie praktyki z kierunkiem studiów.

Student odbywa praktykę na podstawie *Umowy o organizację praktyki zawodowej*. Weryfikacja doboru przedsiębiorstwa odbywa się także poprzez przygotowany *Plan praktyk*, zatwierdzany przez wydziałowego opiekuna ds. praktyk i przedstawiciela przedsiębiorstwa. Warunkiem zaliczenia praktyki jest:

- odbycie praktyki zgodnie z założeniami,
- przedłożenie wydziałowemu opiekunowi praktyk *Potwierdzenia odbycia praktyki zawodowej* wraz z pozostałymi dokumentami z praktyk, w tym, *Sprawozdanie z przebiegu studenckich praktyk zawodowych*).

Wszystkie dokumenty wymagane procedurą P-ROZ-5 Praktyki Studenckie na Wydziale Organizacji i Zarządzania są dostępne w systemie SZJK

<http://www.dydaktyka.polsl.pl/roz7/szjk>

Kryterium 3. Przyjęcie na studia, weryfikacja osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się, zaliczenie poszczególnych semestrów i lat oraz dyplomowanie

Wymagania stawiane kandydatom, warunki i kryteria rekrutacji oraz harmonogram rekrutacji szczegółowo określone są na stronie www.rekrutacja.polsl.pl. Rekrutacja na kierunku Socjologia I i II stopnia odbywała się zgodnie z procedurą rekrutacji, którą stanowi Zarządzenie nr 29/2018 Rektora Politechniki Śląskiej z dnia 04.04.2018 r. w sprawie ustalenia procedury rekrutacji na studia I i II stopnia na Politechnikę Śląską. Rekrutacja na studia na kierunku Socjologia prowadzona była w formie elektronicznej w ramach Systemu Obsługi Rekrutacji (SOREK) pod adresem: <https://rekrutacja.polsl.pl/kandydat>, od roku akademickiego 2020/2021 w systemie IRK <https://irk.polsl.pl/pl/>.

Rekrutacja na studia I i II stopnia rozpoczynające się w semestrze zimowym z założeniami przeprowadzana jest w trzech lub czterech odrębnych naborach (rekrutacja letnia).

Rekrutacja prowadzona jest zgodnie z harmonogramem, ustalonym corocznie przez Rektora Politechniki Śląskiej, dostępnym na stronie internetowej pod adresem <https://rekrutacja.polsl.pl/harmpros/> w wersji uproszczonej. Pełny harmonogram jest zamieszczany na stronie <https://rekrutacja.polsl.pl/harmonogram/>.

Akty prawne związane z procesem rekrutacji (w tym harmonogram) są dostępne na stronie <https://rekrutacja.polsl.pl/akty-prawne/> oraz w Biuletynie Informacji Publicznej. Kandydaci na pierwszy rok studiów przyjmowani są w ramach określonej liczby miejsc. Wynik postępowania kwalifikacyjnego wyrażany jest w punktach. Postępowanie rekrutacyjne ma charakter konkursowy. O przyjęciu kandydata na dany kierunek studiów decyduje liczba punktów przez niego uzyskanych. W przypadku studiów niestacjonarnych kandydaci otrzymują również informacje o kwocie odpłatności za semestr studiów. Szczegółowe kryteria rekrutacji są określane przez Senat Politechniki Śląskiej w drodze uchwały, zgodnie z wymogami prawa. Kandydatom z niepełnosprawnością zapewnia się pomoc i udogodnienia w procesie rekrutacji stosownie do ich indywidualnych potrzeb. Pełnomocnik Rektora ds. Osób Niepełnosprawnych ustala formę pomocy w procesie rekrutacji indywidualnie dla każdego kandydata z niepełnosprawnością.

Sposoby weryfikacji i oceny osiągania efektów uczenia się na I i II stopniu studiów określa program studiów oraz szczegółowo karty przedmiotów. Regulamin studiów określa zasady oceniania, organizacji sesji egzaminacyjnej, itd. System Zarządzania Jakością Kształcenia (SZJK) określa procedury przeprowadzania metod weryfikacji i oceniania efektów uczenia się. W skład SZJK, obowiązującego w Politechnice Śląskiej od 2008r., wchodzi między innymi procedury, których głównym zadaniem jest monitorowanie i poprawa jakości kształcenia, takie jak: PU3-Audyty wewnętrzne, PU4-Przegląd SZJK, PU5-Działania doskonalące, PU7-Obowiązki prowadzących zajęcia dydaktyczne, PU8/P-ROZ-6 Hospitacje, PU9-Ankietyzacja, PU11-Ocena i monitorowanie efektów uczenia się. Funkcjonowanie wewnętrznego SZJK jest nadzorowane i wspomagane przez władze dziekańskie oraz przez: Wydziałową Komisję ds. Systemu Zapewnienia Jakości

Kształcenia (w skład której wchodzi także przedstawiciele studentów i doktorantów); Wydziałową Komisję ds. Planów i Programów Studiów, która ma za zadanie systematycznie formułować do Rady Wydziału wnioski doskonalące programy kształcenia m. in. w oparciu o: weryfikację zgodności oczekiwań wewnętrznych i zewnętrznych interesariuszy wydziału z programami kształcenia, informacje płynące z monitorowania karier zawodowych absolwentów jednostki, informacje płynące z opinii Samorządu Studenckiego/Uczelnianej Rady Doktorantów, weryfikację prac magisterskich i prac licencjackich. Wybrane losowo prace oceniane są pod kątem zgodności tematu, celów i struktury z efektami uczenia się ustalonymi dla kierunku. Nadmienić należy, iż SZJK funkcjonujący na Wydziale został oceniony jako wyróżniający przez wizytatorów PKA podczas akredytacji instytucjonalnej przeprowadzonej w dniach 9-11.03.2012 r.

Ponadto, postępowanie w zakresie sprawdzania i oceniania stopnia osiągnięcia efektów uczenia się regulują obok procedur uczelnianych, także procedury wydziałowe P-ROZ-7- Ocena i monitorowanie efektów uczenia się i P-ROZ-4- Obowiązki prowadzących zajęcia dydaktyczne. Indywidualnie dla każdego studenta oceny stopnia osiągnięcia efektów uczenia się są dokumentowane na formularzu Z4-P-ROZ-4- Lista obecności i katalog ocen cząstkowych. Dobór metod sprawdzania i oceniania efektów uczenia się w zakresie wiedzy, umiejętności oraz kompetencji społecznych osiąganych przez studentów w trakcie zajęć pierwotnie następuje podczas projektowania karty przedmiotu zgodnie z obowiązującą procedurą PU7: Obowiązki prowadzących zajęcia dydaktyczne oraz formularzem Z1-PU7- Karta przedmiotu.

W trakcie sesji egzaminacyjnej podstawowymi kryteriami weryfikacji efektów uczenia się są zaliczenia ćwiczeń, zajęć projektowych, seminariów oraz wykładów. Podstawą do określenia oceny końcowej studenta są okresowe prace kontrolne w postaci kolokwiów, referatów, prezentacji, egzaminów oraz projektów. W przypadku wszystkich tych form kontroli efektów uczenia się, ocenę cząstkową oraz końcową wystawia prowadzący zajęcia, na podstawie ocen cząstkowych oraz oceny z wykładu (w większości przypadku na podstawie egzaminu). Egzaminy mogą być przeprowadzane w formie pisemnej i ustnej. W każdym z tych przypadków, zadania i pytania egzaminacyjne formułowane są przez pryzmat zakładanych efektów uczenia się zapisanych w kartach przedmiotów. Zgodnie z Regulaminem Studiów prowadzący zajęcia zapewnia studentowi możliwość wglądu do prac weryfikujących postępy studenta w trakcie semestru ponadto studentowi przysługuje prawo wglądu do swojej pracy egzaminacyjnej w terminie do 7 dni od dnia ogłoszenia wyników.

Kwestie formalne uznawania efektów uczenia się uzyskanych poza systemem studiów określa Regulamin studiów ([zał.: Regulamin_studiow_Tekst_ujednolicony_obowiazujacy_od_1.10.2021_r](#)). W szczególności wskazuje on, że decyzja w sprawie uznania wcześniej zaliczonych zajęć należy do kompetencji prodziekana ds. kształcenia. W przypadku wyjazdów studentów na studia zagraniczne w ramach programu Erasmus+ zasady uznawania efektów uczenia się są określone w dokumencie „Zasady kwalifikacji studentów na stypendia Erasmus w roku akademickim 2021/2022”. Warunkiem uczestnictwa studenta w programie jest ustalenie programu studiów (Learning Agreement - LA) / praktyki (Training Agreement - TA) zaplanowanego do realizacji za granicą, zapewniającego oczekiwane efekty uczenia się, a po zrealizowaniu i powrocie, jego pełną uznawalność na wydziale macierzystym - studentowi przenoszącemu zajęcia zaliczone w uczelni innej niż macierzysta, przypisuje się taką liczbę punktów ECTS, jaka jest przypisana efektom uczenia się uzyskiwanym w wyniku realizacji odpowiednich zajęć i praktyk w jednostce przyjmującej (zgodnie z art. 165.2. Ustawy Prawo o Szkolnictwie Wyższym).

Sprawdzanie i ocenianie efektów uczenia się następuje także w trakcie procesu dyplomowania zgodnie z Regulaminem Studiów obowiązującym w Politechnice Śląskiej oraz SZJK, w skład którego wchodzi procedura wydziałowe regulujące sposoby weryfikacji efektów uczenia się tj.: procedura P-ROZ-1 Zasady wykonywania, sposób oceniania i recenzji oraz przechowywanie prac magisterskich i licencjackich; procedura P-ROZ-2 Egzamin dyplomowy – studia I stopnia; procedura P-ROZ-3 Proces dyplomowania – studia II stopnia. Semina dyplomowe odbywają się na dwóch ostatnich semestrach zarówno na studiach I, jak i II stopnia. Rezultatem tych pierwszych są prace licencjackie, rezultatem drugich prace magisterskie. Wszystkie te prace są rodzajem prac naukowych różniących się poziomem naukowości, który opiera się głównie na wyjaśnieniu i opracowaniu przedmiotu badania, tj. problemu badawczego, co znajduje zazwyczaj wyraz w sformułowaniu tematu pracy, wyznaczeniu celu głównego, celów poznawczych i użytkowych oraz zakresu podmiotowego, przedmiotowego i czasowego, doborze metod i procedur badawczych zezwalających na realizację celów pracy, umiejętności opracowania i zaprezentowania

istniejącej już wiedzy w formie studiów literaturowych, własnych obserwacji i przemyśleń poznawczych mających właściwości redakcji naukowej oraz przeprowadzeniu badań empirycznych dla osiągnięcia zakładanych celów oraz weryfikacji ewentualnych, wcześniej postawionych hipotez. Wszystkie tematy badawcze realizowane przez studentów kierunku Socjologia wpisują się w dziedzinę nauk społecznych i dyscyplinę nauk socjologicznych, ze szczególnym ukierunkowaniem na problematykę socjologii biznesu i mediów (I stopień) i komunikacji społecznej i PR oraz socjologii Internetu i społeczności wirtualnych (II stopień). Obszary tematyczne to m. in.: perspektywy rozwoju technologicznego, komunikacja internetowa, rola i funkcje smartfona we współczesnej komunikacji, bariery w komunikacji, kreowanie tożsamości internetowej, analizy społeczności wirtualnych, strategie tworzenia wizerunku, praktyki kulturowe, modyfikacje stylów życia i sposobów komunikacji, świadomość społeczna dotycząca znaczenia danych osobowych, ocena zmian kontaktów interpersonalnych zachodzących między pracownikami w kontekście pracy zdalnej, jakość zdalnej komunikacji w dobie pandemii w opiniach studentów i kadry dydaktycznej na Wydziale Organizacji i Zarządzania Politechniki Śląskiej. Tematyka prac jest związana z obszarami tematycznymi badań naukowych prowadzonych na Wydziale.

Badanie losów zawodowych absolwentów realizowane jest z wykorzystaniem monitoringu ministerialnego dostępnego na stronie: <http://ela.nauka.gov.pl/>. Celem nadrzędnym prowadzenia badania losów zawodowych absolwentów jest uzyskanie informacji na temat oceny i weryfikacji procesu kształcenia w odniesieniu do wymagań rynku pracy. Monitorowanie losów zawodowych absolwentów jest jednym z elementów SZJK Politechniki Śląskiej, a jego wyniki wykorzystywane są w procesie doskonaleniu jakości kształcenia zarówno na poziomie ogólnouczelnianym, jak i na poszczególnych wydziałach i kierunkach studiów.

Kryterium 4. Kompetencje, doświadczenie, kwalifikacje i liczebność kadry prowadzącej kształcenie oraz rozwój i doskonalenie kadry

Zespół nauczycieli akademickich Katedry Stosowanych Nauk Społecznych prowadzący zajęcia na kierunku Socjologia obejmuje 23 pracowników (do października 2021 r. było to 24 pracowników), w tym:

- z tytułem profesora – 2,
- w stopniu doktora habilitowanego – 5 (w tym 1 w dyscyplinie nauki socjologiczne, do października 2021 r. było to 6, w tym 2 w dyscyplinie nauki socjologiczne),
- w stopniu doktora – 15 (w tym 4 w dyscyplinie nauki socjologiczne, do października 2021 r. było to 16, w tym 5 w dyscyplinie nauki socjologiczne).

Proces kształcenia studentów na kierunku Socjologia wspomagają również osoby zatrudnione w innych katedrach Wydziału Organizacji i Zarządzania, pracownicy Studium Języków Obcych oraz w Ośrodku Sportu Politechniki Śląskiej.

W ciągu ostatnich 5 lat pracownicy naukowo-dydaktyczni Katedry Stosowanych Nauk Społecznych prowadzący zajęcia na kierunku „Socjologia” wydali 8 monografii:

1. Osika G.: Tożsamość osobowa w epoce cyfrowych technologii komunikacyjnych. Towarzystwo Autorów i Wydawców Prac Naukowych Universitas, Kraków 2016.
2. Orbik Z.: Czas i świadomość w filozofii Bergsona i Husserla. Wydawnictwo Politechniki Śląskiej, Gliwice 2017.
3. Niezabitowski M.: Środowisko zamieszkania w doświadczeniu osób starszych. Wybrane aspekty psychospołeczne w ujęciu socjologicznym. Wydawnictwo Politechniki Śląskiej, Gliwice 2018.
4. Orbik Z.: Filozofia Izydory Dąmbskiej. Wydawnictwo Politechniki Śląskiej, Gliwice 2018.
5. Fobelova D., Kuzior A.: Wprowadzenie do bioetyki, Gliwice 2018.
6. Kuzior A., Sobotka B.: Zarządzanie zrównoważonym rozwojem miasta w kontekście idei Smart City, Lublin 2019.
7. Łukaszczyk Z., Kuzior A.: Komunikacja w zarządzaniu. Dialog czy komunikacja? Między teorią a praktyką, Gliwice 2021.

8. Weryński P., Dolińska-Weryńska D.: Innowacje społeczne w senioralnych organizacjach pozarządowych na Górnym Śląsku. Dobre praktyki i analiza barier rozwojowych. Dom Wydawniczy ELIPSA, Warszawa 2021.

Pracownicy związani z kierunkiem Socjologia w ciągu ostatnich 5 lat opublikowali ponadto liczne artykuły w czasopismach wysokopunktowanych takich, jak np.: „Sustainability” (- 100 pkt., Impact Factor: 3.251, indeksowane na Scopus i WOS), „Energies” (140 pkt. Impact Factor: 3.004, indeksowane na Scopus i WOS), „Journal of Security and Sustainability Issues” (100 pkt. indeksowane na Scopus), „Ethos” (100 pkt.), „Scientific Papers of Silesian University of Technology – Organization and Management Series” (70 pkt.), Management Systems in Production Engineering (70 pkt, indeksowane na Scopus i WOS), „Entrepreneurship and Sustainability Issues” (70 pkt. indeksowane na Scopus i WOS), „Studia Sociologica”, a we wcześniejszych latach także w „Przeglądzie Socjologicznym” czy „Studiach Socjologicznych”.

Pracownicy Katedry Stosowanych Nauk Społecznych, prowadzący zajęcia na kierunku socjologia opublikowali także liczne rozdziały w wieloautorskich monografiach, m.in. w 14 tomach monografii „Globalne konteksty poszanowania praw i wolności człowieka” (red. Kuzior A. 2009-2021), monografii „Humanistyczne, techniczne i społeczne aspekty ochrony środowiska” (red. Kuzior A – 2021); monografii „Wybrane aspekty komunikacji i zarządzania w turbulentnym środowisku” (red. Kuzior A., Krawczyk D. – 2021).

Pracownicy Katedry Stosowanych Nauk Społecznych są także autorami podręczników akademickich przygotowanych w j. angielskim:

1. Kuzior A., Czajkowski W.: Introduction to epistemology and philosophy of mind, Lublin 2021.
2. Kuzior A.: Applied Ethics, Lublin 2021.
3. Postrzednik-Lotko K.: Analysis and synthesis of natural languages, Lublin 2021.

Prezentowana kadra dydaktyczna realizowała w ostatnich 5 latach następujące projekty badawcze finansowane przez Narodowe Centrum Nauki (NCN) i Narodowe Centrum Badań i Rozwoju (NCBR).

1. „Trwanie i zmiana w przestrzeni społeczno-kulturowej współczesnej wsi ukraińskiej w perspektywie antropologii postsocjalizmu” – projekt współfinansowany przez NCN (2017-2018) – kierownik – dr Aleksandra Synowiec.
2. Projekt wdrożeniowy z lat 2019-2021 pt. „Innowacje społeczne Trzecią misją uczelni”, współfinansowany ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego w ramach programu Wiedza Edukacja Rozwój (III. Szkolnictwo wyższe dla gospodarki i rozwoju, Działanie 3.1. Kompetencje w szkolnictwie wyższym). Projekt zrealizowany w ramach konkursu Narodowego Centrum Badań i Rozwoju (NCBR) Trzecia Misja Uczelni – kierownik dr Piotr Weryński.
3. „Sektorowa Rada ds. Kompetencji Nowoczesnych Usług Biznesowych” – projekt współfinansowany przez Unię Europejską w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego, Program Operacyjny Wiedza Edukacja Rozwój 2014-2020 (NCBR/PARP). W ramach projektu zostały zrealizowane badania pt. „Analiza praktycznego wykorzystywania kompetencji nabytych w ramach edukacji w realnym środowisku pracy ze szczególnym uwzględnieniem postaw pokolenia Y i Z” (2021) – kierownik projektu w PŚ dr hab. Aleksandra Kuzior, prof. PŚ.

Ponadto pracownicy prowadzili także prace naukowo-badawcze dla otoczenia społeczno-gospodarczego:

1. Dla Miasta Zabrze: „Zjawisko picia alkoholu, używania substancji psychoaktywnych i innych zachowań ryzykownych wśród studentów na terenie Zabrze” (kierownik Aleksandra Kuzior – 2018);
2. Dla DB Cargo Polska „Zrównoważony rozwój DB Cargo Polska” (kierownik Aleksandra Kuzior – 2021).

Ważnym walorem prowadzonych zajęć na kierunku Socjologia przez Katedrę Stosowanych Nauk Społecznych jest uwzględnienie w ofercie dydaktycznej zajęć w języku angielskim. Są to takie zajęcia, jak np.:

1. Contemporary Polish society – prowadzący – dr hab. Waldemar Czajkowski, prof. PŚ,
2. Historical sociology – prowadzący - dr Piotr Weryński,
3. Philosophy of Politics – prowadzący - dr Piotr Weryński,
4. Philosophy – dr hab. Zbigniew Orbik, prof. PŚ,
5. Social communication – prowadzący – dr Bartłomiej Knosala,
6. Social media - dr Aleksandra Synowiec.

Istotnym osiągnięciem pracowników Katedry Stosowanych Nauk Społecznych jest łączenie zajęć dydaktycznych z działalnością naukową w postaci specjalnych projektów badawczych w formule Project-Based Learning (PBL). W ostatnich kilku latach pracownicy Katedry prowadzący zajęcia na raportowanym kierunku realizowali m.in. następujące projekty typu PBL:

1. 10.2018 – 02.2019 - PBL p.t.: Badanie potrzeb i oczekiwań pracowników oraz jakości środowiska pracy w przedsiębiorstwach przemysłowych w kontekście przygotowań do wprowadzenia koncepcji Przemysłu 4.0 (Projekt - Politechnika Śląska jako Centrum Nowoczesnego Kształcenia opartego o badania i innowacje; numer umowy: POWR-03.05.00-00-Z098/17-00; numer projektu: 47/050/FSD18/0001 – 12) - opiekun w projekcie – dr Barbara Rożałowska.
2. PBL pt. „Solidarność pokoleniowa w dobie pandemii” realizowany przez koło naukowe „Socius” prowadzone przez Katedrę Stosowanych Nauk Społecznych - opiekun pomocniczy w projekcie – dr Bogdan Pliszka.
3. 10.2021- 02.2022 - PBL pt. „Opracowanie stanowiska do podnoszenia kompetencji komunikacyjnych z wykorzystaniem nowoczesnych rozwiązań audiowizualnych”, realizowany na Wydziale Organizacji i Zarządzania (opiekun główny dr hab. Małgorzata Koszembar-Wiklik, prof. PŚ) – opiekun pomocniczy w projekcie – dr hab. Grażyna Osika, prof. PŚ.

Pracownicy naukowo-dydaktyczni Katedry podlegają kilku rodzajom ocen prowadzonych w sposób regularny i systematyczny. Są to następujące procedury:

1. Ogólnouczelniana ocena okresowa pracowników uwzględniająca osiągnięcia dydaktyczne – przeprowadzana co 2 lata, przed rokiem 2013 co 4 lub 5 lat.
2. Ocena dokonywana przez studentów w postaci ankietowego badania opinii na temat poszczególnych nauczycieli akademickich w kontekście prowadzenia przypisanych do nich zajęć – wyniki tych ankiet są ponadto integralną częścią oceny okresowej pracowników.
3. Hospitacje zajęć dokonywane w związku z oceną okresową nauczycieli akademickich w Politechnice Śląskiej – każdy nauczyciel hospituje innego nauczyciela i jest przez kogoś hospitowany.

Opinia studentów o nauczycielach prowadzących zajęcia na kierunku Socjologia na Wydziale Organizacji i Zarządzania jest traktowana jako istotna. Dowodem tego jest fakt, że Wyróżnienia Rady Wydziału za prowadzenie zajęć na podstawie bardzo dobrych opinii studentów otrzymało w 2019 roku kilku pracowników naszej Katedry prowadzących zajęcia na tym kierunku:

1. dr Aleksandra Synowiec,
2. dr hab. Grażyna Osika, prof. PŚ,
3. dr hab. Zbigniew Orbik, prof. PŚ.

Istotnym narzędziem motywowania i wspierania pracowników naukowo-dydaktycznych Katedry Stosowanych Nauk Społecznych są Rektorskie Granty Habilitacyjne w kwocie 15 000 zł. Są to środki, które w ciągu roku habilitant musi przeznaczyć na druk monografii habilitacyjnej oraz artykułów w czasopiśmie wysokopunktowanym z listy JCR. W ciągu ostatnich 5 lat z grantów tych skorzystało z sukcesem trzech pracowników Katedry, którzy prowadzą zajęcia na kierunku Socjologia:

1. dr hab. Grażyna Osika, prof. PŚ – stopień doktora habilitowanego nauk humanistycznych, w dyscyplinie filozofia decyzją Rady Wydziału Nauk Społecznych Uniwersytetu Śląskiego – 2017 rok,
2. dr hab. Marek Niezabitowski, prof. PŚ - stopień doktora habilitowanego nauk społecznych, w dyscyplinie nauki socjologiczne decyzją Rady Wydziału Nauk Społecznych Uniwersytetu Śląskiego – 2019 rok,
3. dr hab. Zbigniew Orbik, prof. PŚ - stopień doktora habilitowanego nauk humanistycznych, w dyscyplinie filozofia decyzją Rady Dyscypliny Nauki Filozoficzne Uniwersytetu Jagiellońskiego – 2019 rok.

Kadra dydaktyczna na kierunku Socjologia na Wydziale Organizacji i Zarządzania Politechniki Śląskiej jest ceniona nie tylko przez studentów o czym świadczą m.in. wyniki badań ankietowych przeprowadzonych w ostatnich latach, ale również niezależnych ekspertów, czego wyrazem jest 6 miejsce „Socjologii” w Rankingu „Perspektywy” w 2021 roku.

Pomimo pozytywnej opinii, zainteresowanie kandydatów na studia wyższe kierunkiem Socjologia zmniejszyło się do tego stopnia, że nie pozwoliło na uruchomienie kierunku na II stopniu dwa lata z rzędu, na I stopniu w roku akademickim 2021/2022, ponadto od kilku lat nie prowadzi się również studiów niestacjonarnych na kierunku Socjologia. Taki stan rzeczy zakończył się ostatecznie podjęciem przez Władze Politechniki Śląskiej decyzji o likwidacji kierunku Socjologia w Politechnice Śląskiej.

Ważną rolę w procesie oceny prowadzenia zajęć pełnią hospitaacje. Zgodnie z procedurą SZJK nr PU8 hospitaacje planuje się na cały rok akademicki, a wyniki hospitacji są dyskutowane przede wszystkim przez kierownictwo Katedr i Instytutów. Przy organizacji hospitacji przyjęto zasadę, że osoba hospitująca powinna mieć taki sam lub wyższy stopień naukowy jak osoba hospitolowana.

Nauczyciele akademicki są wspierani w rozwoju kompetencji przez władze uczelniane i wydziałowe. Działania w tym zakresie obejmują szereg narzędzi ukierunkowanych na aktywizowanie i motywowanie pracowników ze stopniem naukowym doktora do zwiększania liczby publikacji naukowych oraz stwarzanie warunków do publikowania w prestiżowych czasopismach zagranicznych czy wsparcie dla nauczycieli akademickich w organizacji staży krajowych i zagranicznych w uczelniach i instytutach badawczych oraz w przedsiębiorstwach i innych organizacjach, czy wreszcie poprzez wspieranie finansowe zagranicznych publikacji pracowników Wydziału. Dodatkowo na Wydziale i Uczelni są prowadzone są następujące działania wspierające rozwój pracowników:

- wprowadzenie seminariów naukowych umożliwiających wymianę wiedzy i doświadczeń naukowo-badawczych oraz prezentację osiągnięć potencjalnych habilitantów i kandydatów do tytułu profesora,
- przygotowanie (w postaci spotkań i kursów) do pisanie artykułów naukowych indeksowanych w bazach międzynarodowych,
- finansowanie profesjonalnych tłumaczeń i proofreading,
- zwiększenie skali internacjonalizacji wydziałowych periodyków,
- nawiązywanie oraz rozwój istniejących relacji Wydziału z krajowymi i zagranicznymi organizacjami i towarzystwami naukowymi przez: formalne porozumienia, wspólne publikacje i konferencje, seminaria naukowe,
- inicjowanie i wspieranie członkostwa pracowników Wydziału w krajowych i zagranicznych organizacjach i towarzystwach naukowych,
- Możliwość udziału w szkoleniach podnoszących kompetencje kadry dydaktycznej (POWR.03.05.00-00-z098/17) w zakresie: prowadzenie zajęć w języku obcym, staży dydaktycznych dla nauczycieli dydaktycznych i dydaktyczno-naukowych, służące rozwijaniu umiejętności korzystania z dobrych praktyk oraz wymianie doświadczeń, które można wykorzystać w pracy dydaktycznej; podnoszenia kompetencji informatycznych związanych z tworzeniem treści edukacyjnych oraz wspomaganie procesu kształcenia poprzez wykorzystanie elementu e-learningu, obejmującego metody i techniki kształcenia na odległość; możliwość prowadzenia przez pracowników 1-semestralnych Indywidualnych Programów Studiów (IPS) realizowanych w formie Project Based Learning (PBL) w roli opiekunów.
- Dla przypadków form dyskryminacji lub konfliktów powołane są ustawowo na poziomie Uczelni: Uczelniana Komisja Dyscyplinarna ds. Nauczycieli Akademickich oraz Rzecznik Dyscyplinarny ds. Nauczycieli Akademickich, a od stycznia 2021 roku także Rektorska Komisja ds. Przeciwdziałania Mobbingowi i Dyskryminacji. Na poziomie Wydziału działania w tym zakresie podejmuje Kolegium dziekańskie.

Kryterium 5. Infrastruktura i zasoby edukacyjne wykorzystywane w realizacji programu studiów oraz ich doskonalenie

Wydział dysponuje pięcioma budynkami w Zabrzu. Na bazę dydaktyczną składa się 51 sal, w tym 5 sal audytoryjnych, z czego największa dla 180 osób. Zarówno we wszystkich salach oraz w pozostałej przestrzeni budynków Wydziału Organizacji i Zarządzania dostępny jest bezprzewodowy Internet WiFi oparty na systemie dostępu do sieci dla społeczności naukowo-akademickiej Eduroam.

Infrastruktura lokalowa Wydziału obejmuje 5 budynków:

- budynek A – Zabrze, ul. Roosevelta 26-28,
- budynek B – Zabrze, ul. Roosevelta 32,
- budynek C – Zabrze, ul. Roosevelta 42,
- budynek D – Zabrze, ul. Roosevelta 30,
- budynek F – Zabrze, ul. Gen. De Gaulle’a 66.

W budynkach Wydziału znajduje się łącznie 51 pomieszczeń dydaktycznych. Ich charakterystykę przedstawiono w tabeli.

Pomieszczenia dydaktyczne w budynkach Wydziału

Pomieszczenia dydaktyczne	Liczba pomieszczeń
Sale wykładowe (180 osobowe)	1
Sale wykładowe (120 osobowe)	3
Sale wykładowe (60 osobowe)	2
Sale ćwiczeniowe (50 osobowe)	1
Sale ćwiczeniowe (40 osobowe)	8
Sale ćwiczeniowe (44 osobowe)	1
Sale ćwiczeniowe (36 osobowe)	4
Sale ćwiczeniowe (32 osobowe)	1
Sale ćwiczeniowe (24 osobowe)	3
Sale seminaryjne (20 osobowe)	1
Sale ćwiczeniowe (18 osobowe)	4
Sale ćwiczeniowe (16 osobowe)	2
Laboratoria przedmiotowe oraz komputerowe	20
Suma	51

Wszystkie sale dydaktyczne oraz laboratoria wyposażone są w projektory multimedialne.

Na Wydziale dostępny jest również mobilny sprzęt nagłośnieniowy.

Bazą do realizacji działalności naukowo-badawczej Wydziału jest 20 laboratoriów. Dla potrzeb kierunku Socjologia korzysta się z kilkunastu z nich:

- A012 – Laboratorium monitorowania parametrów bezpieczeństwa
- A410 – Laboratorium komputerowe ogólnowydziałowe.
- A411 – Laboratorium komputerowe ogólnowydziałowe.
- A413 – Laboratorium komputerowe ogólnowydziałowe.
- B006 – Laboratorium komputerowe ogólnowydziałowe.
- B104 – Laboratorium Kreatywnego Myślenia (wsparcie KSSE oraz Miasto Zabrze), wyposażenie: 18 miejsc siedzących, tablice white board, ekran elektryczny, projektor LED, Oculus Rift, okulary wirtualnej rzeczywistości, monitory dotykowe 3 szt.
- B203 – Laboratorium zarządzania procesami - (wsparcie Miasto Zabrze) wyposażenie: dwa projektory led , tablica white board , 16 stanowisk komputerowych z podwójnymi monitorami.
- B204 – Laboratorium Metod Zarządzania i Podejmowania Decyzji (2 x dotykowy monitor multimedialny, 2 x projektor led, tablica white board, 24 stanowiska komputerowe)

- B303 – Laboratorium, Projektowania Inżynierskiego i Zarządzania Cyklem Życia (2 x projektor led, 16 stanowisk komputerowych, tablica white board)
- B304 – Laboratorium Zarządzania Projektami (5x tablica white board, 2 x projektor led, 2 x ekran elektryczny, 20 stanowisk komputerowych)
- B214 – Laboratorium technik multimedialnych
- D101 i D104 – Laboratoria zarządzania projektami
- C10 – Laboratorium autoprezentacji i marketingu- wyposażenie: projektor led, aparat cyfrowy, kamera cyfrowa, statywy, tła fotograficzne, system nagłośnieniowy

Ponadto w budynku A w Sali 114 znajduje się nowoczesna Sala Konferencyjna wyposażona w sprzęt multimedialny oraz klimatyzację.

- Sala 206 w budynku A jest wyposażona w system nagłośnieniowy, projektor multimedialny oraz klimatyzację.
- Sala D10 A jest wyposażona w system nagłośnieniowy i na stałe w projektor multimedialny.
- Sala C3 jest wyposażona w system nagłośnieniowy i na stałe w projektor multimedialny.

Realizacja zajęć dydaktycznych i aktywności badawczej studentów wspierane są zasobami bibliotecznymi, zarówno w postaci stacjonarnych bibliotek i czyteln: ogólnouczelnianej oraz wydziałowej Wydziału Organizacji i Zarządzania, jak również cyfrowej z dostępem do źródeł elektronicznych Biblioteki Politechniki Śląskiej.

Zasoby Bibliotek Wydziałowych Politechniki Śląskiej jako biblioteki specjalistyczne należą do Biblioteki Politechniki Śląskiej (formalnie są zdeponowane w Bibliotekach Wydziałowych). Głównym organem nadzorującym pracę bibliotek wydziałowych jest Biblioteka Politechniki Śląskiej. Zbiory Biblioteki Wydziałowej obejmują między innymi następujące działy:

- ekonomia, nauki ekonomiczne,
- zarządzanie i organizacja przedsiębiorstwa,
- organizacja produkcji,
- zarządzanie projektami,
- gospodarka i finanse,
- gospodarka materiałowa,
- logistyka,
- prawo,
- marketing,
- socjologia,
- psychologia i socjologia pracy.

Biblioteka Wydziałowa udostępnia obecnie 12537 dokumentów bibliecznych, głównie wydawnictwa zwarte (książki). Biblioteka Wydziałowa dysponuje około 100 pozycjami książkowymi z działu socjologia, natomiast Biblioteka Politechniki Śląskiej posiada ponad 900 pozycji.

Na Wydziale Organizacji i Zarządzania obok zasobów Biblioteki Wydziałowej istnieje dostęp do źródeł elektronicznych Biblioteki Politechniki Śląskiej. Dostęp ten jest możliwy z dowolnego komputera znajdującego się w sieci uczelni.

Obecnie dostępnych jest:

- 60 baz danych,
- 7 772 tytułów pełnotekstowych czasopism naukowych,
- ponad milion tekstów patentów, norm, dysertacji oraz materiałów konferencyjnych,
- 65 796 tytułów e-książek,
- 95 czasopism wydawnictwa Emerald, zawierającej streszczenia artykułów wszystkich czasopism tego wydawnictwa, recenzje książek, zbiór analiz przypadków (Case Study), specjalne sekcje dla badaczy, autorów, wykładowców, władz uczelni, bibliotekarzy. Ponadto dla studentów kierunku administracja dostępna jest baza Legalis.

W Czytelni Naukowej Wydziału Organizacji i Zarządzania udostępniane są aktualne czasopisma, wydawnictwa encyklopedyczne, słowniki, informatory oraz pozycje książkowe szczególnie poszukiwane przez studentów Wydziału. Czytelnia prenumeruje tytuły gazet i czasopism z dziedziny organizacji przedsiębiorstw, logistyki, zarządzania, ekonomii, bezpieczeństwa pracy, bankowości oraz socjologii.

Czytelnia Wydziału Organizacji i Zarządzania posiada następujące czasopisma:

- Bezpieczeństwo Pracy,
- Dziennik Gazeta Prawna,
- Ekonomika i Organizacja Przedsiębiorstw,
- Gospodarka Materiałowa i Logistyka,
- Logistyka,
- Logistyka a Jakość,
- Marketing i Rynek,
- Marketing w Praktyce,
- Organizacja i Kierowanie,
- Personel i Zarządzanie,
- Praca i Zabezpieczenie Społeczne,
- Problemy Jakości,
- Przegląd Organizacji,
- Studia Socjologiczne,
- Przegląd Socjologiczny (prenumerowany do 2017 r.).

Na szczególną uwagę zasługuje czasopismo Studia Socjologiczne, którego zgromadzone numery obejmują lata 2010-2021.

Ponadto Czytelnia udostępnia 6 tytułów czasopism otrzymywanych od instytucji zewnętrznych (m.in. e-mentor, Kwartalnik Policyjny, Miesięcznik Społeczno-Kulturalny Śląsk, Rzeczy Wspólne). W czytelni zainstalowano do dyspozycji pracowników i studentów 4 komputery z dostępem do Internetu. Na każdym z komputerów dostępny jest katalog zbiorów Biblioteki Wydziałowej oraz e-katalog Czytelni Naukowej. Studenci uzyskują wsparcie pracowników w procesie korzystania z katalogów, zarówno uczelnianych jak i z zasobów Biblioteki Narodowej i bazy NUKAT.

Baza infrastrukturalna dla działalności dydaktyczno-naukowej jest stale rozwijana. Na Wydziale (w budynku: A, B, C, D) w ciągu ostatnich dwóch lat powstało kilka stref studenta w celu podniesienia komfortu studiowania, strefy sprzyjają integracji, nieformalnym kontaktom i swobodnemu przepływowi wiedzy. Studenci część zajęć odbywają z wykorzystaniem platformy e-learningowej (Platforma Zdalnej Edukacji PZE). Pomoc oraz wsparcie techniczne dla użytkowników realizowane jest za pośrednictwem systemu HelpDesk Centrum Zdalnej Edukacji. Studenci logują się na Platformie przy pomocy konta utworzonego w systemie SOTS pod adresem <https://sots.polsl.pl/student/>. Obecnie system ten zastąpiony jest Uczelnianym Systemem Obsługi Studiów USOS dostępny pod adresem <https://usosweb.polsl.pl/kontroler.php?action=news/default>.

W ramach Platformy Zdalnej Edukacji dostępny jest odrębny serwer Wydziału Organizacji i Zarządzania. Wydział posiada również budynki dostosowane do potrzeb osób niepełnosprawnych – budynki A, B i C wyposażone są w odpowiednie urządzenia umożliwiające przemieszczanie się osobom niepełnosprawnym. Budynki wyposażone są w bezkolizyjny wjazd do obiektu osób poruszających się na wózkach inwalidzkich, windy (bud. A – 2 szt., bud. B – 1szt., bud. C – 1szt.) pozwalające na dotarcie na każdy poziom obiektu, korytarze oraz wjazd do sal dydaktycznych bez progów oraz przeszkód uniemożliwiających poruszanie się wózkom oraz toalety dostosowane dla osób niepełnosprawnych wyposażone w uchwyty oraz zapewniające dostateczną przestrzeń manewrową. Dodatkowo budynek B posiada nowatorski system dla osób niewidomych oraz niedowidzących pozwalający na poruszanie się po obiekcie. Oznakowania pionowe i poziome oraz w systemie Braille’a zawierają: plan budynku umieszczony na każdym piętrze; tabliczki informacyjne na wszystkich drzwiach w budynku oraz maty z wyżłobieniami sygnalizujące schody, wyjścia oraz miejsca umieszczenia planów. W budynku C znajduje się platforma przyschodowa pozwalająca na pokonanie schodów osobom poruszającym się na wózkach inwalidzkich.

Budynki A, B, C, D tworzą zwarty kampus z dziedzińcem, dwoma parkingami dla pracowników (parking D i parking B) oraz jednym parkingiem ogólnodostępnym, w ramach którego wydzielone są, poprawnie oznaczone, miejsca parkingowe dla osób z niepełnosprawnością. W szczególnych przypadkach osoby poruszające się na wózku inwalidzkim mają możliwość wjazdu na dziedziniec.

Budynek F znajduje się poza w/w kompleksem. Nie posiada oddzielnego parkingu.

Wejścia do budynków A, B, C, D są dostępne dla osób poruszających się na wózkach inwalidzkich.

Budynek F nie posiada rozwiązań przystosowujących, niemniej jednak w budynku tym nie planuje się zajęć w przypadku osób poruszających się na wózku. Kwestie te są monitorowane przez Pełnomocnika Dziekana Wydziału ds. Osób z Niepełnosprawnościami. Pełnomocnik pozostaje w kontakcie z koordynatorami rozkładów zajęć.

W poszczególnych budynkach znajdują się następujące typy pomieszczeń:

- A. Portiernia
- B. Sale laboratoryjne, sale ćwiczeniowe, sale wykładowe,
- C. Pokoje konsultacyjne (nauczycielskie),
- D. Pomieszczenia administracyjne, w tym sekretariaty, dziekanat, biuro Dziekana, sala Rady Wydziału
- E. Toalety,
- F. Punkt ksero,
- G. Bistro,
- H. Biblioteka,
- I. Strefa studentów,
- J. Pomieszczenia gospodarcze (użytkowane wyłącznie przez obsługę techniczną i administracyjną) (nie uwzględniono w analizie).

Dodatkowo zwraca się uwagę na dostępność w komunikacji pomiędzy budynkami A, B, C. Budynki A, B, C połączone są łącznikami bez barier architektonicznych stanowiącymi przeszklone korytarze zakończone drzwiami.

Unikatowym rozwiązaniem w skali kraju jest wdrożenie w budynku B rozwiązań niedyskryminujących w zakresie orientacji, dostępności do informacji oraz bezpieczeństwa. Rozwiązania te umożliwiają osobom ze szczególnymi potrzebami samodzielne poruszanie się po obiekcie w oparciu o specjalnie zaprojektowany system oznaczeń wizualnych i dotykowych w postaci tablic i planów informacyjnych zawierających warstwę oznaczeń dotykowych oraz systemu płytek ze zmienną fakturą .

W budynku B znajduje się Biblioteka i Czytelnia Wydziału. Udostępnia ona 12 500 tytułów książek. Od 2012 roku czytelnia umożliwia również studentom i pracownikom Wydziału bezpłatny dostęp do przeszukiwania wielomilionowych zasobów informacyjnych z całego świata – zarówno lokalnych źródeł informacji, publicznych katalogów bibliotecznych i bibliograficzno-abstraktowych baz danych, jak i licencjonowanych pełnotekstowych źródeł informacji, do których Biblioteka Politechniki Śląskiej ma aktywowany dostęp dzięki wdrożeniu multiwyszukiwarki Primo. Wśród e-źródeł znajdują się: baza Emerald Management Xtra'95, 60 baz danych (m.in. ARIANTA, BazTech, IBUK libra, NASBI), 7.772 tytułów pełnotekstowych czasopism naukowych, ponad milion tekstów patentów, norm, dysertacji oraz materiałów konferencyjnych oraz 65.796 tytułów e-książek. Biblioteka zapewnia również dostęp w systemie Open Access do ponad 47 tys. zdigitalizowanych materiałów naukowych, w tym wszystkich rozpraw doktorskich i prac habilitacyjnych od 1945 roku. Biblioteka Politechniki Śląskiej prowadzi na bieżąco bazę danych DOROBK zawierającą publikacje pracowników PŚ od roku 1988 oraz Bazę Wiedzy.

Kryterium 6. Współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym w konstruowaniu, realizacji i doskonaleniu programu studiów oraz jej wpływ na rozwój kierunku

Konsultacje z otoczeniem społeczno-gospodarczym służą gromadzeniu informacji użytecznych dla zapewniania jakości kształcenia, a w szczególności informacji na temat aktualnych potrzeb rynku pracy,

efektów uczenia się poszczególnych kierunków prowadzonych w Politechnice Śląskiej i realizowanych na Wydziale Organizacji i Zarządzania, przygotowania do pracy zawodowej absolwentów, współdziałania z interesariuszami zewnętrznymi przy określaniu tematyki prac dyplomowych, zasad udziału interesariuszy zewnętrznych w kształceniu na prowadzonych kierunkach studiów, zasad współpracy w organizacji i prowadzeniu praktyk zawodowych oraz innych informacji z otoczenia społeczno-gospodarczego, mogących mieć znaczenie dla zapewniania jakości kształcenia na wydziale. Warty podkreślenia jest fakt, że konsultacje z otoczeniem społeczno-gospodarczym prowadzone są nie rzadziej niż raz w roku, również dla kierunku Socjologia, w zakresie I i II poziomu studiów. Konsultacje dotyczące poszczególnych kierunków z interesariuszami prowadzone są łącznie, w szczególności w przypadku studiów o profilu ogólnoakademickim. Konsultacje przeprowadza się w ramach posiedzenia Rady Interesariuszy Wydziału Organizacji i Zarządzania oraz spotkań z innymi interesariuszami zewnętrznymi.

Należy podkreślić, że do 2019 r. przy Wydziale Organizacji i Zarządzania działała Rada Interesariuszy, a obecnie działa Rada Społeczna WOIZ (<https://www.polsl.pl/roz/wspolpraca/rada-spoeczna/>). Obszarami działania Rady są:

- Obszar ogólny obejmujący: konsultacje i wspomaganie procesów przygotowania strategii Wydziału.
- Obszar dydaktyczny, obejmujący: konsultacje koncepcji kształcenia na kierunkach studiów, w tym ich profilu, celów, efektów oraz perspektyw rozwoju programów nauczania, kształtowanie oferty edukacyjnej Wydziału, konsultacje w zakresie funkcjonowania Systemu Zapewnienia Jakości Kształcenia, organizację praktyk studenckich, wspomaganie procesu dyplomowania, wspomaganie procesu ankietyzacji nauczycieli akademickich, wspomaganie działalności organizacji studenckich.
- Obszar naukowo-badawczy: wspólne prowadzenie i zlecenie projektów i prac naukowo – badawczych.
- Obszar społeczny: stworzenie możliwości zatrudniania absolwentów.
- Obszar internacjonalizacji kształcenia: aktywizacja studentów do udziału w programach wymiany międzynarodowej.

Aktualnie Przewodniczącą Rady Społecznej jest Małgorzata Mańka-Szulik, Prezydent Miasta Zabrze, Zastępcą Przewodniczącej: Stanisław Ogryzek, Bank Spółdzielczy w Gliwicach. Rada społeczna liczy obecnie 39 podmiotów otoczenia społeczno-gospodarczego Wydziału.

W ostatnich latach w wyniku prac naukowych- badawczych i projektowych pracowników Wydziału Organizacji i Zarządzania, w tym Katedry Stosowanych Nauk Społecznych zrealizowano szereg działań mających bezpośredni i pośredni wpływ na postawy oraz na podjęcie konkretnych aktywności przez grupy z otoczenia społeczno-gospodarczego. Wspomniane działania naukowo-badawcze i projektowe pozwalają też wzbogacać programy studiów na kierunku Socjologia. Poniżej scharakteryzowano kilka wybranych aktywności naukowo-badawczych członków Katedry:

1. Badania interdyscyplinarne i opracowania naukowe, które zostały publikowane w tomach książkowych pod red. Aleksandry Kuzior, dotyczące poszanowania praw człowieka, w tym praw pracowniczych, wskazują na ważną rolę kompetencji komunikacyjnych, postaw etycznych, kreatywności oraz własnej aktywności w rozwoju osobistym, rozwoju społeczeństwa i gospodarki. Publikacja zbiorowa przedstawia problematykę praw i powinności człowieka we współczesnym świecie z wielu perspektyw - w tym filozoficznej, prawnej, socjologicznej, zarządczej. Wynikiem tych badań było zainicjowanie oraz kontynuowanie cyklu konferencji (13 edycji) „Globalne konteksty poszanowania praw i wolności człowieka”, których zadaniem jest skupienie różnych podmiotów życia społecznego – naukowców, nauczycieli, studentów, uczniów, polityków, przedstawicieli świata biznesu, organizacji pozarządowych i społeczności lokalnej. Konferencja podejmuje ważne kwestie poszanowania praw i wolności człowieka w wymiarze lokalnym, krajowym i globalnym. Szerzy wiedzę na temat Powszechnej Deklaracji Praw Człowieka oraz jej znaczenia dla życia społecznego w tym: prawa do równości, praw pracowniczych, dzięki dyskusji wypracowuje rozwiązania praktyczne, ale także uwrażliwia na konieczność respektowania praw człowieka. W konferencjach uczestniczyli prelegentów z Amnesty International Polska, Polskiego Komitetu ds. UNESCO, Ośrodka informacji ONZ w Warszawie, przez co uczestnicy mogli się dowiedzieć, jakie działania są podejmowane, by chronić ludzi przed nadużyciami, przemocą, naruszeniem ludzkich praw i godności. Konferencje mają także walory inkluzji społecznej. Uczestniczą w niej czynnie osoby z niepełnosprawnościami.

- Opracowania badawcze i dydaktyczne powstałe w ww. projektach są wykorzystywane m.in. w zajęciach z etyki biznesu, z teorii i praktyki społeczeństwa obywatelskiego.
2. Konsekwencją badań nad przedsiębiorczością i kompetencjami (badania m.in. Aleksandry Kuzior, Grażyny Osiki) było zaangażowanie w praktyczny wymiar oddziaływania na młodzież – Wydział pozyskał i zrealizował projekty „Ścieżka kariery zawodowej dla Młodego Odkrywcę” oraz „Kreatywność bez barier - Trzecia misja uczelni”. Celem pierwszego z projektów współfinansowanym przez Unię Europejską w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego było kształtowanie rozwój umiejętności i kompetencji uczestników projektu odpowiadających przyszłym potrzebom rynku pracy i społeczeństwa, w tym rozwój przedsiębiorczości, kreatywności, krytycznego myślenia, umiejętności rozwiązywania problemów, pracy zespołowej i nabycie kompetencji w wybranych obszarach ICT. kompetencji w zakresie komunikacji, współpracy i myślenia kreatywnego niezbędnego do zaistnienia na rynku pracy. Partnerem w projekcie były miasta Zabrze i Rybnik. Zrealizowano warsztaty, laboratoria i seminaria dla młodzieży (w wieku od 14 do 16 lat) między innymi z praktycznego kształtowania relacji społecznej, technologii komputerowych oraz przedstawienia zawodów przyszłości. Uświadamiano młodzieży znaczenie podejmowania inicjatyw w zakresie kierowanie własną karierą zawodową. Na zakończenie projektu została zorganizowana wystawa prac graficznych wykonanych przez uczestników projektu. W wystawie wzięli udział uczestnicy projektu wraz z rodzicami, przedstawiciele szkół, z którymi nawiązano współpracę, zarząd projektu, władze wydziału oraz inne osoby zaintrygowane wystawą. Po projekcie zostały przeprowadzone badania ankietowe, których wyniki wskazują na znaczący, pozytywny wpływ warsztatów na postrzeganie. Drugi projekt również był współfinansowany przez Unię Europejską w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego ze środków programu Ścieżki Kopernika 2.0. Celem projektu było być rozwój kompetencji jego uczestników w zakresie komunikacji, współpracy, myślenia kreatywnego i innowacji, jako kompetencji niezbędnych do podjęcia studiów na uczelni wyższej oraz zaistnienia na rynku pracy. Projekt realizowany był z zachowaniem zasady równości szans, w szczególności równości szans kobiet i mężczyzn oraz zgodnie z pozostałymi politykami i zasadami wspólnotowymi. Zrealizowane warsztaty m.in. z kreatywności i wyobraźni, z planowania własnych celów, inżynierii Internetu. Oba projekty podlegały ewaluacji, w ramach których przeprowadzono badania pierwotne. Opracowania badawcze i dydaktyczne powstałe w ww. projektach są wykorzystywane m.in. w zajęciach z komunikacji społecznej.
 3. W latach 2019-2021 był realizowany w Katedrze Stosowanych Nauk Społecznych projekt badawczo-wdrożeniowy o charakterze action research pod kierownictwem Piotra Weryńskiego pt. „Innowacje społeczne Trzecią misją uczelni”, współfinansowany ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego w ramach programu Wiedza Edukacja Rozwój (III. Szkolnictwo wyższe dla gospodarki i rozwoju, Działanie 3.1. Kompetencje w szkolnictwie wyższym (NCBR). Projekt był adresowany do śląskich stowarzyszeń senioralnych. Jego celem była diagnoza poziomu partycypacji obywatelskiej, ich kompetencji w dziedzinie komunikacji cyfrowej z otoczeniem, następnie wyrównanie pojawiających się deficytów i barier sprawstwa, rozwijanie umiejętności ich zastosowania w działaniach lokalnych środowisk obywatelskich oraz aktywizacja seniorów w zakresie aplikowania o projekty unijne. W zrealizowanych badaniach jakościowych FGI wzięło udział 168 osób, 84 liderów (członkowie zarządów) i 84 członków senioralnych organizacji pozarządowych ze wszystkich środowisk wybranych do projektu. Badaniami CAWI objęto przedstawicieli 21 senioralnych środowisk (organizacji pozarządowych i UTW). Odpowiednio obszary wiejskie reprezentowały organizacje z gmin Nędza i Bobrowniki, środowiska z małych miast reprezentowały organizacje z Poręby, Łazów, Wojkowic, Lublińca i Mikołowa, ze średnich miast obecne były organizacje z Tarnowskich Gór, Mysłowic, Zawiercia, Czechowic-Dziedzic, Jaworzna, Piekar Śląskich oraz jako przedstawiciele środowisk wielkomiejskich byli badani seniorzy z Katowic, Sosnowca, Gliwic, Bytomia, Chorzowa, Tychów, Dąbrowy Górniczej i Rybnika. Efektem naukowym jest książka: *Innowacje społeczne w senioralnych organizacjach pozarządowych na Górnym Śląsku. Dobre praktyki i analiza barier rozwojowych*. Warszawa: Dom Wydaw. ELIPSA, 2021. Publikacja , oprócz wartości naukowej, ma wartość praktyczną, pozwala dokonać przemian w sposobie myślenia

seniorów, m.in. o roli cyfrowych technologii komunikacyjnych (CTK) w budowaniu lokalnej wspólnoty obywatelskiej. Wartość społeczna projektu opiera się na dostarczaniu kompetencji, które rozwijają postawy innowacyjne dzięki podnoszeniu poczucia sprawczości indywidualnej i grupowej. Tego typu działania chronią seniorów przed marginalizacją, prowadzą do eliminacji myślenia w kategoriach bezradności życiowej i wykluczenia cyfrowego, kreują nowy sposób podejścia do własnej aktywności i prowadzą do praktycznych rozwiązań. Wymiernym rezultatem (wpływem społecznym) tych działań są złożone wnioski o dofinansowanie do Instytucji Pośredniczących UE (21 złożonych projektów, z których 10 otrzymało dofinansowanie). Opracowania badawcze i dydaktyczne powstałe w ww. projekcie są wykorzystywane m.in. podczas zajęć z socjologii-mikrostruktur społecznych, teorii i praktyki społeczeństwa obywatelskiego.

4. Badania naukowe, o charakterze podstawowym, podjęte w ramach opracowywania modelu tożsamości osobowej (Osika, 2016) pozwoliły wyznaczyć konteksty społeczno-kulturowe, konieczne do rozumienia przemian zachodzących w efekcie pojawienia się cyfrowych technologii komunikacyjnych (CTK). Skupiono się w nim na dwóch wątkach, technologie komunikacyjne tworzą rodzaj *episteme* dla procesów wiedzytwórczych, jako narzędzie pomagające w generowaniu, utrwalaniu i rozprzestrzanianiu wiedzy, są również podstawą budowanych relacji społecznych. Wyekstraktowano zmienne, które umożliwiły prześledzenie zależności skutkujących opracowaniem holistycznego, komunikacyjnego modelu tożsamości osobowej. Zagadnienie to ma wymiar aplikacyjny, bowiem rozumienie siebie jest pierwszym krokiem do aktywnego działania, do bycia osobą przedsiębiorczą. Uzyskana w toku prac badawczych wiedza została wykorzystana do współpracy z Muzeum w Gliwicach – Willa Caro (koordynator: dr Bartłomiej Knosala), przy projekcie „Na cyfrowych ścieżkach” obejmującym warsztaty adresowane do młodzieży gimnazjalnej oraz organizacji senioralnych trwające od przełomie 2016/2017 roku, zakończone konferencją (2017) na Wydziale Organizacji i Zarządzania z udziałem uczestników projektu oraz przedstawicielem katowickiego FabLabu. Projekt miał charakter intermentoringowy, dotyczył wiedzy i umiejętności z zakresu IT oraz CMC. Celem projektu było podniesienie świadomości dotyczącej pozytywnych i negatywnych konsekwencji powszechnego stosowania CTK, pozwalających z jednej strony wykorzystać cały jej potencjał działania, z drugiej zmniejszyć społeczne koszty jej nadmiernego użytkowania. Efektem projektu było wypracowanie, na zasadzie partycypacyjnej, tj. „wiedza+doświadczenie użytkowników” tzw. „Cyfrowego dekalogu” zawierającego zbiór praktycznych zasad dotyczących zrównoważonego użytkowania cyfrowych technologii komunikacyjnych. Dekalog ten był prezentowany w formie „zakładki do zeszytu” i był rozdawany w szkołach na terenie Śląska. Prowadzący warsztaty uczestniczyli także w audycjach radiowych – „W szkole bardzo wieczorowej” Wyniki badań były prezentowane także w ramach ogólnopolskiej inicjatywy Filozofuj.pl. służącej organizowaniu otwartych debat społecznych - *Zagadki tożsamości* oraz w klubie dyskusyjnym organizowanym przez Polskie Towarzystwo Socjologiczne mającym charakter spotkania otwartego – „Socjo-Kato”. Opracowania badawcze i dydaktyczne powstałe w ww. projektach są wykorzystywane m.in. podczas zajęć z socjologii Internetu.

Ponadto, od 2018 roku na Wydziale Organizacji i Zarządzania odbywają się ogólnopolskie konferencje naukowe podsumowujące coroczne edycje projektu „Zrównoważony rozwój – Debiut naukowy”. Tegoroczną, która odbyła się 27.10.2021 w trybie hybrydowym współorganizowały: biura prof. dr. hab. inż. Jerzego Buzka – Posła do Parlamentu Europejskiego, Wydział Organizacji i Zarządzania Politechniki Śląskiej, Instytut Studiów Społecznych PWSZ w Raciborzu i Śląskie Centrum Etyki Biznesu i Zrównoważonego Rozwoju. Celem organizowanego od 2010 roku projektu jest wspieranie studentów i absolwentów wyższych uczelni w rozwijaniu kariery naukowej. Uczestnicy mają możliwość opublikowania swoich prac naukowych w recenzowanych monografiach oraz zaprezentować swoje badania podczas międzynarodowej konferencji naukowej. W konferencjach biorą udział regularnie również studenci socjologii z Politechniki Śląskiej. W 2021 roku podczas sesji plenarnej wystąpili: prof. dr. hab. inż. Jerzy Buzek – Poseł do Parlamentu Europejskiego, wiceprezydent Zabrza Krzysztof Lewandowski oraz prof. Aleksandra Kuzior – Prodziekan ds. Współpracy i Rozwoju WOIZ. Konferencja odbyła się na Wydziale Organizacji i Zarządzania i była udostępniona wszystkim zainteresowanym w czasie rzeczywistym przez Internet. Sesja plenarna oscylowała wokół zagadnień Europejskiego Zielonego Ładu i zrównoważonego rozwoju oraz wokół kompetencji

krytycznego i analitycznego myślenia, zdefiniowanych jako kompetencje przyszłości. Z kolei obrady w sekcjach tematycznych, w których udział wzięło ponad sześćdziesięciu uczestników z kilkudziesięciu najbardziej znamienitych polskich uczelni, zorganizowane były z wykorzystaniem platformy internetowej. Obrady w poszczególnych sesjach moderowali głównie pracownicy naukowcy Katedry Stosowanych Nauk Społecznych WOIz wraz ze współpracownikami pozostałych współorganizatorów konferencji. Organizatorzy zapowiedzieli kontynuację projektu, dlatego wszystkich zainteresowanych zapraszają do kolejnej edycji, gdzie na stronie www.debiut.buzek.pl znajdują się wszelkie informacje, a także materiały i publikacje z lat poprzednich.

- Projekt pt.: „Przygotuj się na przyszłość – rozwój kluczowych kompetencji dzieci i młodzieży z Rybnika”

Kierownik projektu - dr hab. Aleksandra Kuzior, prof. PŚ (2018-2019)

Celem projektu było podniesienie u dzieci objętych wsparciem z obszaru Rybnika kompetencji kluczowych, właściwych postaw i umiejętności niezbędnych na rynku pracy. Cel jest zgodny z celem szczegółowym SZOOP PO WER w zakresie rozwijania trzeciej misji uczelni. Misja ta obejmuje tworzenie przez Politechnikę Śląską innowacyjnych form aktywizacji społecznej i edukacyjnej dzieci w wieku szkolnym (6-16 lat) z obszaru oddziaływania uczelni i zgodnie z lokalnymi potrzebami. Cel wpisuje się w Strategię Zintegrowanego Rozwoju Miasta Rybnika 2014-2020 w temacie: "rybnicki rynek kompetencji". Projekt służył rozwijaniu u uczestników kompetencji pozwalających na: - rozbudzanie ich ciekawości poznawczej -stymulowanie intelektualnego, aksjologicznego i społecznego rozwoju młodego pokolenia -inspirowanie do twórczego myślenia i rozwijania zainteresowań i pasji -propagowanie kultury innowacyjności -integrację lokalnej społeczności wokół ośrodków akademickich przez stworzenie warunków do prowadzenia zorganizowanych, pozaszkolnych zajęć edukacyjnych, popularyzatorskich, a także do wsparcia działalności i podwyższenia jakości już prowadzonych zajęć. Działania w proj. umożliwiły rozwój kompetencji kluczowych i umiejętności uniwersalnych: umiejętności matematyczno-przyrodnicze; ICT, kreatywność, innowacyjność, rozwiązywanie problemów, praca zespołowa. Weryfikacja efektów uczenia się przeprowadzona została poprzez testy kompetencyjne, egzaminy oraz porównanie wyników ankiet na początku i po zakończeniu wsparcia danej osoby. Grupa docelowa obejmowała 100 uczniów rybnickich szkół.

Kryterium 7. Warunki i sposoby podnoszenia stopnia umiędzynarodowienia procesu kształcenia na kierunku

Wydział Organizacji i Zarządzania, jak i Katedra Stosowanych Nauk Społecznych tworzy warunki sprzyjające umiędzynarodowieniu kształcenia na kierunku Socjologia. Zgodnie z przyjętą koncepcją kształcenia, zarówno na I, jak i na II stopniu kierunku Socjologia zapewniono studentom osiągnięcie efektów uczenia się w zakresie znajomości języka obcego poprzez uwzględnienie w programie studiów zajęć prowadzonych w języku angielskim.

Zgodnie ze standardami Uczelni każdy absolwent studiów I stopnia obligatoryjnie zdaje egzamin z języka obcego na poziomie nie niższym niż B2. Warunkiem dopuszczenia do egzaminu jest uzyskanie zaliczeń ze wszystkich semestrów lektoratu. Poziom egzaminu odpowiada kryteriom Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego. Egzamin jest organizowany przez Studium Języków Obcych w Politechnice Śląskiej. Dzięki temu absolwenci posiadają co najmniej odpowiedni poziom językowy dla rozpoczęcia studiów na II stopniu. Dla studentów zagranicznych kryteria są analogiczne – legitymowanie się poziomem B2 bądź równoważnym w innym systemie certyfikacji. Studium Języków Obcych jest ponadto licencjonowanym ośrodkiem egzaminacyjnym TELC i Chambre de Commerce et d'industrie de Paris. Ważnym aspektem działalności Studium jest integracja społeczności międzynarodowej studentów Politechniki Śląskiej. Jednym z przejawów takiej działalności jest organizacja corocznych spotkań świątecznych w międzywydziałowym gronie studentów.

Istotnym aspektem ułatwiającym umiędzynarodowienie procesu kształcenia jest możliwość otrzymania odpisu dyplomu oraz suplementu dyplomu w języku angielskim.

Wydział podejmuje wiele działań promujących kierunki studiów, m.in. poprzez opublikowanie informatorów o Wydziale i prowadzonych kierunkach kształcenia w języku angielskim dla kandydatów na studia. W ramach przedsięwzięć naukowych, pracownicy Wydziału zaangażowani są w organizację oraz współorganizację międzynarodowych konferencji naukowych, które przyczyniły się do zwiększenia rozpoznawalności Wydziału w skali międzynarodowej. Przykładem wyżej wspomnianych działań jest cykl konferencji (13 edycji) „Globalne konteksty poszanowania praw i wolności człowieka” (prof. Aleksandra Kuzior). Konferencja podejmuje ważne kwestie poszanowania praw i wolności człowieka w wymiarze nie tylko lokalnym, krajowym ale również globalnym. Szerzy wiedzę na temat Powszechnej Deklaracji Praw Człowieka oraz jej znaczenia dla życia społecznego w tym: prawa do równości, praw pracowniczych, dzięki dyskusji wypracowuje rozwiązania praktyczne, ale także uwrażliwia na konieczność respektowania praw człowieka. W konferencjach uczestniczyli prelegenci z Amnesty International Polska, Polskiego Komitetu ds. UNESCO, Ośrodka informacji ONZ w Warszawie, przez co uczestnicy mogli się dowiedzieć, jakie działania są podejmowane, by chronić ludzi przed nadużyciami, przemocą, naruszeniem ludzkich praw i godności. Katedra Stosowanych Nauk Społecznych, również cyklicznie (VII konferencji), jest organizatorem interdyscyplinarnej międzynarodowej konferencji naukowej „Rozwój społeczny wobec wartości. Etyka-Technika-Społeczeństwo”, w której uczestniczą naukowcy z wielu krajów świata (konferencja odbywa się w języku polskim i angielskim).

Istotne znaczenie dla zwiększenia tej rozpoznawalności miało również uczestnictwo w wielu konferencjach międzynarodowych pracowników z Katedry Stosowanych Nauk Społecznych i współpraca międzynarodowa co zaowocowało nadaniem tytułu honorowego Doctora Honoris Causa of Academy of State Penitentiary Service in Ukraine.

Ważnym aspektem umiędzynarodowienia są również zagraniczne wizyty studyjne pracowników Wydziału, obejmujące prowadzenie wykładów oraz uczestnictwo we wspólnych badaniach. Istotne znaczenie ma tu wymiana akademicka w ramach programu Erasmus +. Wydział ma umowy bilateralne z 21 zagranicznymi jednostkami naukowymi.

W latach poprzednich (przed pandemią) w ramach podpisanych umów bilateralnych realizowana była wymiana pracowników naukowych, np. roku akademickim 2019/2020 na krótkookresowe wizyty studyjne wyjechało 13 pracowników naukowych Wydziału, natomiast 3 osoby przyjechały z zagranicy. Pracownicy Katedry Stosowanych Nauk Społecznych prowadzili badania naukowe i zajęcia dydaktyczne na Ukrainie, Słowacji, Białorusi. W ramach projektu pt.: “Furthering International Relations Capacities and Intercultural Engagement to Nurture Campus Diversity and to Support Internationalisation at Home / FRIENDS, Project No. 598652-EPP-1-2018-1-BG-EPPKA2-CBHE-JP; ERASMUS PLUS KA2: Cooperation for innovation and the exchange of good practices - Capacity Building in the field of Higher Education (2019-2021)” w Malezji, Turcji, Kambodży – strona projektu <https://erasmusplusfriends.eu/>.

W kontekście umiędzynarodowienia należy wspomnieć także o indywidualnych stażach naukowo-badawczych. Przykładem może być realizowany w 2019 roku przez dr Aleksandrę Synowiec w ramach wymiany finansowanej przez NAWA projekt pt.: „Adaptacja i integracja osób wewnątrznie przesiedlonych ze społecznościami przyjmującymi na Ukrainie - wyzwania w obszarze społecznym. Studium na przykładzie osób wewnątrznie przesiedlonych z Donbasu w obwodzie winnickim”. Celem badań była identyfikacja szans i zagrożeń dla długotrwałych strategii adaptacji i integracji osób przesiedlonych wewnątrznie, w tym m.in.: identyfikacja instytucjonalnych mechanizmów wsparcia przesiedleńców, analiza dostępnych form wsparcia społecznego (pomocy psychologicznej, zintegrowanego systemu pomocy rodzinie, form integracji społeczności lokalnej i osób przesiedlonych wewnątrznie itp.) oraz identyfikacja determinantów krótko i długoterminowych strategii adaptacyjnych przesiedleńców w obwodzie winnickim. Staż w Donieckim Narodowym Uniwersytecie w Winnicy polegał na realizacji badań terenowych, pozwalających wejść badaczowi w środowisko naturalne respondentów i nawiązanie bezpośrednich kontaktów.

Kryterium 8. Wsparcie studentów w uczeniu się, rozwoju społecznym, naukowym lub zawodowym i wejściu na rynek pracy oraz rozwój i doskonalenie form wsparcia

System wsparcia studentów na Wydziale jest różnorodny i składają się na niego poniższe elementy:

1. W celu udzielania wsparcia studentom w rozwiązywaniu problemów związanych z przebiegiem studiów powoływani są opiekunowie roku na poszczególnych kierunkach. Ich zadaniem jest utrzymywanie kontaktu ze studentami danego roku i udzielanie pomocy w zakresie spraw zgłaszanych przez studentów.
2. Studenci mogą korzystać z następujących form pomocy materialnej:
 - a) stypendium socjalne;
 - b) stypendium dla osób niepełnosprawnych;
 - c) zapomogi;
 - d) stypendium rektora.

Szczegółowe zasady przyznawania świadczeń są zawarte w Regulaminie świadczeń dla studentów i doktorantów studiów doktoranckich Politechniki Śląskiej ([zał.: Regulamin świadczeń](#)).

3. Władze Politechniki Śląskiej wspierają działania kół naukowych przez zabezpieczenie zaplecza lokalowego, zaopatrzenie w artykuły niezbędne do bieżącej działalności, pomoc w organizacji imprez, przedsięwzięć badawczych i wydawniczych.
4. Studenci mają możliwość korzystania ze wsparcia psychologicznego. Konsultacje psychologiczne cieszą się dużą popularnością wśród studentów, szczególnie w okresie przed oraz w trakcie sesji egzaminacyjnej.
5. Studenci mają zapewnione wsparcie w zakresie wejścia na rynek pracy ze strony Biura Karier Studenckich. Głównym celem funkcjonowania Biura Karier Studenckich jest promocja na rynku pracy studentów i absolwentów Politechniki Śląskiej oraz innych uczelni, a także pomoc w pozyskiwaniu przez nich pracy na miarę ich możliwości, potrzeb i oczekiwań – Załącznik dot. działalności BK).
6. Możliwość realizacji programu studiów poprzez IOS (Indywidualna Organizacja Studiów).
7. Formą wsparcia dla studentów w procesie dydaktycznym jest dostęp do kadry nauczającej przez system konsultacji. Konsultacje odbywają się w wymiarze 2 godzin obliczeniowych tygodniowo w terminach ustalanych przed rozpoczęciem każdego semestru. Informacje o konsultacjach umieszczane są w formie ogłoszeń w miejscu ich odbywania. Dodatkowo informacje o terminach konsultacji zamieszczane są w internetowym planie zajęć.
8. Studenci mają pełne możliwości publikowania w dwóch prowadzonych na Wydziale Publikatorach o wysokiej klasyfikacji punktowej, tj. w Zeszytach Naukowych „Organizacja i Zarządzanie” (70pkt – od 1.12.2021) oraz w Kwartalniku Naukowym "Organizacja i Zarządzanie" (20 pkt). Studenci Socjologii również czynnie uczestniczą w organizowanej co roku konferencji „Globalne konteksty poszanowania praw i wolności człowieka”. Pracownicy naukowcy, przede wszystkim opiekunowie kół zachęcają studentów do aktywnego włączania się w proces publikacyjny wraz z nauczycielem akademickim i publikowania wyników badań w tych periodykach.
9. Studenci mogą aktywnie uczestniczyć w szeregu konferencji i spotkań, gdzie nie tylko poszerzają swoją wiedzę, ale również są jej aktywnymi uczestnikami.
10. Wszystkie istotne, zgłoszone uwagi i spostrzeżenia studentów w procesie ankietowania omawiane są i konsultowane pomiędzy bezpośrednim przełożonym danego pracownika naukowo-dydaktycznego, a zainteresowanym pracownikiem, którego uwagi dotyczyły.
11. Przedstawiciele samorządu studenckiego uczestniczą w posiedzeniach Komisji ds. Kierunków Kształcenia i Rady Wydziału, gdzie mają prawo uczestniczenia w dyskusjach dotyczących procesu uczenia się, w tym składania propozycji możliwego wsparcia w zakresie doskonalenia kształcenia. Samorząd Studencki opiniuje regulamin, zmiany na kierunkach studiów i system pomocy materialnej, pomagają w rozwiązywaniu problemów. Organizują szkolenia, konferencje i imprezy kulturalne. Ich aktywność jest szczególnie uwidoczniła na Facebook:

<https://www.facebook.com/samorzadwoizpols/>,

Instagram: <https://www.instagram.com/samorzad.woiz/>

12. W Ośrodku Sportu w Gliwicach prowadzone są zróżnicowane sekcje sportu studenckiego kobiet i mężczyzn. Studenckie sekcje, dostępne dla studentów Wydziału, prowadzone są w większości przez nauczycieli Ośrodka Sportu. Ośrodek prowadzi również dla pracowników Uczelnianą Ligę Profesorów, a dla studentów Uczelnianą Ligę Studentów. Ponadto organizuje liczne wydarzenia, w tym największą „Dzień sportu”.
13. Cały tok studiów studenta wspierany był przez System SOTS, a od roku 2020 przez system USOS dając możliwość ciągłego kontaktu ze studentem oraz umożliwiając sprawne i szybkie nawiązanie kontaktu pomiędzy studentem a dziekanatem (obecnie biurem obsługi studentów).
14. Wsparcie dla studentów – rodziców, poprzez prowadzenie od 2016 r. Klubu Malucha "Kropka" przy Politechnice Śląskiej, który oferuje odpłatną opiekę dzieciom studentów w wieku od roku do trzech lat. Klub zapewnia opiekę wykwalifikowanych pedagogów i opiekunów dziecięcych do pięciu godzin dziennie.
15. Wsparcie studentów poprzez Inspektorat BHP w zakresie bezpiecznych i higienicznych warunków kształcenia.
16. Wsparcie dla wybitnych maturzystów podejmujących studia w Politechnice Śląskiej – w postaci programu mentorskiego „Rozwiń skrzydła”. Z oferty programu mogą skorzystać studenci spełniający kryteria udziału, niezależnie od kierunku.

Wsparcie studentów i doktorantów z niepełnosprawnościami na Politechnice Śląskiej

Z usług Biura ds. Osób z Niepełnosprawnościami mogą korzystać studenci z niepełnosprawnością lub przewlekle chorzy, niepełnosprawni doktoranci, kandydaci na studentów, pracownicy dydaktyczni oraz pracownicy administracyjni Politechniki Śląskiej.

Studenci i doktoranci

a) Informacje ogólne

Niepełnosprawni lub przewlekle chorzy studenci oraz doktoranci Politechniki Śląskiej mogą otrzymać potrzebną pomoc w Biurze ds. Osób z Niepełnosprawnościami. Warunkiem otrzymania pomocy Biura jest występowanie zależności między niesprawnością, a trudnościami w realizacji programu studiów. Aby móc skorzystać z oferowanych usług należy zgłosić się do Biura z aktualnym orzeczeniem o niepełnosprawności. Pomoc zostanie dostosowana adekwatnie do indywidualnych potrzeb studenta/doktoranta, po uprzednim przeanalizowaniu przedstawionych przez niego informacji.

b) Formy pomocy:

- pomoc asystenta dydaktycznego osoby niepełnosprawnej (asystent może wspierać studenta np. w wykonywaniu notatek, w poruszaniu się po terenie Uczelni, w dostosowaniu materiałów do zajęć, w załatwianiu spraw administracyjnych na Uczelni lub w kontakcie z nauczycielami akademickimi). Usługa jest dostosowana do indywidualnych potrzeb studenta;
- dostosowanie materiałów edukacyjnych np. wersja elektroniczna, materiały przygotowane w powiększonym druku lub w brajlu;
- dostosowanie materiałów egzaminacyjnych;
- dostosowanie procesu kształcenia i formy egzaminów stosownie do potrzeb studenta;
- w porozumieniu z egzaminatorem (w uzasadnionych przypadkach jest możliwość zmiany formy z pisemnej na ustną lub z ustnej na pisemną oraz wydłużenie czasu trwania zaliczeń lub egzaminów, zdawanie egzaminów z wykorzystaniem dostosowanego komputera). W razie potrzeby dostosowanie może przybrać również inne formy;
- wypożyczalnia sprzętu wspomagającego proces kształcenia (można skorzystać m.in. z systemów FM, lupy elektronicznej, odtwarzacza książek mówionych, dostosowanych

klawiatur i myszy, dyktafonu). Istnieje również możliwość zakupienia specjalistycznego sprzętu/oprogramowania według zgłoszonych potrzeb;

- organizowanie dodatkowych zajęć konsultacyjno-wyrównawczych, w tym zajęć indywidualnych;
- możliwość skorzystania z transportu pomiędzy obiektami uczelni oraz pomiędzy uczelnią a miejscem zamieszkania (potrzeba musi wynikać z rodzaju niepełnosprawności);
- bezpłatne konsultacje psychologiczne;
- pomoc w rozwiązywaniu indywidualnych problemów niepełnosprawnych studentów (konsultacje w Biurze ds. Osób z Niepełnosprawnościami);
- wsparcie wydziałowych Pełnomocników Dziekana ds. Osób z Niepełnosprawnościami – lista dostępna na stronie [Politechnika Śląska | Wydziałowi Pełnomocnicy ds. Osób z Niepełnosprawnościami \(polsl.pl\)](http://Politechnika Śląska | Wydziałowi Pełnomocnicy ds. Osób z Niepełnosprawnościami (polsl.pl));
- dodatkowe stypendia dla studentów niepełnosprawnych przyznawane na podstawie orzeczenia o niepełnosprawności. Obecnie stypendium wynosi 1000 zł miesięcznie.

c) Zasady udzielania pomocy

- Biuro udziela pomocy stosownie do indywidualnych potrzeb niepełnosprawnych studentów,
- Biuro zapewnia dyskrecję niepełnosprawnym studentom korzystającym z jego usług,
- warunkiem otrzymania pomocy Biura jest występowanie zależności między niesprawnością, a trudnościami w realizacji programu studiów,
- Biuro może odmówić udzielenia pomocy studentowi po przeanalizowaniu dostarczonych informacji, a student/doktorant może odwołać się od tej decyzji

2) Kandydaci na studia

Postępowanie kwalifikacyjne wobec osób niepełnosprawnych odbywa się według ogólnie przyjętych zasad. W przypadku kwalifikacji odrębnej niż przyjęcie na podstawie wyników maturalnych - egzamin wstępny lub rozmowa kwalifikacyjna, istnieje możliwość dostosowania formy egzaminów do indywidualnych potrzeb kandydatów. Zmiana formy egzaminu nie jest jednoznaczna ze zwolnieniem z egzaminu lub procedury kwalifikacyjnej. Ma ona na celu dostosowanie jej do potrzeb niepełnosprawnego kandydata. Decyzje o zmianach formy egzaminów są podejmowane w sposób indywidualny.

Wszystkie informacje dotyczące działań Biura ds. Osób z Niepełnosprawnościami są dostępne na stronie internetowej [Politechnika Śląska | Centrum Obsługi Studiów \(polsl.pl\)](http://Politechnika Śląska | Centrum Obsługi Studiów (polsl.pl)) w zakładce „Biuro ds. Osób z Niepełnosprawnościami” oraz na profilu Facebook Biura ds. Osób z Niepełnosprawnościami www.facebook.com/bonpolsl/.

Dodatkowe informacje, które uczelnia uznaje za ważne dla oceny kryterium 8:

Aktywnością, która uważana jest za ważną z punktu widzenia wsparcia studentów w uczeniu się, rozwoju społecznym, naukowym lub zawodowym jest udział studentów w projektach edukacyjnych oraz zorientowanych na ideę kształcenia przez całe życie (life long learning) w roli beneficjentów końcowych. W szczególności do najbardziej istotnych projektów zorientowanych na studentów i absolwentów kierunku socjologia należą:

- Projekt pt.: Doskonalenie kluczowych kompetencji studentów Politechniki Śląskiej dla kadr biznesu. Kierownik projektu: dr hab. Aleksandra Kuzior, prof. PŚ (2017-2018).
Celem projektu było podniesienie kompetencji i kwalifikacji niezbędnych na rynku pracy 100 studentów PŚ ostatnich czterech semestrów kierunków Wydziału Organizacji Zarządzania: Socjologia, Zarządzanie, Logistyka, Administracja, Zarządzanie i Inżyniera Produkcji. Pomimo wciąż zwiększającej się liczby osób poszukujących pracy, w tym absolwentów wyższych uczeni, pracodawcom trudno jest znaleźć pracowników posiadających potrzebne kompetencje. Wśród niedoborów szczególnie zwraca się uwagę na brak tzw. kompetencji transferowych, czyli

przydatnych na wszystkich stanowiskach pracy, m.in. zdolności do samoorganizowania oraz umiejętności interpersonalno-komunikacyjnych.

Zakres wsparcia projektowego prowadził do uzyskania (zgodnie z wynikami przeprowadzonego bilansu kompetencji) brakujących, niezbędnych na rynku pracy kompetencji i kwalifikacji: - zawodowych (z zakresu inżynierii finansowej i zarządzania projektami) - interpersonalnych (certyfikowany kurs coachingu) i językowych (j. angielski specjalistyczny zakończony egzaminem TOIEC) - w zakresie przedsiębiorczości (sztuka podejmowania decyzji, zarządzania czasem i samym sobą; przedsiębiorczość) - analitycznych (sztuka krytycznego i analitycznego myślenia) i informatycznych (Zaawansowane techniki komunikacji cyfrowej). W celu uzyskania ww. kompetencji realizowane będą 3 typy form wsparcia: 1. certyfikowane szkolenia i zajęcia warsztatowe kształcące kompetencje 2. dodatkowe zadania praktyczne realizowane w formie projektowej 3. wizyty studyjne u pracodawców. Studenci socjologii w ramach projektu mieli możliwość zdobycia i rozszerzenia swoich kompetencji.

- Projekt pt.: Sektorowa Rada ds. Kompetencji Nowoczesnych Usług Biznesowych.

Kierownik projektu: dr hab. Aleksandra Kuzior, prof. PŚ (2020-nadal)

Projekt finansowany z NCBR/PARP. Celem projektu, zgodnie z metodyką SMART, jest podniesienie jakości i konkurencyjności polskiego sektora BSS (Business Services Sector) poprzez powołanie i funkcjonowanie Sektorowej Rady ds. Kompetencji działającej na terenie całej Polski oraz opracowanie rekomendacji dotyczących zapotrzebowania na kompetencje w sektorze BPO. W ramach projektu naukowcy z Politechniki Śląskiej pod kierownictwem dr hab. Aleksandry Kuzior, prof. PŚ zrealizowali badania naukowe nt. "Analiza praktycznego wykorzystywania kompetencji nabytych w ramach edukacji w realnym środowisku pracy ze szczególnym uwzględnieniem postaw pokolenia Y i Z". Efektem badań jest przygotowany raport.

Od wielu lat jako kluczowe kompetencje kandydatów do pracy w sektorze BSS, oprócz kompetencji językowych (wysokie umiędzynarodowienie sektora) wskazuje się na metakompetencje takie jak: elastyczność, otwartość, adaptacyjność, umiejętność pracy w grupie, samodzielność czy też rozwinięte umiejętności analityczne. Takie kompetencje posiadają w wysokim stopniu absolwenci socjologii Politechniki Śląskiej.

- Projekt pt.: Cognitive technologies – studia II stopnia w języku angielskim.

Kierownik projektu: dr hab. Aleksandra Kuzior, prof. PŚ (2019-2021)

Projekt finansowany z NAWA. Głównym celem projektu było przygotowanie programu studiów wraz z efektami uczenia się i kryteriami ich weryfikacji, zgodnie z Europejską Ramą Kwalifikacji poziom 7., oraz opracowanie merytoryczne, we współpracy z uczelnią zagraniczną, materiałów dydaktycznych do kształcenia studentów. Technologie kognitywne okrzyknięte zostały megatrendem współczesnego rozwoju. Rynek technologii kognitywnych dynamicznie się rozwija. Wykorzystywane są w działach wsparcia klienta czy działach HR. Światowi producenci oprogramowania dla biznesu deklarują rozwój wykorzystania technologii kognitywnych (poznawczych) w oferowanych produktach. Globalny rynek inteligentnych rozwiązań rozwija się bardzo szybko. Rosnąca ilość danych przetwarzanych przez firmy jest motorem rozwoju technologii cyfrowych, a ich implementacja i właściwe zarządzanie jest często warunkiem osiągnięcia przewagi konkurencyjnej. Algorytmy rozwijające swoje funkcje kognitywne metodą głębokiego uczenia maszynowego pozwalają na wykorzystanie robotów w nowych rolach, często w wielowymiarowych sprzężeniach zwrotnych z człowiekiem. Rynek pracy będzie więc wymagał specjalistów, którzy posiadać będą kompetencje interdyscyplinarne. Kierunek będzie rozwijał takie kompetencje jak: uczenie się, myślenie (analityczne, syntetyczne), percepcję kognitywną, podejmowanie decyzji oraz inteligencję kognitywną. Inteligentne technologie powinny pomóc człowiekowi a nie myśleć za niego. Dlatego należy na rynek pracy wypuścić takich absolwentów, którzy sprostają zadaniu i w sposób odpowiedzialny i kompetentny zasilą rynek pracy, jednocześnie z dystansem podchodząc do tego, co podpowiadają nam algorytmy. Kierunek dedykowany jest m.in. dla absolwentów I stopnia socjologii.

W szczególności uznaje się za ważne realizowanie projektów we współpracy z otoczeniem społeczno-gospodarczym. Wskazuje się tu następujące projekty:

- Projekt pt.: Kompleksowe wsparcie społeczności lokalnych i instytucji samorządowych w ramach Trzeciej Misji Uczelni.

Kierownik projektu: dr hab. Aleksandra Kuzior, prof. PŚ (2019-nadal).

Celem projektu jest podniesienie u uczestników projektu (niestandardowych odbiorców wsparcia) kompetencji pozwalających na aktywizację społeczną i zawodową; poszerzanie wiedzy ogólnej i specjalistycznej oraz rozwój zainteresowań; pobudzenie aktywności edukacyjnej i kulturalnej; zapobieganie społecznemu wykluczeniu. Cel jest zgodny z celem szczegółowym SZOOP PO WER (Podniesienie kompetencji osób uczestniczących w edukacji na poziomie wyższym, odpowiadających potrzebom gospodarki, rynku pracy i społeczeństwa) w zakresie rozwijania trzeciej misji uczelni. Misja ta obejmuje tworzenie przez Politechnikę Śląską innowacyjnych form aktywizacji społecznej i edukacyjnej różnych grup społecznych z obszaru oddziaływania uczelni i zgodnie z lokalnymi potrzebami. Projekt obejmuje działania prowadzone na rzecz społeczności lokalnych i regionalnych, przyczyniające się do rozwoju kompetencji kluczowych, odpowiadających potrzebom rynku pracy, gospodarki i społeczeństwa, m.in. umiejętności interpersonalnych (nawiązywanie kontaktów, umiejętność pracy w grupie i jasnego przekazywania myśli).

Grupa docelowa to 180 osób - niestandardowych odbiorców szkolnictwa wyższego z obszaru oddziaływania uczelni z województwa śląskiego, w szczególności Zabrze, Rybnika, Raciborza, Knuruwa, Sosnowca, w tym: -100 dzieci i młodzieży (w wieku 11- 16 l. - tzw. starszy wiek szkolny) - 30 osób biernych zawodowo w wieku 55l. i więcej -50os. dorosłych, aktywnych zawodowo, działających na rzecz rozwoju lokalnego (m.in. pracownicy JST, administracji państwowej i 3 sektora-NGO), które są z własnej inicjatywy zainteresowane poszerzaniem wiedzy i umiejętności.

- Projekt pt.: „Wirtualny i realny świat możliwości i zagrożeń – rozwój kompetencji poznawczo-decyzyjnych dzieci i młodzieży zabrzańskich szkół”.

Kierownik projektu - dr hab. Aleksandra Kuzior, prof. PŚ (2018-2019)

Projekt finansowany z NCBR. Projekt był dedykowany dla dzieci i młodzieży w wieku od 6 do 16 lat, zamieszkałych w Zabrzu lub uczących się w szkołach na terenie Zabrze. Wzięło w nim 113 uczniów. Zajęcia przeprowadzone zostały w trzech grupach wiekowych: od 6 do 9 lat ; od 10 do 13 lat; oraz od 14 do 16 lat. Projekt miał na celu rozwijanie kompetencji pozwalających na: - rozbudzenie ciekawości poznawczej, - stymulowanie intelektualnego, aksjologicznego i społecznego rozwoju młodego pokolenia, - inspirowanie do twórczego myślenia i rozwijania zainteresowań i pasji, - propagowanie kultury innowacyjności, - zapoznanie ze środowiskiem akademickim i uczelnią jako miejscem naukowego oglądu rzeczywistości. Działania w projekcie umożliwiły uczestnikom rozwój kompetencji kluczowych i umiejętności uniwersalnych, takich jak: krytyczne myślenie, ICT, kreatywność, umiejętność pracy zespołowej w kontekście środowiska pracy. W ramach projektu zostały zrealizowane także zajęcia dla rodziców – rozwój kompetencji wychowawczych oraz społecznych.

Szersze informacje na stronie: https://euslugi.polsl.pl/Dokument/Find/12114481-6db8-4a7e-b8f0-a8c030c3c666/Slaskie-Centrum-Etyki-Biznesu-i-Zrownowazonego-Rozwoju/2020_2/Etyka-biznesu-2-2020-Marszalek-Kotzur-69-74.pdf

Kryterium 9. Publiczny dostęp do informacji o programie studiów, warunkach jego realizacji i osiągniętych rezultatach

Informacje dla kandydatów na studia dla kierunku Socjologia były umieszczone m.in. na stronach webowych Politechniki Śląskiej <https://rekrutacja.polsl.pl/> oraz na stronie <https://www.polsl.pl/rd1-cos/coskandydat/>. Obecnie nie prowadzi się żadnej kampanii informacyjnej dla kandydatów w zakresie kierunku Socjologia ze względu na obowiązujące od 15 listopada 2021 r Zarządzenie nr 230/2021 w sprawie likwidacji studiów na kierunek Socjologia.

Z kolei w dalszym ciągu dostępne są publiczne informacje na temat programu studiów, warunków realizacji programu oraz osiągniętych rezultatach. Informacje te zawarte są na:

- stronach internetowych Wydziału i Uczelni,
- portalach społecznościowych,
- ekranach multimedialnych umieszczonych wewnątrz budynków Wydziału Organizacji i Zarządzania.

W szczególności podstawowe informacje na temat kierunku, takie jak sylwetka absolwenta, rodzaje specjalności oraz ich opis są dostępne na stronie: <https://www.polsl.pl/roz2/socjologia/>

Programy studiów zawierające m.in. treści efektów uczenia się oraz treści programowe zapewniające uzyskanie ww. efektów na kierunku Socjologia są dostępne na stronach:

https://bip.polsl.pl/Programy_studiow/Z40.1Socjologia_I_st_ogolnoakademicki.pdf

https://bip.polsl.pl/Programy_studiow/Z40.2Socjologia_II_st_ogolnoakademicki.pdf

Dodatkowo program studiów obowiązujący od semestru letniego roku akademickiego 2020/2021 znajduje się na stronie:

https://bip.polsl.pl/Programy_studiow/20210901/Z40.1_Socjologia_I_st_ogolnoakademicki_2020_2021_sem_letni.pdf

Niemniej jednak, jak już wspomniano, ww. program nie będzie on uruchomiony ze względu na Zarządzenie nr 230/2021 Rektora Politechniki Śląskiej z dnia 15 grudnia 2021 r. w sprawie likwidacji studiów na kierunku socjologia.

Od 2020 roku informacje dotyczące programu poszczególnych zajęć oraz warunków zaliczenia są dostępne ponadto w systemie USOS: <https://usosweb.polsl.pl/kontroler.php?action=news/default> po zalogowaniu lub w ograniczonym zakresie w trybie dostępu otwartego. Informacje te są aktualizowane przed rozpoczęciem semestru oraz na bieżąco, zgodnie z zapotrzebowaniem. Natomiast w zakładce „Portal studenta”, znajdującej się na głównej stronie Wydziału Organizacji i Zarządzania, dostępne są wszystkie aktualne informacje dla studentów, kontakt z BOS (Biuro Obsługi Studentów), wraz ze wskazaniem osób obsługujących kierunek Socjologia, linkami do głównych systemów informatycznych: plan zajęć, USOS, PZE, itp. Strona ta zawiera również informacje na temat dyżurów Prodziekan ds. kształcenia z linkiem do spotkań zdalnych: Link do połączenia zdalnego: <https://zoom.us/j/97078394874>.

Do 2020 roku w sposób kompleksowy kwestię komunikacji ze studentami umożliwiał System Obsługi Toku Studiów (SOTS), który składał się z następujących modułów:

- SOTS.Dydaktyka, która zawiera moduły "Suplement" (druk suplementu do dyplomu w wersji polskiej i angielskiej), "Opłaty" (generowanie opłat, kontrola wpłat, drukowanie formularzy), "Komunikacja" (wysyłanie elektronicznych wiadomości do studentów, „Umowy Edukacyjne” (druk umów o świadczeniu usług edukacyjnych) oraz "Księgą Dyplomów" (obsługa księgi dyplomów). Trwają prace nad modułem "Wprowadzanie Ocen".
- System kontroli SEOS.Kontrola, który pozwala na wyszukiwanie opłat i wpłat oraz kontrolę i raportowanie danych finansowych.
- SORek.Komisja (Moduł Komisji Systemu Obsługi Rekrutacji) umożliwiająca weryfikację danych kandydatów, przyjmowanie studentów, generowanie decyzji, raportów i protokołów.
- SOREK.Kandydat (Moduł Kandydata Systemu Obsługi Rekrutacji, <https://rekrutacja.polsl.pl/kandydat>), która umożliwia zarejestrowanie się na rekrutację na wybrany kierunek, druk dokumentów oraz informuje kandydata o przebiegu rekrutacji.
- SOTS.Student (<https://sots.polsl.pl/student>) umożliwiająca studentowi rejestrację w odpowiedniej domenie Politechniki Śląskiej (email, wi-fi), druk formularzy wpłat, podgląd opłat naliczonych przez dziekanat oraz komunikację z dziekanatem.
- SOTS.EKOS (Elektroniczny Katalog Ocen Studenta) (<https://ekos.polsl.pl>), który umożliwia zastąpienie papierowych dokumentów karty okresowych osiągnięć studenta oraz protokołu ocen końcowych wersjami elektronicznymi.

- SOTS.Obciążenia (Moduł Obciążeń Dydaktycznych), pozwalający na koordynację obciążeń dydaktycznych.

Obecnie SOTS został zastąpiony Uczelnianym Systemem Obsługi Studiów USOS, który gwarantuje bieżącą i sprawną komunikację kadry akademickiej i pracowników Biura Obsługi Studenta (BOS) ze studentami. Ponadto studenci posiadają dostęp do informacji merytorycznych na temat kierunku studiów, w tym do kart przedmiotów i ew. innych informacji udostępnionych przez nauczycieli. Za pośrednictwem USOS procedowane są również sprawy stypendialne.

Ponadto system umożliwia sprawny przebieg procesu zaliczania zajęć oraz organizację i procedowanie egzaminów dyplomowych dzięki zautomatyzowanemu obiegowi dokumentów, w tym obiegowi prac dyplomowych.

W 2020 roku konieczność przejścia na nauczanie zdalne związane z pandemią COVID 19 spowodowało zintensyfikowane wykorzystanie Platformy Zdalnej Edukacji (PZE). Zgodnie z zarządzeniem Rektora Politechniki Śląskiej, wszystkie zajęcia prowadzone na Politechnice mają kanał zawierający informacje na temat formy i warunków zaliczenia zajęć wraz z materiałami potrzebnymi do jego zaliczenia. Także od 2020 roku Politechnika Śląska udostępniła pracownikom i studentom aplikację Microsoft 365 w tym MS Teams, a także edumeet oraz Zoom w domenie polsl, umożliwiając w ten sposób bezproblemowe przejście na zdalną formę nauczania. Kanały MS Teams stanowią dobrą alternatywę dla PZE, bowiem podobnie jak tam można dzielić się materiałami, studenci mogą spotykać się w celu przygotowania zaliczenia, a także konsultować ewentualne wątpliwości związane z zaliczeniem. Wszystkie te aplikacje są obsługiwane tymi samymi danymi do logowania w domenie polsl, natomiast PZE, MS Teams mają zintegrowany system komunikacyjny z pocztą w domenie polsl, tj. wiadomości z PZE, MS Teams są dostarczane na pocztę usprawniając tym samym wymianę informacji pomiędzy wykładowcami a studentami.

W celu doskonalenia procesu kształcenia w dobie pandemii, w 2020 r. w miesiącach letnich i początku roku akademickiego 2020/2021 przeprowadzono ogólnowydziałowe badanie ankietowe wśród studentów, które jednoznacznie wskazało na pozytywne opinie na temat organizacji i sposobu realizacji zajęć z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość.

Z kolei w wyniku przeprowadzonego wśród studentów innego sondażu, w 2017 zlikwidowano gabloty informacyjne, umiejscowione przy Dziekanacie (obecnie Biuro Obsługi Studenta BOS) zastępując je ekranami multimedialnymi, które stały się elementem systemu kolejkowego obsługi studentów w Dziekanacie. Na ekranach prezentowane są także aktualności strony głównej Wydziału Organizacji i Zarządzania. Pozostawiono gabloty informacyjne przy sekretariatach jednostek oraz gabloty w foyer budynku B – informacje samorządu studentów oraz kół naukowych.

Istotne informacje dotyczące kierunku Socjologia dostępne są także na stronie internetowej Katedry Stosowanych Nauk Społecznych (<https://www.polsl.pl/roz2/>), która jest odpowiedzialna za prowadzenie kierunku Socjologia. Strona ta zawiera informacje na temat:

- podstawowych informacji na temat działalności Katedry,
- kierunków badań Katedry,
- kompetencji Katedry,
- prowadzonych kierunków studiów w tym, Socjologii,
- pracowników zatrudnionych w Katedrze,
- historii Katedry,
- informacji kontaktowych.

Zapewniono tam publiczny dostęp do aktualnych informacji o stopniach/tytułach osiągniętych przez pracowników Katedry, ponadto publikowane są informacje o aktualnych wydarzeniach Katedry. Wydział Organizacji i Zarządzania prowadzi również profile w mediach społecznościowych takich, jak: Twitter, Facebook, Instagram, Snapchat, itp. publikując informacje na temat aktualnych wydarzeń na Wydziale, ale także tworząc w ten sposób społeczność akademicką.

Dostęp do wewnętrznych regulacji prawnych znajduje się Biuletynie Informacji Publicznej na stronie głównej PŚ. Udostępniane są informacje dotyczące m.in. władz, strategii rozwoju, struktury, kodeksu etyki, sprawozdań rektora oraz powszechnie obowiązujące akty prawne. Ponadto publikowane są informacje o konkursach, projektach partnerskich, wolnych miejscach pracy oraz systemu kontroli zarządczej. Strona

główna wydziału link'uje do BIP PŚ. Na stronie głównej Wydziału udostępniane są informacje dotyczące kierunków badawczych, kierunków kształcenia, Priorytetowych Obszarów Badawczych (POB) uczelni, aktualności i osiągnięcia zarówno pracowników, jak i studentów Wydziału. Na przełomie 2020/2021 zaktualizowano layout strony głównej Politechniki Śląskiej oraz poszczególnych wydziałów.

Użytkownik z poziomu głównego interface'u strony może wybrać rodzaj informacji jakimi jest zainteresowany: Kandydat, Student, Doktorant, Pracownik, Absolwent, pozwala to w łatwy sposób docierać, z punktu widzenia użytkownika, z precyzyjnie ukierunkowanymi informacjami. Wydział też na bieżąco aktualizuje treści na swojej stronie oraz cyklicznie przeprowadza audyt strony w celu sprawdzenia jej czytelności i przejrzystości dla odbiorców.

Dodatkowe informacje, które uczelnia uznaje za ważne dla oceny kryterium 9:

Z punktu widzenia kryterium publicznego dostępu do informacji o programie studiów, warunkach jego realizacji i osiągniętych rezultatach za kluczowe Uczelnia uznaje stworzenie szerokiego spektrum kanałów przepływu informacji dzięki zastosowaniu zróżnicowanych narzędzi komunikacji zarówno z kandydatami jak i studentami. Dotyczy to zarówno rozwiązań o charakterze formalnym, takich jak: strona Internetowa oraz jej layout, poczta w domenie polsl.pl, PZE, Ms Teams, Zoom, itp., jak i nieformalnie budowanej relacji z otoczeniem społecznym dzięki profilom na najpopularniejszych serwisach społecznościowych.

Kryterium 10. Polityka jakości, projektowanie, zatwierdzanie, monitorowanie, przegląd i doskonalenie programu studiów

Nadzór nad jakością merytoryczną, organizacyjną oraz administracyjną kierunku Socjologia jest sprawowany poprzez wewnętrzne dokumenty obowiązujące na Politechnice Śląskiej i Wydziale Organizacji i Zarządzania tj.:

- Statut Politechniki Śląskiej ([zał.: Statut_Politechniki_Slaskiej_ujedn.](#)) ,
- Regulamin Studiów,
- Księgi i procedury Systemu Zapewnienia Jakości Kształcenia (SZJK) (np. procedury uczelniane wydziałowe - PU7 Obowiązki prowadzących zajęcia dydaktyczne, PU11 Ocena i monitorowanie efektów uczenia się). Uczelniany SZJK funkcjonuje w oparciu o standardy i wskazówki Europejskiego Stowarzyszenia na rzecz Zapewnienia Jakości w Szkolnictwie Wyższym; Regulaminu Studiów PŚ;
- Strategia PŚ i Strategia Wydziału Organizacji i Zarządzania.

System nadzoru jakości związany z projektowaniem, zatwierdzaniem, monitorowaniem, przeglądem i doskonaleniem programu studiów sprawowany jest na kilku poziomach tj.:

1. Rektora, do zadań którego należy tworzenie studiów na określonym kierunku, poziomie i profilu, przekształcanie ich lub likwidacja.
2. Uczelni: Senat Politechniki Śląskiej (w zakresie zatwierdzania) oraz Kolegium studiów z gremium opiniodawczym tzw. Radą ds. kształcenia (monitorowanie, doskonalenie).
3. Wydziału: Komisja ds. Kształcenia (zatwierdzanie, monitorowanie, przegląd i doskonalenie programu studiów), Rada Wydziału/obecnie Rada Dyscypliny a w jej ramach Komisja ds. kierunków kształcenia (zatwierdzanie).
4. Pracowników naukowo-dydaktycznych kierunku Socjologia (projektowanie, monitorowanie, doskonalenie).

Zgodnie z zaopiniowanym przez Radę Uczelni a uchwalonym przez Senat Statutem Politechniki Śląskiej w kompetencjach Rektora leży tworzenie studiów na określonym kierunku, poziomie i profilu, ich przekształcanie lub likwidacja. Na poziomie Uczelni nadzór sprawuje Senat PS, który zatwierdza efekty uczenia się stanowiące podstawę do przygotowania nowych programów kształcenia na danym kierunku studiów. Na tym poziomie wsparciem jest Kolegium studiów z Radą ds. kształcenia, której zadaniem jest:

- nadzorowanie realizacji strategii Uczelni w zakresie kształcenia,
- opracowywanie zasad tworzenia programów studiów,
- standaryzacja dokumentacji procesu kształcenia,

- opiniowanie wniosków o utworzenie kierunków studiów, ich przekształcanie lub likwidację,
- opiniowanie wniosków w sprawie zmian w programach studiów,
- proponowanie warunków i trybu rekrutacji oraz limitów przyjęć na studia,
- proponowanie sposobu potwierdzania efektów uczenia się, analiza i opracowywanie danych dotyczących jakości kształcenia w oparciu o wyniki prowadzonych badań ankietowych oraz innych dostępnych materiałów.

Rolą uczelnianej rady ds. SZJK jest nadzorowanie i koordynacja realizacji celów SZJK, inspirowanie działań pro jakościowych związanych z przebiegiem procesu dydaktycznego i działań motywacyjnych odnoszących się do kadry dydaktycznej, technicznej i administracyjnej, ocena stopnia wdrożenia i funkcjonowanie SZJK w podstawowych jednostkach organizacyjnych na podstawie corocznych raportów z przeglądów funkcjonowania SZJK, opracowanych przez właściwych pełnomocników ds. SZJK. Na tym poziomie monitorowanie oraz ocena jakości kształcenia na Wydziale Organizacji i Zarządzania (w tym także kierunku Socjologia) odbywa się na podstawie regularnych (średnio co dwa lata) audytów przeprowadzanych przez Uczelnianych Audytorów powoływanych przez Rektora Politechniki Śląskiej.

Na poziomie Wydziału Zgodnie z procedurami SZJK Dziekan przekazuje kompetencje w zakresie oceny i monitorowania efektów uczenia się komisji ds. kształcenia. W skład komisji wchodzi co najmniej dwóch przedstawicieli kierunku Socjologia (z kierunku Socjologia wśród nich znajduje się Kierownik Katedry Stosowanych Nauk Społecznych). Kierownik Katedry Stosowanych Nauk Społecznych nadzoruje realizację i doskonalenie procesu kształcenia przez podległych mu pracowników/doktorantów w zakresie osiągniętych efektów uczenia się i ich zgodności z zakładanymi efektami uczenia się, nadzoruje zgodność tematów prac magisterskich/projektów inżynierskich z kierunkowymi efektami uczenia się oraz opiniuje Karty doskonalenia zajęć/modułu oraz przekazuje do wydziałowej komisji ds. kształcenia.

W wymiarach organizacyjnym i administracyjnym kierunek Socjologia nadzorowany jest corocznymi wydziałowymi audytami (przeprowadzane w każdym roku przez wewnętrznych audytorów z innych Instytutów Wydziału oraz audytów międzywydziałowych prowadzonych co dwa lata przez audytorów uczelnianych tj. pochodzących z innych Wydziałów PŚ).

Wszelkie konieczne zmiany w planie studiów wynikające z oddolnych inicjatyw (interesariuszy wewnętrznych i zewnętrznych) nie wymagających dokonania zmiany wcześniej zatwierdzonych efektów uczenia się, Kierownik Katedry Stosowanych Nauk Społecznych przedkłada do akceptacji do Komisji ds. kształcenia. Następnie zatwierdzała go Rada Wydziału obecnie Rada Dyscypliny Nauk o Zarządzaniu i Jakości. W przypadku konieczności zmian w efektach uczenia się, po ich zaakceptowaniu przez Wydziałową Komisję ds. kształcenia, decyzja o ich przyjęciu zostaje podjęta przez Senat Politechniki Śląskiej.

W ramach kierunku Socjologia podejmowane są różnorodne działania dotyczące monitorowania i okresowych przeglądów programów kształcenia, a także stopnia osiągnięcia zakładanych w programie efektów uczenia się, dotyczą one między innymi:

- wyboru specjalności, wyboru zajęć wybieralnych i seminarium dyplomowego (promotorów, konsultantów prac),
- stosowania odpowiednich procedur weryfikacji i dokumentowania efektów uczenia się;
- analizy wyników sesji egzaminacyjnej,
- analizy skreśleń studentów,
- dyplomowania,
- realizacji praktyk zawodowych,
- podejmowanie działań na rzecz rozwoju kadry dydaktycznej,
- spotkań z Radą Interesariuszy (dla Socjologii to Stowarzyszenie Współpracy regionalnej, Przedsiębiorstwo Wodociągów i Kanalizacji Sp.z o.o. w Rybniku, Global Delivery Center i inne),
- karier absolwentów.

Komisja ds. kształcenia dokonuje oceny osiągniętych efektów uczenia się oraz formułuje wnioski doskonalące programy kształcenia wszystkich prowadzonych przez wydział kierunków studiów we wszystkich formach i rodzajach kształcenia. Komisja po zakończeniu roku akademickiego formułuje wnioski doskonalące programy kształcenia w oparciu o:

- wnioski zawarte w Kartach doskonalenia zajęć/modułu,
- weryfikację zgodności oczekiwań wewnętrznych i zewnętrznych interesariuszy wydziału z programami kształcenia,
- informacje płynące z monitorowania karier zawodowych absolwentów jednostki,
- informacje płynące ze środowiska studenckiego oraz procesu ankietyzacji wśród studentów,
- weryfikację prac magisterskich, prac licencjackich/projektów inżynierskich.

Komisja po każdym roku akademickim ocenia kilka losowo wybranych prac magisterskich oraz kilka losowo wybranych licencjatów. Prace oceniane są pod kątem zgodności tematu, celów i struktury z efektami uczenia się ustalonymi dla kierunku, Komisja formułuje i przedkłada kierownikowi podstawowej jednostki organizacyjnej „Plan” doskonalenia programów kształcenia. Dokument zawiera wnioski doskonalące program kształcenia dla kierunku Socjologia. Dziekan Wydziału przedstawia „Plan” doskonalenia programów kształcenia radzie tej jednostki, która decyduje, w formie uchwały, o jego ostatecznej postaci. Za wdrożenie „Planu” doskonalenia programów kształcenia ustalonego przez Radę Dyscypliny odpowiada kierownik tej jednostki. Zmiany doskonalące program kształcenia na danym kierunku odbywają się zgodnie z właściwą uchwałą z wytycznymi Senatu w sprawie warunków jakim powinny odpowiadać programy kształcenia.

Na Kierunku Socjologia stosuje się wielostopniowy system i zróżnicowane metody oceniania oraz weryfikacji efektów uczenia się. Są one ujęte w karcie przedmiotu. Takie metody jak np. referat, raport grupowy, projekt grupowy, projekt badawczy, kolokwium, prezentacja, design thinking, itp. pozwalają ocenić osiągnięcie adekwatnych efektów uczenia się. Potwierdzeniem osiągnięcia zakładanych efektów uczenia się jest pozytywna ocena wystawiona przez prowadzącego, wpisywana w protokole elektronicznym (wcześniej EKOS, obecnie USOS). Wykładowcy, proponując nowe zajęcia, konstruują metody oceniania zapewniające ocenę realizacji zamierzonych efektów uczenia się i innych celów programowych, uwzględniając zasadę zróżnicowania metod egzaminowania. Kryteria oceniania są przedstawiane studentom na początku zajęć. Weryfikacji efektów zdobytych w trakcie praktyki dokonuje opiekun praktyk przy współudziale pracodawcy, który potwierdza zrealizowanie planu praktyki. Na Wydziale dokonywany jest regularny przegląd i weryfikacja realizowanych kierunków w celu poprawiania jakości kształcenia, eliminacji niespójności i dostosowania do wymagań rynku, z wykorzystaniem:

- stałego przeglądu kart przedmiotów,
- badań ankietowych,
- corocznych hospitacji zajęć dydaktycznych (protokoły gromadzone i przechowywane przez Dyrektora Instytutu),
- rozmowy ze studentami (nieformalne badanie opinii studentów w czasie zajęć i innych spotkań),
- stałe objęcie wszystkich prac dyplomowych kontrolą antyplagiatową,
- stałe monitorowanie terminowego rozpoczynania zajęć oraz odbywania konsultacji przez wykładowców oraz monitorowanie realizacji zajęć przeniesionych (z uzasadnionego powodu) na inny termin,
- stałe monitorowanie i doskonalenie infrastruktury dydaktycznej (poprzez coraz większy udział środków zdobytych przez Wydział z otoczenia biznesowego).

Przykładami zrealizowanych w ostatnich latach modyfikacji doskonalących program na Kierunku Socjologia są:

- wprowadzenie nowej specjalności na studiach I stopnia;
- udoskonalony program studiów obowiązujący od semestru letniego roku akademickiego 2020/2021 (bez możliwości uruchomienia ze względu na likwidację kierunku Socjologia);
- wprowadzenie nowych zajęć w języku angielskim na studiach I stopnia: Historical Sociology, Contemporary Polish Society oraz na studiach II stopnia: Social Communication, Social Media, Social Science.
- w związku z pandemią Covid-19 wprowadzenie zasad dla egzaminów w trybie zdalnym;
- wprowadzenie nowego zestawu pytań egzaminacyjnych na studiach I stopnia (2017);

Dodatkowe informacje, które uczelnia uznaje za ważne dla oceny kryterium 10:

Z punktu widzenia kryterium polityka jakości, projektowanie, zatwierdzanie, monitorowanie, przegląd i doskonalenie programu studiów w ramach nowego Statutu Politechniki Śląskiej (2019) zostały wypracowane wieloetapowe procedury pozwalające z jednej strony w ramach Uczelni wypracowywać zoptymalizowaną, pod kątem jakości kształcenia ofertę edukacyjną, z drugiej dzięki szerokim konsultacjom z otoczeniem społeczno-biznesowym maksymalnie dostosowaną do potrzeb rynku pracy oraz odpowiadającą na wyzwania współczesnego świata. Natomiast zaimplementowane i regularnie przeprowadzane rozwiązania audytowe pozwalają mieć kontrolę nad stopniem realizacji przyjmowanych założeń.

Część II. Perspektywy rozwoju kierunku studiów

Poniższa tabela zawiera analizę SWOT dla kierunku Socjologia, jednak jej **ostateczny wynik jest drugorzędny wobec faktu, że decyzją Rektora (zgodnie z uprawnieniami, jakie daje mu uchwalony w 2019 Statut Politechniki Śląskiej) kierunek Socjologia na II stopniu w roku akademickim 2021/2022 już został zlikwidowany, a I stopień zostanie zamknięty w 2022/2023.**

	POZYTYWNE	NEGATYWNE
Czynniki wewnętrzne	<ul style="list-style-type: none"> Wysoko wykwalifikowana kadra naukowa (wzrost liczby pracowników naukowych ze stopniem doktora i doktora habilitowanego), spójność prowadzonych badań naukowych z realizacją procesu dydaktycznego; Rozpoznawalność i prestiż kierunku Socjologia, szóste miejsce w Polsce w rankingu studiów licencjackich i magisterskich: Perspektywy 2017, 2018; 2019, 2020 Program studiów opracowywany we współpracy z interesariuszami wewnętrznymi i zewnętrznymi Rozwijanie ponadprogramowych kompetencji studentów w ramach wspierania ich uczestnictwa w krajowych i międzynarodowych konferencjach, między innymi w ramach konferencji: <i>Globalne konteksty praw i wolności człowieka</i> (XIV edycji), studenci Socjologii biorą udział zarówno przy organizacji konferencji, ale także uczestniczą w nich aktywnie. Wysoki poziom współpracy międzynarodowej - wykłady są prowadzone przez profesorów z zagranicy Pozytywna ocena kierunku Socjologia wyrażana przez studentów 	<ul style="list-style-type: none"> Niewystarczające wykorzystanie wewnętrznego potencjału pracowników Politechniki Śląskiej w tworzeniu interdyscyplinarnych zespołów badawczych. Niewystarczający poziom kształcenia w zakresie branżowego języka a obcego (związanego z kierunkiem studiów). Niewystarczająca promocja oferty dydaktycznej
Czynniki zewnętrzne	<p>Szanse</p> <ul style="list-style-type: none"> Rosnąca mobilność międzynarodowa i międzyregionalna; Dynamiczny rozwój regionu gwarantujący rozwój kompetencji i perspektyw zawodowych; Dostępność zewnętrznych źródeł finansowania umożliwiających rozwój działalności dydaktycznej i naukowej. Aktywność władz lokalnych miasta Zabrze w promowaniu oferty Wydziału Organizacji i Zarządzania; Wzrost poziomu innowacyjności w sferze gospodarczej, naukowej i dydaktycznej. 	<p>Zagrożenia</p> <ul style="list-style-type: none"> Niż demograficzny oraz migracja najlepszych kandydatów; Konkurencja na rynku usług edukacyjnych, Spadek zainteresowania kształceniem na kierunkach ogólnoakademickich II stopnia.

(Pieczęć uczelni)

.....
(podpis Dziekana/Kierownika jednostki)

.....
(podpis Rektora)

....., dnia
(miejscowość)

Część III. Załączniki

Załącznik nr 1. Zestawienia dotyczące ocenianego kierunku studiów

Tabela 1. Liczba studentów ocenianego kierunku³

Poziom studiów	Rok studiów	Studia stacjonarne		Studia niestacjonarne	
		Dane sprzed 3 lat	Bieżący rok akademicki	Dane sprzed 3 lat	Bieżący rok akademicki
I stopnia	I	41	-		
	II	-	15		
	III	13	12		
	IV	-	-		
II stopnia	I	20	-		
	II	13	-		
jednolite studia magisterskie	I	-	-		
	II	-	-		
	III	-	-		
	IV	-	-		
	V	-	-		
	VI	-	-		
Razem:		87	27		

Tabela 2. Liczba absolwentów ocenianego kierunku w ostatnich trzech latach poprzedzających rok przeprowadzenia oceny

Poziom studiów	Rok ukończenia	Studia stacjonarne		Studia niestacjonarne	
		Liczba studentów, którzy rozpoczęli cykl kształcenia kończący się w danym roku	Liczba absolwentów w danym roku	Liczba studentów, którzy rozpoczęli cykl kształcenia kończący się w danym roku	Liczba absolwentów w danym roku
I stopnia	2018/2019	12	10		
	2019/2020	-	-		
	2020/2021	14	13		
II stopnia	2018/2019	14	9		
	2019/2020	12	5		
	2020/2021	15	11		
jednolite studia magisterskie	...				
	...				

³ Należy podać liczbę studentów ocenianego kierunku, z podziałem na poziomy, lata i formy studiów (z uwzględnieniem tylko tych poziomów i form studiów, które są prowadzone na ocenianym kierunku).

	...			
Razem:		56	48	

Tabela 3. Wskaźniki dotyczące programu studiów na ocenianym kierunku studiów, poziomie i profilu określone w rozporządzeniu Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 27 września 2018 r. w sprawie studiów (Dz. U. poz. 1861 z późn. zm.)⁴

Socjologia I stopnia

Nazwa wskaźnika	Liczba punktów ECTS/Liczba godzin
Liczba semestrów i punktów ECTS konieczna do ukończenia studiów na ocenianym kierunku na danym poziomie	6 semestrów 180 punktów ECTS
Łączna liczba godzin zajęć	2205 studia stacjonarne 1365 studia niestacjonarne
Łączna liczba punktów ECTS, jaką student musi uzyskać w ramach zajęć prowadzonych z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia	100
Łączna liczba punktów ECTS przyporządkowana zajęciom związanym z prowadzoną w uczelni działalnością naukową w dyscyplinie lub dyscyplinach, do których przyporządkowany jest kierunek studiów	180
Łączna liczba punktów ECTS, jaką student musi uzyskać w ramach zajęć z dziedziny nauk humanistycznych lub nauk społecznych w przypadku kierunków studiów przyporządkowanych do dyscyplin w ramach dziedzin innych niż odpowiednio nauki humanistyczne lub nauki społeczne	Nie dotyczy
Łączna liczba punktów ECTS przyporządkowana zajęciom do wyboru	54
Łączna liczba punktów ECTS przyporządkowana praktykom zawodowym (jeżeli program kształcenia na tych studiach przewiduje praktyki)	6
Wymiar praktyk zawodowych (jeżeli program kształcenia na tych studiach przewiduje praktyki)	4 tygodnie praktyk 160 godzin
W przypadku stacjonarnych studiów pierwszego stopnia i jednolitych studiów magisterskich liczba godzin zajęć z wychowania fizycznego.	60
W przypadku prowadzenia zajęć z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość:	
1. Łączna liczba godzin zajęć określona w programie studiów na studiach stacjonarnych/ łączna liczba godzin zajęć na studiach stacjonarnych prowadzonych z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość.	2205/0 (uwaga: w roku akademickim 2020/2021 z związku z pandemią były prowadzone z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość).
2. Łączna liczba godzin zajęć określona w programie studiów na studiach niestacjonarnych/ łączna liczba godzin zajęć na studiach niestacjonarnych prowadzonych z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość.	1365/0

⁴ Tabelę należy wypełnić odrębnie dla każdego z poziomów studiów i każdej z form studiów podlegających ocenie.

Socjologia II stopnia

Nazwa wskaźnika	Liczba punktów ECTS/Liczba godzin
Liczba semestrów i punktów ECTS konieczna do ukończenia studiów na ocenianym kierunku na danym poziomie	4 semestry 120 punktów ECTS
Łączna liczba godzin zajęć	960 studia stacjonarne 745 studia niestacjonarne
Łączna liczba punktów ECTS, jaką student musi uzyskać w ramach zajęć prowadzonych z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia	70
Łączna liczba punktów ECTS przyporządkowana zajęciom związanym z prowadzoną w uczelni działalnością naukową w dyscyplinie lub dyscyplinach, do których przyporządkowany jest kierunek studiów	120
Łączna liczba punktów ECTS, jaką student musi uzyskać w ramach zajęć z dziedziny nauk humanistycznych lub nauk społecznych w przypadku kierunków studiów przyporządkowanych do dyscyplin w ramach dziedzin innych niż odpowiednio nauki humanistyczne lub nauki społeczne	Nie dotyczy
Łączna liczba punktów ECTS przyporządkowana zajęciom do wyboru	48
Łączna liczba punktów ECTS przyporządkowana praktykom zawodowym (jeżeli program kształcenia na tych studiach przewiduje praktyki)	-
Wymiar praktyk zawodowych (jeżeli program kształcenia na tych studiach przewiduje praktyki)	-
W przypadku stacjonarnych studiów pierwszego stopnia i jednolitych studiów magisterskich liczba godzin zajęć z wychowania fizycznego.	-
W przypadku prowadzenia zajęć z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość:	
1. Łączna liczba godzin zajęć określona w programie studiów na studiach stacjonarnych/ łączna liczba godzin zajęć na studiach stacjonarnych prowadzonych z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość.	960/0 (uwaga: w roku akademickim 2020/2021 z związku z pandemią były prowadzone z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość)
2. Łączna liczba godzin zajęć określona w programie studiów na studiach niestacjonarnych/ łączna liczba godzin zajęć na studiach niestacjonarnych prowadzonych z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość.	745/0

Tabela 4. Zajęcia lub grupy zajęć związane z prowadzoną w uczelni działalnością naukową w dyscyplinie lub dyscyplinach, do których przyporządkowany jest kierunek studiów⁵

I stopień Stacjonarne – Badania Rynku i Reklamy

Nazwa zajęć/grupy zajęć	Forma/formy zajęć	Łączna liczna godzin zajęć	Liczba punktów ECTS
Wychowanie fizyczne	Ćwiczenia	60	-
Język angielski	Laboratorium	120	8
Podstawy socjologii	Wykład/ćwiczenia	105	10
Ogólna metodologia nauk	Wykład/ćwiczenia	60	5
Podstawy filozofii	Wykład/ćwiczenia	60	5
Psychologia ogólna	Wykład/ćwiczenia	60	5
Ochrona własności intelektualnej	Wykład/ćwiczenia	30	4
Informatyka z technologią informacyjną	Wykład/laboratorium	60	4
Podstawy zarządzania	Wykład/ćwiczenia	60	4
Podstawy zrównoważonego rozwoju	Wykład/ćwiczenia	60	2
Historia myśli socjologicznej i myśli społecznej	Wykład/ćwiczenia	60	5
Metody analizy tekstu naukowego	Wykład/seminarium	60	4
Zarządzanie refleksyjne	Wykład/ćwiczenia	45	4
Psychologia społeczna	Wykład/seminarium	75	5
Procesy ludnościowe	Wykład/ćwiczenia	60	5
Statystyka	Wykład/ćwiczenia/laboratorium	60	6
Antropologia kulturowa	Wykład/seminarium	60	5
Metody badań społecznych	Wykład/seminarium	90	6
Socjologia-mikrostruktury społeczne	Wykład/ćwiczenia	90	7
Etyczne problemy zawodu socjologa	Wykład/ćwiczenia	60	5
Socjologia organizacji	Wykład/ćwiczenia	60	2
Teoria i praktyka pracy socjalnej	Wykład/ćwiczenia	60	2
Przygotowanie i realizacja projektu badawczego	Projekt	30	16
Socjologia-makrostruktury społeczne	Wykład/ćwiczenia	90	7
Socjologia miasta	Wykład/ćwiczenia	60	4
Technologie kognitywne	Wykład/seminarium	45	4
Współczesne teorie socjologiczne	Wykład/ćwiczenia	60	2
Badania jakościowe w naukach społecznych	Wykład/ćwiczenia	60	5

⁵Tabelę należy wypełnić odrębnie dla każdego z poziomów studiów i każdej z form studiów podlegających ocenie.

Ekonomiczne i kulturowe wymiary globalizacji	Wykład/ćwiczenia	60	5
Reklama i badania w reklamie	Wykład/ćwiczenia	60	6
Badania marketingowe	Wykład/ćwiczenia	60	6
Praktyka zawodowa			6
Grupa przedmiotów wybieralnych	Wykład	120	2
Seminarium dyplomowe	Seminarium	45	10
Razem:		2145	176

I stopień Stacjonarne – Socjologia regionów przemysłowych

Nazwa zajęć/grupy zajęć	Forma/formy zajęć	Łączna liczna godzin zajęć	Liczba punktów ECTS
Wychowanie fizyczne	Ćwiczenia	60	-
Język angielski	Laboratorium	120	8
Podstawy socjologii	Wykład/ćwiczenia	105	10
Ogólna metodologia nauk	Wykład/ćwiczenia	60	5
Podstawy filozofii	Wykład/ćwiczenia	60	5
Psychologia ogólna	Wykład/ćwiczenia	60	5
Ochrona własności intelektualnej	Wykład/ćwiczenia	30	4
Informatyka z technologią informacyjną	Wykład/laboratorium	60	4
Podstawy zarządzania	Wykład/ćwiczenia	60	4
Podstawy zrównoważonego rozwoju	Wykład/ćwiczenia	60	2
Historia myśli socjologicznej i myśli społecznej	Wykład/ćwiczenia	60	5
Metody analizy tekstu naukowego	Wykład/seminarium	60	4
Zarządzanie refleksyjne	Wykład/ćwiczenia	45	4
Psychologia społeczna	Wykład/seminarium	75	5
Procesy ludnościowe	Wykład/ćwiczenia	60	5
Statystyka	Wykład/ćwiczenia/laboratorium	60	6
Antropologia kulturowa	Wykład/seminarium	60	5
Metody badań społecznych	Wykład/seminarium	90	6
Socjologia-mikrostruktury społeczne	Wykład/ćwiczenia	90	7
Etyczne problemy zawodu socjologa	Wykład/ćwiczenia	60	5
Socjologia organizacji	Wykład/ćwiczenia	60	2
Teoria i praktyka pracy socjalnej	Wykład/ćwiczenia	60	2
Przygotowanie i realizacja projektu badawczego	Projekt	30	16
Socjologia-makrostruktury społeczne	Wykład/ćwiczenia	90	7
Socjologia miasta	Wykład/ćwiczenia	60	4
Technologie kognitywne	Wykład/seminarium	45	4
Współczesne teorie socjologiczne	Wykład/ćwiczenia	60	2
Socjologia regionów przemysłowych	Wykład/ćwiczenia	60	5
Restrukturyzacja regionów przemysłowych	Wykład/ćwiczenia	60	5
Socjologia przemysłu	Wykład/ćwiczenia	60	6
Problemy rynku pracy w regionach	Wykład/ćwiczenia	60	6

przemysłowych			
Praktyka zawodowa			6
Grupa przedmiotów wybieralnych	Wykład	120	2
Seminarium dyplomowe	Seminarium	45	10
Razem:		2145	176

I stopień Stacjonarne – Socjologia biznesu i mediów

Nazwa zajęć/grupy zajęć	Forma/formy zajęć	Łączna liczna godzin zajęć	Liczba punktów ECTS
Wychowanie fizyczne	Ćwiczenia	60	-
Język angielski	Laboratorium	120	8
Podstawy socjologii	Wykład/ćwiczenia	105	10
Ogólna metodologia nauk	Wykład/ćwiczenia	60	5
Podstawy filozofii	Wykład/ćwiczenia	60	5
Psychologia ogólna	Wykład/ćwiczenia	60	5
Ochrona własności intelektualnej	Wykład/ćwiczenia	30	4
Informatyka z technologią informacyjną	Wykład/laboratorium	60	4
Podstawy zarządzania	Wykład/ćwiczenia	60	4
Podstawy zrównoważonego rozwoju	Wykład/ćwiczenia	60	2
Historia myśli socjologicznej i myśli społecznej	Wykład/ćwiczenia	60	5
Metody analizy tekstu naukowego	Wykład/seminarium	60	4
Zarządzanie refleksyjne	Wykład/ćwiczenia	45	4
Psychologia społeczna	Wykład/seminarium	75	5
Procesy ludnościowe	Wykład/ćwiczenia	60	5
Statystyka	Wykład/ćwiczenia/laboratorium	60	6
Antropologia kulturowa	Wykład/seminarium	60	5
Metody badań społecznych	Wykład/seminarium	90	6
Socjologia-mikrostruktury społeczne	Wykład/ćwiczenia	90	7
Etyczne problemy zawodu socjologa	Wykład/ćwiczenia	60	5
Socjologia organizacji	Wykład/ćwiczenia	60	2
Teoria i praktyka pracy socjalnej	Wykład/ćwiczenia	60	2
Przygotowanie i realizacja projektu badawczego	Projekt	30	16
Socjologia-makrostruktury społeczne	Wykład/ćwiczenia	90	7
Socjologia miasta	Wykład/ćwiczenia	60	4
Technologie kognitywne	Wykład/seminarium	45	4
Współczesne teorie socjologiczne	Wykład/ćwiczenia	60	2
Socjologia Internetu i mediów społecznościowych	Wykład/ćwiczenia	60	5

Komunikacja międzykulturowa i elementy psychologii biznesu	Wykład/ćwiczenia	60	5
Badanie mediów i socjologia wizualna	Wykład/ćwiczenia	60	6
Etyka biznesu	Wykład/ćwiczenia	60	6
Praktyka zawodowa			6
Grupa przedmiotów wybieralnych	Wykład	120	2
Seminarium dyplomowe	Seminarium	45	10
Razem:		2145	176

Tabela 5. Zajęcia lub grupy zajęć służące zdobywaniu przez studentów kompetencji inżynierskich / Zajęcia lub grupy zajęć przygotowujące studentów do wykonywania zawodu nauczyciela⁶

Nazwa zajęć/grupy zajęć	Forma/formy zajęć	Łączna liczba godzin zajęć stacjonarne/niestacjonarne	Liczba punktów ECTS
Razem:			

⁶ Tabelę należy wypełnić odrębnie dla każdego z poziomów studiów i każdej z form studiów podlegających ocenie, w przypadku, gdy absolwenci ocenianego kierunku uzyskują tytuł zawodowy inżyniera/magistra inżyniera lub w przypadku studiów uwzględniających przygotowanie do wykonywania zawodu nauczyciela.

Tabela 6. Informacja o programach studiów/zajęciach lub grupach zajęć prowadzonych w językach obcych⁷
Socjologia I stopień

Nazwa programu/zajęć/grupy zajęć	Forma realizacji	Semestr	Forma studiów	Język wykładowy	Liczba studentów (w tym niebędących obywatelami polskimi)
Contemporary society Polish	Wykład 30 h	V	stacjonarne niestacjonarne	angielski	12
Historical sociology	Wykład 15 h /ćwiczenia 15h	IV	stacjonarne niestacjonarne	angielski	17

Socjologia II stopień

Nazwa programu/zajęć/grupy zajęć	Forma realizacji	Semestr	Forma studiów	Język wykładowy	Liczba studentów (w tym niebędących obywatelami polskimi)
Social media	Wykład 30 h	III	stacjonarne niestacjonarne	angielski	-

⁷ Tabelę należy wypełnić odrębnie dla każdego z poziomów studiów i każdej z form studiów podlegających ocenie. Jeżeli wszystkie zajęcia prowadzone są w języku obcym należy w tabeli zamieścić jedynie taką informację.

Załącznik nr 2. Wykaz materiałów uzupełniających

Cz. I. Dokumenty, które należy dołączyć do raportu samooceny (wyłącznie w formie elektronicznej)

1. Program studiów dla kierunku studiów, profilu i poziomu opisany zgodnie z art. 67 ust. 1 ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (Dz. U. poz. 1668 z późn. zm.) oraz § 3-4 rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 27 września 2018 r. w sprawie studiów (Dz. U. poz. 1861 z późn. zm.).
2. Obsadę zajęć na kierunku, poziomie i profilu w roku akademickim, w którym przeprowadzana jest ocena.
3. Harmonogram zajęć na studiach stacjonarnych i niestacjonarnych, obowiązujący w semestrze roku akademickiego, w którym przeprowadzana jest ocena, dla każdego z poziomów studiów.
4. Charakterystykę nauczycieli akademickich oraz innych osób prowadzących zajęcia lub grupy zajęć wykazane w tabeli 4, tabeli 5 (jeśli dotyczy ocenianego kierunku) oraz opiekunów prac dyplomowych (jeśli dotyczy ocenianego kierunku), a w przypadku kierunku lekarskiego także nauczycieli akademickich oraz inne osoby prowadzące zajęcia z zakresu nauk klinicznych, sporządzoną wg następującego wzoru:
5. Charakterystyka działań zapobiegawczych podjętych przez uczelnię w celu usunięcia błędów i niezgodności wskazanych w zaleceniach o charakterze naprawczym sformułowanych w uzasadnieniu uchwały Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę oraz przedstawienie i ocena skutków tych działań.
6. Charakterystyka wyposażenia sal wykładowych, pracowni, laboratoriów i innych obiektów, w których odbywają się zajęcia związane z kształceniem na ocenianym kierunku, a także informacja o bibliotece i dostępnych zasobach bibliotecznych i informacyjnych.
7. Wykaz tematów prac dyplomowych uporządkowany według lat, z podziałem na poziomy oraz formy studiów; wykaz można przygotować według przykładowego wzoru:

Cz. II. Dokumenty, które należy dołączyć do raportu samooceny (wyłącznie w formie elektronicznej).

Dokumenty dodatkowe

2019_SOC_S1_NSTAC_PLAN

2019_SOC_S1_STAC_PLAN

2019_SOC_S2_NSTAC_PLAN

2019_SOC_S2_STAC_PLAN

Regulamin świadczeń

Regulamin studiów_Tekst_ujednolicony_obowiązujący_od_1.10.2021_r

Statut Politechniki Śląskiej_ujedn.

Strategia Rozwoju PS

Uchwała program studiów

Zarządzenie_likwidacja_Socjologia

